

BOSNA I HERCEGOVINA

KONSULTACIJE PO ČLANU IV ZA 2024—SAOPŠTENJE ZA MEDIJE; IZVJEŠTAJ OSOBLJA

juni/lipanj 2024.

Prema članu IV Statuta MMF-a, MMF održava bilateralne razgovore sa članicama, obično jednom godišnje. U kontekstu konsultacija po članu IV sa Bosnom i Hercegovinom za 2024. godinu, sljedeći dokumenti se objavljuju i uključeni su u ovaj paket:

- **Saopštenje za medije**
- **Izveštaj osoblja** koji je pripremio tim osoblja MMF-a za razmatranje na Izvršnom odboru bez formalne diskusije a po okončanju razgovora sa predstavnicima vlasti Bosne i Hercegovine o ekonomskim dešavanjima i politikama koji su zaključeno 20. 03. 2024. godine. Na osnovu informacija koje su bile na raspolaganju u vrijeme ovih razgovora, izveštaj osoblja je završen 28. 05. 2024. godine.
- **Informativni dodatak** koji je pripremila osoblje MMF-a.

Dokumenti koji su dole navedeni sui li će biti posebno objavljeni.

Odabrana pitanja

Politika transparentnosti MMF-a dozvoljava brisanje informacija koje su tržišno-osjetljive i prijevremeno otkrivanje namjera organa vlasti u pogledu politika u objavljenim izveštajima osoblja i drugim dokumentima.

Primjerak ovog izvještaja se može zatražiti od

International Monetary Fund • Publication Services
PO Box 92780 • Washington, D.C. 20090
Telephone: (202) 623-7430 • Fax: (202) 623-7201
E-mail: publications@imf.org Web: <http://www.imf.org>
cijena \$18.00 po primjerku

International Monetary Fund
Washington, D.C.

Izvršni odbor MMF-a zaključio je konsultacije prema članu IV Statuta MMF-a za 2024. godinu sa Bosnom i Hercegovinom

ZA OBJAVU

Washington, DC – 20. juni/lipanj 2024. godine: Dana 13. 06. Izvršni odbor Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) zaključio je konsultacije prema članu IV Statuta MMF-a¹ sa Bosnom i Hercegovinom (BiH) bez formalne rasprave.²

Ekonomski rast pokazao se otpornim uprkos kontinuiranim negativnim utjecajima rata u Ukrajini. Rast se u 2023. godini usporio i dostigao vrijednost od 1,7 posto, sa nivoa od 4,2 posto, koliko je izosio u 2022. godini, ali će se, prema projekcijama, ove godine uvećati na 2,5 posto, te će u srednjoročnom periodu ostati prigušen na nivou od približno 3 posto. Inflacija je, sa rekordne vrijednosti od 17,4 posto, koju je dostigla u oktobru/listopadu 2022. godine, postepeno opadala i u 2023. godini je u prosjeku iznosila 6 posto, a u 2024. godini se očekuje njen daljnji pad na 3 posto. Međutim, inflacija u koju nisu uključene cijene hrane i energije pokazuje se upornijom, odražavajući kontinuirane pritiske izazvane povećanjem plata.

Neizvjesnost u pogledu ekonomske perspektive je visoka i preovladavaju negativni rizici, uključujući naglo usporavanje rasta u Europi, povećanu volatilnost cijena roba, te rastuće političke napetosti unutar zemlje. S druge strane, napredak na putu pristupanja Europskoj uniji mogao bi dati poticaj reformama i rezultirati širim pozitivnim utjecajem.

Fiskalni bilans se pogoršao i, poslije suficita od 0,9 posto iz 2022. godine, u 2023. godini je zabilježio deficit od 1,7 posto, što je odraz akumuliranog učinka nekoliko trajnih povećanja plata u javnom sektoru i socijalnih davanja. Povećani deficiti i velike otplate duga doveli su do velikog povlačenja vladinih depozita, što je rezultiralo umanjnjem rezervi. Ukupni javni dug je u 2023. godini porastao na 32,2 posto, a potrebe za finansiranjem su velike u oba entiteta.

Procjena Izvršnog odbora

Ekonomija BiH pokazala se otpornom u teškom okruženju. Ekonomski rast će, prema projekcijama, ojačati počevši od ove godine, iako neće dostići nivo koji bi doveo do konvergencije s EU. Inflacija će nastaviti trend opadanja, ali se pritisci izazvani povećanjem plata zadržavaju. Rizici su i dalje povišeni, uključujući kako rizike od intenziviranja regionalnih sukoba i naglog usporavanja rasta u Europi tako i rizike na domaćem planu,

¹ U skladu s članom IV Statuta MMF-a, MMF obavlja bilateralne razgovore sa zemljama članicama, i to obično svake godine. Tim stručnjaka MMF-a dolazi u posjetu zemlji, prikuplja informacije o ekonomskim i finansijskim tokovima, te sa predstavnicima vlasti razmatra ekonomska kretanja i politike u zemlji. Po povratku u sjedište MMF-a, tim priprema izvještaj, koji je polazna osnova za raspravu na nivou Izvršnog odbora MMF-a.

² Izvršni odbor donosi odluke u skladu sa tzv. postupkom „lapse of time” kad postoji saglasnost izvršnih direktora da se prijedlog može razmotriti bez održavanja formalne rasprave.

od rasta političkih napetosti i veće zastupljenosti ekspanzivnih makroekonomskih politika. S druge strane, otvaranje pristupnih pregovora sa Europskom unijom moglo bi poduprijeti reformski zamah i povećati povjerenje.

U fokusu fiskalne politike trebalo bi biti obuzdavanje tekuće potrošnje, uz istovremeno očuvanje investicijskih izdvajanja koja će potaknuti rast. Prema projekcijama, fiskalni bilans će u 2024. godini porasti na 2,4 posto BDP-a s vrijednosti od 1,7 posto, koju je zabilježio u 2023. godini, što je odraz akumuliranog učinka nekoliko trajnih povećanja plata u javnom sektoru i socijalnih davanja. Vlasti bi trebale poduzeti mjere za obuzdavanje deficita ograničavanjem potrošnje na plate u javnom sektoru, izbjegavanjem diskrecionih povećanja socijalnih davanja i novih mjera pomoći, te preispitivanjem ostale tekuće potrošnje. Istovremeno, trebaju očuvati potrošnju na javne investicije koje potiču rast. Potrebno je ublažiti fiskalne rizike koji proistječu iz povećanja minimalne plate i ograničavanja rasta cijena električne energije.

Vlasti trebaju smanjiti potrebe za finansiranjem i pripremiti planove za slučaj da ne budu u mogućnosti osigurati finansijska sredstva. Fiskalne rezerve smanjene su zbog povećanih budžetskih deficita, velikih otplata duga i povlačenja vladinih depozita. Oba entiteta ove se godine suočavaju s velikim potrebama za finansiranjem, koje se vjerovatno neće moći podmiriti samo na domaćem tržištu. Budžeti entiteta predviđaju značajne emisije dužničkih instrumenata, od kojih neke tek treba precizno odrediti. Vlasti trebaju smanjiti deficite s ciljem ograničavanja potreba za finansiranjem, precizirati planove zaduživanja i utvrditi dodatne mogućnosti smanjenja tekuće potrošnje kako bi se pripremile za potencijalni manjak finansijskih sredstava.

Kako bi se ponovno izgradile fiskalne rezerve, uz istovremeno poboljšanje kvaliteta potrošnje, potrebno je provesti reforme. Reforme, uključujući pregled zaposlenosti u javnom sektoru, plata i socijalnih davanja, potrebne su s ciljem povratka u zonu fiskalnog suficita u srednjoročnom periodu. Potrebno je izvršiti preraspodjelu resursa sa tekuće na kapitalnu potrošnju, prvenstveno za infrastrukturu, zelenu energiju i digitalizaciju. U konačnici je neophodno mobilizirati dodatne prihode, između ostalog pomoću smanjenja poreznih olakšica.

Aranžman valutnog odbora i dalje je uporište stabilnosti i potrebno ga je očuvati. Treba se snažno oduprijeti pritiscima na Centralnu banku (CBBiH) usmjerenim na finansiranje budžeta vlada ili kreditiranje banaka.

CBBiH treba dodatno ojačati okvir obavezne rezerve, između ostalog putem povećanja stopa naknade za rezerve koje komercijalne banke drže kod CBBiH. Potrebno je nastaviti s primjenom pravila o ispunjavanju obavezne rezerve na devizne depozite u devizama, te nakon prijelaznog perioda prijeći s djelimičnog na potpuno ispunjavanje obavezne rezerve na ovaj način. Reduciranje jaza između stopa naknade CBBiH i kamatnih stopa u eurozoni smanjilo bi poticaj da banke sredstva plasiraju u inostranstvu, čime bi se obuzdao odliv kapitala. Ako bi se povećanje naknade prenijelo na kamatne stope na kredite, to bi moglo doprinijeti daljem smanjenju inflacije.

Potrebno je nastaviti pažljivo pratiti rizike u finansijskom sektoru, te poboljšati pripravnost za krizu. Treba osigurati da klasifikacija aktive banaka i rezerviranja za kreditne gubitke tačno odražavaju kreditni rizik i gubitke. Vlasti trebaju pustiti da privremene mjere usmjerene na kontroliranje povećanja kamatnih stopa na kredite ove godine isteknu prema planu. Uvođenje zaštitnih slojeva kapitala za sistemski rizik je dobrodošla mjera. Uvođenje dodatnih zaštitnih slojeva kapitala, te mjera usmjerenih na zajmoprime, dodatno bi unaprijedilo paket makroprudencijalnih instrumenata. Uspostavljanje fonda za finansijsku stabilnost za cijelu BiH, koji bi mogao olakšati restrukturiranje banaka i osigurati likvidnost u iznimnim slučajevima, značajno bi ojačalo mrežu finansijske sigurnosti. Potičemo vlasti da zatraže FSAP misiju, koja bi pomogla u procjeni otpornosti sistema u okruženju rastućih rizika i proizvela mapu puta za reforme u finansijskom sektoru, uključujući one povezane s putem pristupanja EU.

Tranzicija ka zelenoj energiji i pripreme za uvođenje poreza na ugljik EU oblasti su koje zahtijevaju hitno djelovanje. Vlasti bi što je prije moguće trebale uvesti mehanizam određivanja cijene ugljika. Trebaju postepeno ukinuti subvencije za električnu energiju i uspostaviti sistem trgovanja emisijama (ETS) usklađen sa sistemom u EU, sa privremenim alternativama uvođenja cijena ugljika, kao što su porez ili akciza kao moguće mjere, budući da bi provedba sistema trgovanja emisijama mogla zahtijevati period od nekoliko godina.

S ciljem pospješivanja rasta, treba ubrzati reforme usmjerene na unapređenje upravljanja, zaštitu finansijskog integriteta, borbu protiv korupcije i ubrzanje procesa digitalizacije. Potrebno je unaprijediti nadzor, transparentnost i poslovanje javnih preduzeća, riješiti nedostatke u javnim nabavkama i ojačati upravljanje javnim investicijama. Nedavno usvajanje zakona o sprečavanju pranja novca i sukobu interesa dobrodošli su koraci, a vlasti bi trebale krenuti s odlučnom i djelotvornom provedbom novih zakona. Potičemo vlasti da zatraže MMF-ovu sveobuhvatnu dijagnostičku procjenu upravljanja, koja bi pomogla u identificiranju i utvrđivanju prioritetnih reformi. Postavljanje BiH na putanju većeg rasta i osiguranje većih mogućnosti njenim građanima u konačnici će smanjiti iseljavanje stanovništva.

Tabela 1. Bosna i Hercegovina: Odabrani ekonomski pokazatelji, period 2020-2029. godina

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
				<i>Prel.</i>	<i>Projections</i>					
Nominal GDP (KM billion)	34.7	39.1	45.6	48.9	51.8	54.8	57.9	60.9	63.9	67.2
Gross national saving (in percent of GDP)	19.7	23.7	23.1	22.5	22.3	21.7	21.7	21.8	21.8	21.9
Gross investment (in percent of GDP)	22.6	25.5	27.5	25.3	25.6	25.6	25.7	25.8	25.8	25.8
	<i>(Percent change)</i>									
Real GDP	-3.0	7.4	4.2	1.7	2.5	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
GDP deflator	0.1	5.0	11.8	5.5	3.2	2.7	2.6	2.1	2.0	2.0
CPI (period average)	-1.1	2.0	14.0	6.1	3.0	2.7	2.5	2.0	2.0	2.0
Money and credit (end of period)										
Base money	10.7	17.4	3.3	-1.7	3.5	--	--	--	--	--
Broad money	7.1	12.4	5.5	7.6	2.9	--	--	--	--	--
Credit to the private sector	-2.8	4.0	4.9	7.4	5.2	--	--	--	--	--
	<i>(Percent of GDP)</i>									
Operations of the general government										
Revenue, of which:	40.8	40.5	39.6	40.8	41.4	41.1	41.1	41.2	41.3	41.3
Taxes	21.5	22.0	21.8	22.3	22.7	22.6	22.6	22.7	22.8	22.8
Social security contributions	15.5	14.8	14.2	15.1	15.3	15.3	15.3	15.3	15.3	15.3
Expenditure	45.4	39.9	38.6	42.5	43.8	43.5	43.2	42.9	42.5	42.3
of which: Investment expenditure	5.4	4.1	3.8	4.0	4.2	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3
Fiscal balance	-4.6	0.6	0.9	-1.7	-2.4	-2.4	-2.1	-1.7	-1.2	-0.9
Primary fiscal balance	-3.9	1.3	1.5	-0.8	-1.3	-1.1	-0.7	-0.2	0.2	0.6
Total general government debt	37.1	35.6	31.0	32.2	34.2	35.3	36.1	36.9	37.7	38.0
Domestic general government debt 1/2/	10.9	9.0	8.0	12.1	13.6	15.2	16.6	18.2	19.5	20.6
External general government debt	26.2	26.7	23.0	20.1	20.7	20.1	19.5	18.7	18.2	17.3
	<i>(Percent of GDP)</i>									
Balance of payments										
Exports of goods and services	34.6	42.5	48.1	44.1	43.6	43.6	43.5	43.4	43.3	43.1
Imports of goods and services	48.0	53.8	61.9	56.9	56.6	57.0	57.0	56.9	56.9	56.6
Trade balance	-13.4	-11.3	-13.8	-12.8	-13.0	-13.4	-13.5	-13.5	-13.6	-13.5
Current transfers, net	11.1	10.8	10.6	10.2	10.1	10.1	10.1	10.1	10.0	9.9
Current account balance	-2.8	-1.8	-4.3	-2.8	-3.3	-3.9	-4.1	-4.0	-4.0	-4.0
Foreign direct investment (+=inflow)	2.0	2.7	3.0	3.3	3.0	2.9	2.8	2.8	2.8	2.7
Gross official reserves (Euro million)	7,105	8,372	8,228	8,342	8,684	9,080	9,348	9,670	10,034	10,388
(In months of imports)	7.9	7.0	6.9	6.7	6.5	6.5	6.3	6.2	6.2	6.1
(In percent of monetary base)	112.9	113.3	107.8	111.2	--	--	--	--	--	--
(In percent of IMF ARA metric)	121.8	127.3	115.8	113.4	111.9	110.3	--	--	--	--
External debt 3/	63.9	57.4	51.7	49.5	49.4	48.8	48.1	47.5	47.0	46.5
<i>Memorandum Items:</i>										
Unemployment rate (national definition) 4/	15.9	17.4	15.4	13.2	--	--	--	--	--	--
GDP per capita (in euros)	5,092	5,750	6,716	7,225	7,660	8,127	8,612	9,082	9,569	10,086
Output gap (in percent of potential GDP)	-4.1	0.3	1.6	0.4	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
REER (Index 2016=100)	98.7	98.5	102.3	103.6	--	--	--	--	--	--
NEER (Index 2016=100)	115.9	117.1	117.4	120.4	--	--	--	--	--	--

Sources: BiH authorities; and IMF staff estimates and projections.

1/ On average, half of the domestic debt stock is indexed to the Euro.

2/ The stock of general government domestic debt does not include domestic arrears and those of public enterprises.

3/ Includes inter-company loans in private external debt.

4/ The 2021 unemployment rate is not comparable with 2020 due to redesign of BHAS Labor Force Survey (LFS) methodology in line with EU regulations. The 2020 unemployment rate is not comparable with 2019 due to change in sample design, which was defined separately each year prior to 2020 and has been replaced since with a panel component sample design where households have been re-surveyed four times.

BOSNA I HERCEGOVINA

28. 05. 2024.

IZVJEŠTAJ OSOBLJA MMF-A O KONSULTACIJAMA PREMA ČLANU IV STATUTA MMF-A ZA 2024. GODINU

KLJUČNA PITANJA

Kontekst: U 2023. godini došlo je do usporavanja ekonomskog rasta, koji je, poslije vrijednosti od 4,2 posto, zabilježene u 2022. godini, u 2023. godini dostigao vrijednost od 1,7 posto, ali se pokazao otpornim uprkos prisutnim negativnim utjecajima, kao što su negativni efekti rata u Ukrajini i usporavanja ekonomskog rasta u Europi. Inflacija se, poslije vrijednosti od 17,4 posto zabilježene u oktobru/listopadu 2022. godine, u 2023. godini kretala po umjerenj prosječnoj stopi od 6 posto, ali pritisci izazvani povećanjem plata ne prestaju usljed povećanja minimalne plate i trenda iseljavanja stanovništva. Fiskalni bilans se pogoršao i, poslije suficita od 0,9 posto iz 2022. godine, u 2023. godini je zabilježio deficit od 1,7 posto, što je odraz akumuliranog učinka nekoliko trajnih povećanja plata u javnom sektoru i socijalnih davanja. Napredak u provedbi strukturalnih reformi i dalje je ograničen, iako se čini da su pregovori o pristupanju EU donekle potaknuli ambicije za provedbu reformi.

Ekonomska perspektiva:

Kontinuirana fiskalna ekspanzija, više realne plate i oporavak privatnih investicija potpomoći će potražnju. Prema očekivanjima, ekonomski rast će se ove godine povećati na 2,5 posto, ali će u srednjoročnom periodu ostati prigušen na nivou od približno 3 posto, ispod nivoa potrebnog za ubrzanje konvergencije s Europskom unijom. Inflacija će, prema projekcijama, u 2024. godini pasti na 3 posto, ali će se bazna inflacija pokazati upornijom. Fiskalni deficit nastaviti će rasti i dostići će vrijednost od 2,4 posto BDP-a, potaknut tekućom potrošnjom. Neizvjesnost u pogledu ekonomske perspektive je visoka i preovladavaju negativni rizici, uključujući naglo usporavanje rasta u Europi, povećanu volatilitnost cijena roba, te rastuće političke napetosti unutar zemlje.

Preporuke u vezi politika:

- U situaciji u kojoj je ukupni obim proizvodnje blizu potencijala, a finansijski pritisci povećani, vlasti bi trebale utvrditi mogućnosti smanjenja tekuće potrošnje kako bi zadržale fiskalne deficite na postojećem nivou, uz istovremeno očuvanje investicija. Oba entiteta trebaju se pripremiti za slučaj manjka finansijskih sredstava. Reforme su potrebne s ciljem ponovnog stvaranja fiskalnih rezervi u srednjoročnom periodu, uz istovremeno poboljšanje kvaliteta potrošnje.

- Centralna banka treba nastaviti s jačanjem valutnog odbora i povećati stope naknade za rezerve koje komercijalne banke drže kod nje s ciljem smanjivanja jaza sa stopama u eurozoni.
- Vlasti bi trebale omogućiti rast kamatnih stopa kako bi iste odražavale tržišne uvjete i rizike. Trebaju pažljivo pratiti rizike u finansijskom sektoru i poboljšati pripravnost za krizu, između ostalog putem uspostavljanja jedinstvenog fonda za finansijsku stabilnost za potrebe restrukturiranja banaka i osiguranja likvidnosti u iznimnim slučajevima.
- Tranzicija ka zelenoj energiji i pripreme za uvođenje poreza EU za ugljičnu prilagodbu na granicama zahtijevaju hitno djelovanje. S ciljem pospješivanja rasta, vlasti također trebaju ubrzati reforme usmjerene na unapređenje upravljanja, zaštitu finansijskog integriteta, borbu protiv korupcije, ubrzanje procesa digitalizacije i unapređenje razmjene podataka.

Odobrili:
Mark Horton (EUR) i
Boileau Loko (SPR)

Razgovori su vođeni u Sarajevu i Banja Luci u periodu od 06. do 20. marta/ožujka 2024. godine. U misiji su učestvovali A. Iancu (šef misije), N. Ben Ltaifa, C. Lopez-Quiles (EUR), A. Tudyka (rezidentni predstavnik), A. Shah (FAD), A. Miksjuk (SPR) i B. Čegar i A. Musić (lokalni ekonomisti). U pripremi izvještaja pomogli su E. Cohn Bech i N. Gonzales (EUR). U planiranju misije i logistici pomogli su S. Teskeredžić i N. Fazlagić (Ured rezidentnog predstavnika u BiH). Misija se sastala sa predsjedavajućom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (BiH) Krišto, ministrom finansija BiH Amidžićem, guvernericom Centralne banke BiH Selimović, premijerom Federacije BiH (FBiH) Nikšićem, predsjednikom Vlade Republike Srpske (RS) Viškovićem, ministrom finansija FBiH Kraljevićem, ministricom finansija RS Vidović, drugim vladinim zvaničnicima i članovima poslovne i diplomatske zajednice. L. Dresse i M. Ivanović (OED) prisustvovali su sastancima tokom misije. Misija nije imala priliku sastati se sa Fiskalnim vijećem BiH, koje je bilo ključni sagovornik u ranijim konsultacijama.

SADRŽAJ

NAJNOVIJA KRETANJA I KONTEKST	5
PERSPEKTIVA I RIZICI	10
RAZGOVORI O POLITIKAMA	11
A. Fiskalna politika i reforme	12
B. Reforme tržišta rada	15
C. Aranžman valutnog odbora i politike i reforme u finansijskom sektoru	16
D. Energetska politika i reforme	20
E. Ostale strukturalne reforme	22
OCJENA OSOBLJA MMF-A	23
OKVIRI	
1. Pristupanje EU i Plan rasta za Zapadni Balkan	5
2. Ključna pitanja vezana za fond za finansijsku stabilnost	18
SLIKE	
1. Odabrana ekonomska kretanja	25
2. Struktura javnih rashoda	26
3. Pokazatelji tržišta rada	27
4. Pokazatelji konkurentnosti i upravljanja	28

TABELE

1. Odabrani ekonomski pokazatelji, period 2020.-2029. _____	29
2. Kretanja u realnom sektoru, period 2020.-2029. _____	30
3. Platni bilans, period 2020.-2029. _____	31
4a. Izvještaj o operacijama vlade (u procentima BDP-a), period 2020.-2029. _____	32
4b. Izvještaj o operacijama vlade (u milionima KM), period 2020.-2029. _____	33
4c. Izvještaj o operacijama entitetskih vlada, period 2020.-2029. _____	34
5a. Institucije BiH— Izvještaj o operacijama vlade, period 2020.-2029. _____	35
5b. Federacija BiH— Izvještaj o operacijama generalne vlade, period 2020.-2029. _____	36
5c. Federacija BiH— Izvještaj o operacijama centralne vlade, period 2020.-2029. _____	37
5d. Republika Srpska— Izvještaj o operacijama generalne vlade, period 2020.-2029. _____	38
5e. Republika Srpska— Izvještaj o operacijama centralne vlade, period 2020.-2029. _____	39
6. Monetarni pregled, period 2019.-2025. _____	40
7. Pokazatelji finansijskog zdravlja, period 2018.-2023. _____	41

PRILOZI

I. I Provedba preporuka datih u okviru konsultacija prema članu IV Statuta MMF-a za 2023. godinu _____	42
II. Procjena vanjskog sektora _____	44
III. Matrica za procjenu rizika _____	49
IV. Analiza održivosti javnog duga _____	53
V. Analiza održivosti vanjskog duga _____	60
VI. Napredak u oblasti borbe protiv korupcije i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti _____	64
VII. Pitanja vezana za podatke _____	66

NAJNOVIJA KRETANJA I KONTEKST

1. Najava o otvaranju pristupnih pregovora koja je u martu/ožujku stigla iz EU mogla bi potaknuti reformski zamah, ali su izazovi i dalje prisutni usljed povišenih napetosti unutar zemlje (Okvir 1). U periodu uoči objave, u BiH je usvojeno nekoliko zakona na državnom nivou, uključujući zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, zakon o sprečavanju sukoba interesa, zakon o slobodi pristupa informacijama, zakon o ombudsmanu za ljudska prava, te zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću (VSTV). Međutim, prije zvaničnog početka pregovora, potrebno je postići napredak i u drugim reformama, uključujući reforme usmjerene na jačanje sudova i osiguranje integriteta izbora. Političke napetosti unutar zemlje, uključujući prijetnje otcjepljenjem iz Republike Srpske (RS), i dalje su prisutne i doprinose ograničenoj koordinaciji politika na državnom nivou.

Okvir 1. Pristupanje EU i Plan rasta za Zapadni Balkan

Otvaranje pristupnih pregovora jedan je od ranih koraka na putu prema mogućem članstvu u EU. U Paketu proširenja za 2023. godinu, Europska komisija je preporučila otvaranje pristupnih pregovora s BiH nakon postizanja potrebnog stepena usklađenosti u 14 pretpristupnih prioriteta.^{1/} Pozitivna odluka objavljena je u martu/ožujku. Pristupni pregovori mogli bi ponuditi korisnu mapu puta i pokazati put naprijed, ali će za njih biti potreban održiv konsenzus i opredjeljenost ka provedbi zakona i standarda EU.

Novi Plan rasta EU za Zapadni Balkan mogao bi poslužiti kao katalizator reformi. Plan, koji je Europska komisija predstavila u novembru/studenom, ima za cilj potaknuti rast i ubrzati socio-ekonomsku konvergenciju šest zemalja Zapadnog Balkana kako unutar regije tako i s jedinstvenim tržištem EU.^{2/} Plan uključuje instrument finansiranja u vrijednosti od 6 milijardi eura za period 2024–2027.^{3/} Planirana izdvajanja za BiH iznose približno 1,2 milijarde eura, a u njima su ravnomjerno zastupljena sredstva predviđena kao grantovi i krediti. Isplata sredstava uslovljena je uspješnom provedbom reformi, a sredstva se mogu preraspodijeliti drugim učesnicima u programu nakon isteka grace perioda u trajanju od 1-2 godine. Iako iznos finansiranja nije dovoljno velik da bi omogućio punu transformaciju, ipak bi podržao program reformi kroz osiguranje sredstava i održavanje pozitivnog zamaha.

Proces pristupanja EU

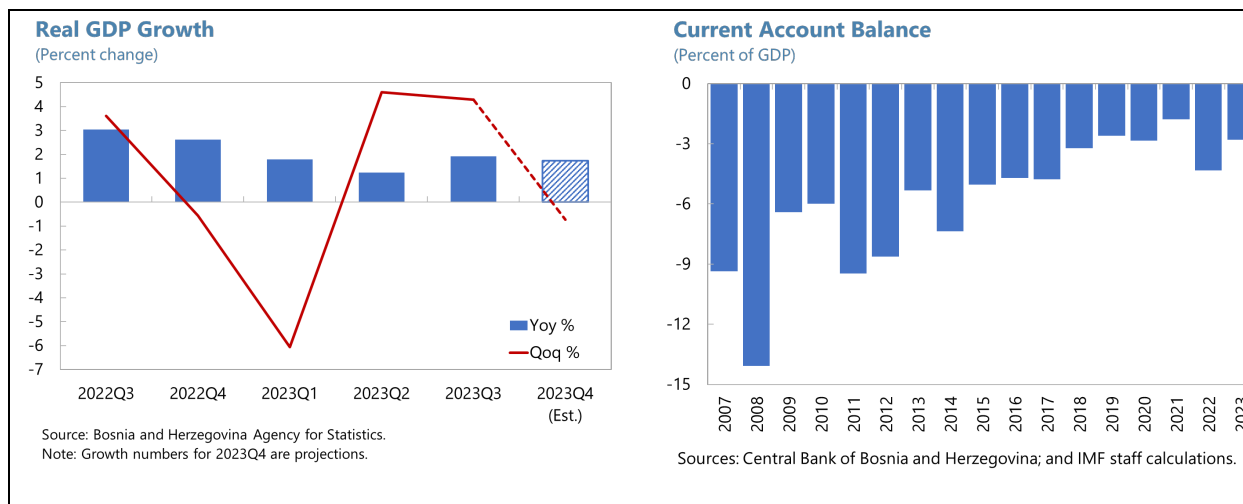
1/ Centralno mjestu u njima imaju (i) demokratija/funkcionalnost, (ii) vladavina prava, (iii) temeljna prava i (iv) reforma javne uprave.

2/ Reformska područja ista su za sve zemlje Zapadnog Balkana i uključuju (i) vladavinu prava i druge temeljne oblasti, (ii) upravljanje, reformu javne uprave, upravljanje javnim finansijama, (iii) ljudski kapital, (iv) energiju i zelenu tranziciju, (v) digitalizaciju i (vi) razvoj privatnog sektora i poslovno okruženje.

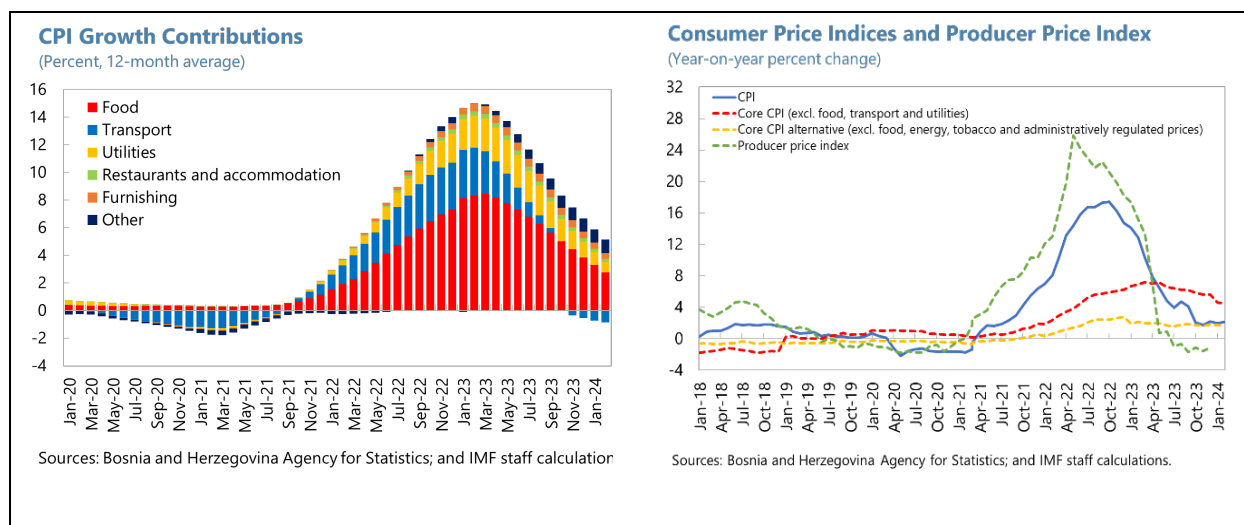
3/ 2 milijarde eura u grantovima i 4 milijarde u povoljnim kreditima, od čega će najmanje 3 milijarde eura biti za investicije (putem Investicionog okvira za Zapadni Balkan), a ostatak za budžetsku podršku.

2. Provedba preporuka datih poslije posljednjih konsultacija prema članu IV bila je nešto bolja u poređenju s ranijim konsultacijama. Postignut je izvjesni napredak u provedbi fiskalnih reformi, jačanju valutnog odbora i okvira obavezne rezerve, te jačanju finansijskog integriteta (Prilog I). I dalje postoji snažan angažman na razvijanju kapaciteta (Informativni prilog).

3. U 2023. godini ekonomski rast je usporio na 1,7 posto sa 4,2 posto u 2022. godini. To je uglavnom bilo odraz usporavanja izvoza i investicija uz snažnu turističke aktivnosti i otpornu domaću potrošnju (Slika 1). Uz usporavanje inflacije i rasta realnih plata, u drugoj polovini 2023. godine privatna potrošnje je rasla što je dovelo do snažnijeg rasta (stopa od 1,8 posto u odnosu na stopu od 1,5 posto u prvoj polovini godine). Na tržištu rada došlo je do pooštavanja uvjeta, zaposlenosti je porasla za 0,9 posto u decembru/prosinu 2023. godine u odnosu na prethodnu godinu a stopa nezaposlenosti se smanjila na 12,7 posto u četvrtom kvartalu 2023. godine. Krediti privatnom sektoru u 2023. godini su porasli za 4,8 posto u realnom iznosu u odnosu na prethodnu godinu, a deficit tekućeg računa se sa 4,3 posto BDP-a u 2022. godini, smanjio na 2,8 posto BDP-a prošle godine, zahvaljujući nižim cijenama nafte, te većim prihodima od investicija i doznakama. Vanjska pozicija je umjereno jača od nivoa na koji upućuju osnovni ekonomski činioci i poželjne politike (Prilog II).

4. Inflacija je u opadanju. Usljed naglog smanjenja cijena hrane, prijevoza i komunalnih usluga, ukupna inflacija je u martu/ožujku 2024. godine pala na 2,0 posto u odnosu na prethodnu godinu, poslije rekordne vrijednosti od 17,4 posto, koju je dostigla u oktobru/listopadu 2022. godine. Bazna inflacija je u martu/ožujku 2023. dostigla rekordnu vrijednost od 7,2 posto u odnosu na prethodnu godinu, a nakon toga je u opadanju, te je u martu/ožujku 2024. godine zabilježila vrijednost od 4,2 posto. Tokom 2023. godine, prosječna vrijednost godišnje ukupne inflacije pala je na 6,1 posto, dok je prosječna godišnja bazna inflacija pala na 6,5 posto. Stopa rasta nominalnih plata usporava od maja/svibnja 2023. godine, dok su realne plate u 2023. godini u prosjeku porasle za 6,1 posto.

5. U 2023. godini je, kao rezultat tekuće potrošnje, došlo do pogoršanja fiskalnog bilansa u oba entiteta.

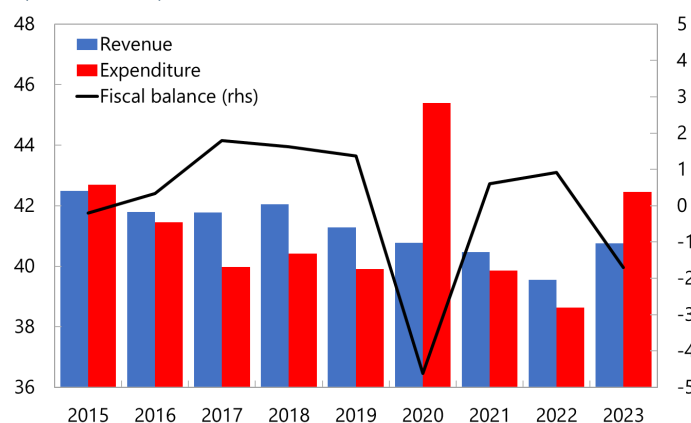
Prihodi su porasli za 1,2 procentna poena BDP-a, što je prvenstveno odraz povećanja plata i snažne dobiti preduzeća.¹ Međutim, došlo je do rasta socijalnih izdataka za 1,8

procentnih poena BDP-a, što je odraz povećanja penzija i socijalnih davanja u oba entiteta, pri čemu je rast od 1,3 procentna poena propisan zakonom, dok je preostalih 0,5 procentnih poena rezultat diskrecionih odluka (Tabela 1. u tekstu). To je, skupa s povećanjem plata u javnom sektoru i višim troškovima kamata, rezultiralo povećanjem rashoda za 3,9 procentnih poena BDP-a. Po prvi put u posljednjih nekoliko godina, ekspanzivne fiskalne politike dovelu su do fiskalnih deficita u oba entiteta (2 posto u FBiH i 2,4

posto u RS), s ukupnim deficitom od 1,7 posto u 2023. godini, u poređenju sa suficitom od 0,9 posto ostvarenim u 2022. godini. U oba entiteta prioritet je dat otplatama duga i zakonom propisanim obavezama (plate i penzije), dok je isplata ostalih obaveza (jedan dio subvencija i grantova) odgođena.

Revenues and Expenditures

(Percent of GDP)

Sources: Bosnia and Herzegovina authorities.

¹ Nije bilo poreznih mjera osim proširenja obuhvata PDV-a na transakcije kreditnim karticama, što je retroaktivno primijenjena mjera i banke je osporavaju.

Tabela 1. u tekstu. Bosna i Hercegovina: Mjere za ublažavanje krize izazvane povećanjem troškova života, period 2023.-2024.

(Percent of respective GDP)

	Impact in 2023						Impact in 2024					
	BiH ^{1/}		FBiH		RS		BiH ^{1/}		FBiH		RS	
	KM	% GDP	KM	% GDP ^{2/}	KM	% GDP ^{2/}	KM	% GDP	KM	% GDP ^{2/}	KM	% GDP ^{2/}
Measures introduced in 2022	982	2.0	322	1.0	499	3.2	972	1.9	322	1.0	489	2.9
Wage increase	387	0.8	18	0.1	208	1.3	387	0.7	18	0.1	208	1.2
Pension increase	500	1.0	304	1.0	196	1.2	500	1.0	304	0.9	196	1.2
o/w regular ^{3/}	223	0.5	162	0.5	61	0.4	223	0.4	162	0.5	61	0.4
o/w discretionary ^{4/}	277	0.6	142	0.4	135	0.9	277	0.5	142	0.4	135	0.8
One-off cash/in-kind social assistance ^{5/}	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Permanent social benefit assistance	96	0.2	0	0.0	96	0.6	86	0.2	0	0.0	86	0.5
o/w regular ^{3/}	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
o/w discretionary ^{6/}	96	0.2	0	0.0	96	0.6	86	0.2	0	0.0	86	0.5
Household electricity subsidies	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Commodity reserves	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Measures introduced in 2023	1,241	2.5	756	2.4	416	2.6	1,381	2.7	835	2.5	476	2.8
Wage increase	202	0.4	26	0.1	106	0.7	202	0.4	26	0.1	106	0.6
Pension increase	634	1.3	470	1.5	164	1.0	700	1.4	536	1.6	164	1.0
o/w regular ^{3/}	568	1.2	404	1.3	164	1.0	568	1.1	404	1.2	164	1.0
o/w discretionary ^{4/}	66	0.1	66	0.2	0	0.0	132	0.3	132	0.4	0	0.0
One-off cash/in-kind social assistance ^{5/}	10	0.0	10	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Permanent social benefit assistance	232	0.5	191	0.6	41	0.3	316	0.6	215	0.6	101	0.6
o/w regular ^{3/}	34	0.1	13	0.0	21	0.1	34	0.1	13	0.0	21	0.1
o/w discretionary ^{6/}	198	0.4	178	0.6	20	0.1	282	0.5	202	0.6	80	0.5
Subsidies for farmers ^{7/}	163	0.3	58	0.2	105	0.7	163	0.3	58	0.2	105	0.6
Measures introduced in 2024							618	1.2	361	1.1	257	1.5
Wage increase							86	0.2	36	0.1	51	0.3
Pension increase							406	0.8	261	0.8	145	0.9
o/w regular ^{3/}							400	0.8	255	0.8	145	0.9
o/w discretionary ^{4/}							6	0.0	6	0.0	0	0.0
One-off cash/in-kind social assistance ^{5/}							0	0.0	0	0.0	0	0.0
Permanent social benefit assistance							115	0.2	53	0.2	62	0.4
o/w regular ^{3/}							53	0.1	37	0.1	15	0.1
o/w discretionary ^{6/}							63	0.1	16	0.0	47	0.3
Subsidies for farmers							11	0.0	11	0.0	0	0.0
Total fiscal impact	2,223	4.3	1,077	2.1	915	1.8	2,971	5.7	1,518	4.5	1,223	7.3

Sources: BiH authorities; and IMF staff calculations.

1/ BiH is the sum of entities and BiH level institutions.

2/ In percent of respective GDP.

3/ For pensions, regular increases are automatic, based on an inflation and GDP growth formula in the FBiH, and inflation and wage growth formula in the RS. For social benefits, depending of the type, formula is linked to real GDP and inflation or minimum salary or average salary.

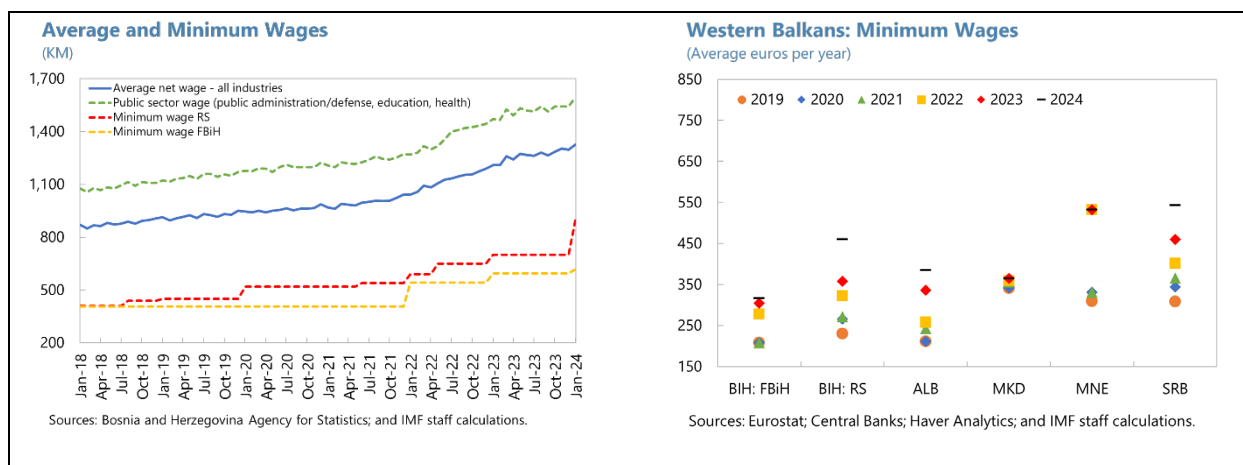
4/ Extraordinary increases in the FBiH also include the effect of the minimum pension increase.

5/ In 2022 includes one-off cash assistance to war veterans, unemployed persons, pensioners and disabled persons (FBiH), and pensioners, war veterans, young people, children of fallen soldiers (RS), and one-off in-kind assistance in the form of aid package (FBiH), and one-off cash assistance of KM 11mn to state-level institutions employees (BiH). In 2023 it includes one-off assistance to the war veterans (FBiH).

6/ In 2022, includes allowances to war veterans and disabled and allowances for the families with 4 or more children (RS). In 2023, includes permanent increase of disabled allowances by linking it to the minimum salary and introduction of child care allowances (FBiH) and allowances to the war veterans by expanding the number of beneficiaries (RS). In 2024, war veteran allowances is increased (RS), while FBiH introduced a new pronatal measure (KM 1,000 for each newborn child).

7/ The planned amount of subsidies for farmers (RS) was not fully paid in 2023 and that liability is transferred to 2024.

6. S ciljem ublažavanja krize izazvane povećanjem troškova života, oba entiteta pribjela su povećanju plata u javnom sektoru i minimalne plate. Pored značajnih povećanja plata u javnom sektoru u periodu 2022.-2023. godine, više puta su povećane i minimalne plate. U RS je krajem decembra/prosinca usvojena odluka o povećanju minimalne plate za 28,6 posto (na nivo od 68 posto prosječne plate) s početkom primjene od januara/siječnja, dok je u FBiH uvedeno povećanje od 3,9 posto na osnovu formule (47 posto prosječne plate). Ukupno gledajući, plate su u januaru/siječnju 2024. godine bile 27 posto više u poređenju s krajem 2021. godine, što predstavlja povećanje od 8 posto u realnom iznosu i za rezultat ima slabljenje konkurentnosti (Analiza odabranih pitanja - tržište rada). Međutim, minimalne plate u BiH i dalje su niže nego u većini europskih zemalja (Slika 3).

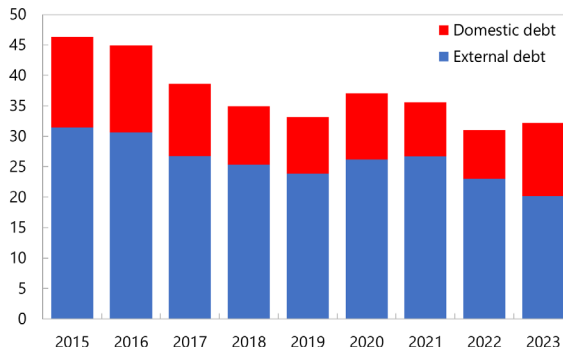

7. Povećani deficiti i velike otplate duga, zajedno sa ograničenim mogućnostima finansiranja iz vanjskih izvora, doveli su do povećanja finansiranja iz domaćih izvora i smanjenja vladinih depozita.

RS se suočila sa posebno velikim bruto potrebama za finansiranjem u iznosu od približno 735 miliona eura (9,1 posto BDP-a), tako da se zadužila u iznosu od 75 miliona eura iz vanjskih izvora, te u iznosu od 380 miliona eura iz domaćih izvora. Kako bi zaključile finansijsku godinu, vlasti RS su povikle depozite i odgodile isplatu nekih obaveza, koje su uglavnom uključivale subvencije poljoprivrednicima. I FBiH se suočila sa rastućim finansijskim pritiscima u kombinaciji sa povećanim troškovima zaduživanja. Bruto potrebe za finansiranjem FBiH iznosile su približno 560 miliona eura (3,4 posto BDP-a), tako da je prikupila 200 miliona eura iz domaćih izvora, 228 miliona eura iz vanjskih izvora, te povukla depozite, značajno umanjujući na taj način rezerve. Dinamika povlačenja sredstava po osnovu vanjskih kredita za infrastrukturne projekte poboljšala se u poređenju s 2022. godinom, ali je provedba projekata i dalje spora. Ukupni javni dug je, sa nivoa od 31 posto BDP-a, na kojem je bio u 2022. godini, u 2023. godini porastao na 32,2 posto BDP-a.

General Government Debt

(Percent of GDP)

Sources: Bosnia and Herzegovina authorities.

8. Koeficijent pokriva valutnog odbora u stabilnoj je uzlaznoj putanji od sredine 2021. godine, nakon što je Centralna banka (CBBiH) izvršila usklađivanje portfolia.

CBBiH je prošle godine iskazala rekordnu dobit, čiji će jedan dio u skladu sa zakonom biti raspoređen u budžet institucija BiH. Poslije misije tehničke pomoći MMF-a,² CBBiH je u januaru/siječnju uvela obavezu ispunjavanja jednog dijela obavezne rezerve u stranoj valuti, uz prijelazni period u trajanju od devet mjeseci. CBBiH je, zajedno sa agencijama za bankarstvo, objavila referentnu stopu troška finansiranja banaka. Međutim, CBBiH nije smanjila jaz između stopa naknade za rezerve koje komercijalne banke

² Vidi: [MMF \(2019\). Bosna i Hercegovina: Izvještaj misije tehničke pomoći – Provedba novog okvira obavezne rezerve.](#)

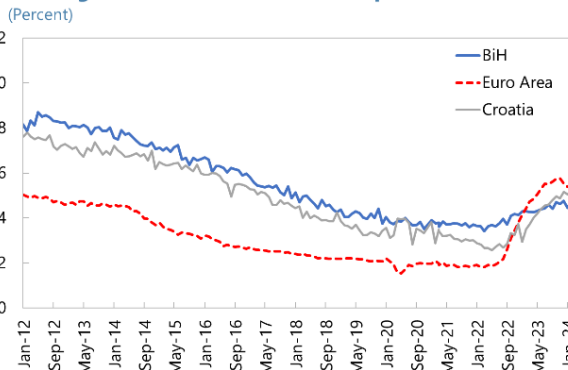
drže kod nje i odgovarajućih stopa u eurozoni, dok je efekat prijenosa kamatnih stopa na rast aktivnih i pasivnih kamatnih stopa i dalje ograničen (Analiza odabranih pitanja - finansijski sektor). Nova guvernerica i novi sastav Upravnog vijeća CBBiH imenovani su u januaru/siječnju, više od dvije godine nakon isteka mandata njihovih prethodnika.

9. Banke imaju značajne zaštitne

rezerve, ali postoje latentni rizici. Banke su na agregatnom nivou dobro kapitalizirane i likvidne, s rekordnom dobiti. Tokom 2023. godine, stopa nekvalitetnih kredita (NPL) pala je na 3,8 posto, što je jednim dijelom rezultat još uvijek niskih kamatnih stopa. Vlasti su produžile primjenu mjera usmjerenih na usporavanje rasta kamatnih stopa na kredite do juna/lipnja 2024. godine, te mjere usmjerene na ograničavanje izloženosti

vrijednosnim papirima stranih država do kraja 2024. godine.³ Poslovni subjekti u BiH se u prosjeku zadužuju po kamatnim stopama nižim u odnosu na stope u eurozoni, koje možda ne odražavaju adekvatno kreditni rizik (Analiza odabranih pitanja - finansijski sektor). Razlika u stopama naknade za rezerve banaka također je potaknula banke da potraže veće prinose u inostranstvu i povećaju deviznu imovinu, a posebno plasmane na tržištu novca. Izloženost kamatnom riziku mogla bi biti u porastu budući da su kamatne stope na nove kredite (uključujući hipoteke) uglavnom fiksirane na niskom nivou tokom dugog perioda dospijeca, dok su depoziti sve kratkoročniji i mogli bi doći pod pritisak povećanja troškova finansiranja. Organi SAD-a nedavno su upozorili banke u BiH da ih poslovanje sa sankcioniranim osobama i poslovnim subjektima izlaže opasnosti od potencijalnih sankcija. Konačno, iako je sudski predmet vezan za kriptoimovinu protiv jedne od najvećih banaka u RS riješen u korist banke, nepotpunost regulatornog okvira za virtualnu imovinu i dalje predstavlja izvor rizika i pravne neizvjesnosti.

Lending Rates on New Loans to Corporates

Sources: European Central Bank; and Central Bank of Bosnia and Herzegovina.
Note: Loans up to € 250,000, with floating rate and up to one-year maturity.

PERSPEKTIVA I RIZICI

10. Prema očekivanjima, ekonomski rast će tokom 2024. godine ojačati, ali će u srednjoročnom periodu ostati na ispodprosječnom nivou. Na potražnju će se ove godine pozitivno odraziti više realne plate, kontinuirana fiskalna ekspanzija i oporavak privatnih investicija, dok će potražnja u EU za izvozom iz BiH ostati anemična. Prema projekcijama, ekonomski rast će se u 2024. godini povećati na 2,5 posto, dok će u srednjoročnom periodu, ukoliko ne dođe do značajnih promjena u smislu postizanja reformskog zamaha ili političke dinamike, ostati na nivou od 3 posto, što je ispod stope potrebne za ubrzanje konvergencije s EU. Deficit tekućeg računa će se, prema očekivanjima, pogoršati i u 2024. godini će dostići nivo od 3,3 posto BDP-a, dok će u srednjoročnom periodu dostići 4 posto BDP-a, zahvaljujući višim kamatama na javni dug i domaćoj

³ U toku je procjena ovih mjera kao mjera upravljanja tokovima kapitala (CFM) i njihove primjerenosti na osnovu Institucionalnog gledišta (IV) o liberalizaciji i upravljanju tokovima kapitala.

potražnji, što će vanjsku poziciju dovesti u sklad sa nivoom koji impliciraju osnovni ekonomski činioci i poželjne politike (Prilog II).

11. Inflacija će nastaviti tren opadanja, ali će se, prema očekivanjima, bazna inflacija pokazati upornom, odražavajući pritiske izazvane povećanjem plata. Smanjenje cijena robe će, zajedno sa reguliranim cijenama električne energije, dodatno ublažiti pritisak inflacije.⁴ Bazna će inflacija opadati sporije od ukupne inflacije zbog pritiska izazvanih povećanjem plata. Prema projekcijama, prosječna vrijednost ukupne inflacije će u 2024. godini pasti na 3 posto, te će do 2027. godine dostići 2 posto, što je ciljana stopa inflacije u eurozoni. Bazna inflacija će se u 2024. godini smanjiti, ali će ostati na višem nivou od oko 5 posto.

12. Neizvjesnost u pogledu ekonomske perspektive je visoka, a negativni rizici odnose prevagu. Intenziviranje sukoba (u Ukrajini, na relaciji Izrael-Gaza, u Crvenom moru), naglo usporavanje ekonomskog rasta u Europi, ili pak povećana volatilitnost cijena roba, mogli bi izazvati trgovinske poremećaje i rezultirati rastom cijena hrane i energije, smanjenjem izvoza iz BiH i doznaka, te slabljenjem domaće potražnje. Rastuće političke napetosti unutar zemlje mogle bi povećati ekonomsku fragmentiranost i oslabiti perspektivu rasta (Prilog III).

13. Postoje i rizici koji su izazvani politikama. Nastavljanje provođenja ekspanzivne fiskalne politike moglo bi ugroziti fiskalnu i vanjsku održivost—potrebe za finansiranjem su se povećale, a njihovo podmirivanje suočava se s nizom izazova. Povećanje plata u javnom sektoru i minimalne plate s ciljem ublažavanja utjecaja krize izazvane povećanjem troškova života stimuliralo je domaću potražnju, ali i potaknulo inflaciju. Materijaliziranje rizika u finansijskom sektoru moglo bi dovesti do većeg odliva kapitala i finansijskih teškoća. Nasuprot tome, napredak na putu pristupanja Europskoj uniji mogao bi dati poticaj reformama i rezultirati širim pozitivnim utjecajem.

Stavovi vlasti

14. Vlasti se uglavnom slažu sa nalazima u pogledu perspektive rasta i kretanja inflacije. Vlasti se slažu da je domaća potražnja i dalje glavni pokretač ekonomskog rasta i da je pritisak inflacije — uglavnom izazvan cijenama energije, prijevoza i hrane — u opadanju. Prema njihovim projekcijama, rast će u 2024. godini biti na nivou od 2,5-3 posto, dok će inflacija pasti ispod 3 posto. Slažu su se da će u srednjoročnom periodu rast vjerovatno ostati prigušen na nivou od 3-3,5 posto, ali predviđaju da će inflacija dostići stopu od 2-2,3 posto već u 2025. godini.

RAZGOVORI O POLITIKAMA

U fokusu razgovora bilo je ograničavanje tekuće potrošnje, uz istovremeno očuvanje investicija koje potiču rast i ponovnu izgradnju fiskalnih rezervi u srednjoročnom periodu. Vlasti također trebaju nastaviti jačati aranžman valutnog odbora i okvir obavezne rezerve, pažljivo pratiti kretanja u

⁴ U RS nije planirano poskupljenje struje, dok je u FBiH poskupljenje ograničeno na 20 posto.

finansijskom sektoru i poboljšati pripravnost na krizu, te ubrzati provedbu reformi koje će podržati rast vođen privatnim sektorom, pristupanje EU i postizanje konvergencije.

A. Fiskalna politika i reforme

15. Prema očekivanjima, fiskalni deficit će u 2024. godini nastaviti trend rasta, te će se u srednjoročnom periodu postepeno smanjivati.⁵ Ukupni deficit u 2024. godini će se povećati sa 1,7 na 2,4 posto BDP-a, potaknut visokom tekućom potrošnjom (Tabela 2. u tekstu). Deficit RS povećat će se sa 2,4 na 3,2 posto BDP-a, što je odraz značajnog povećanja socijalnih naknada (uglavnom za boračku populaciju) i penzija. Bitno je spomenuti da RS također razmatra nove mjere pomoći za preduzeća koja su se našla pod snažnim udarom zbog povećanja minimalne plate. Deficit FBiH povećat će se sa 2 na 2,6 posto BDP-a, što je također odraz velikog povećanja plata i socijalnih davanja. Institucije BiH ostat će u suficitu usljed slabog izvršenja kapitalnih rashoda, nedovoljnog zapošljavanja i viših prihoda. S obzirom na nepostojanje planova za reformu porezne politike i povećane troškove kamata,⁶ projicirano smanjenje deficita BiH na 0,9 posto BDP-a do 2029. godine u analizama osoblja MMF-a moguće je samo ukoliko ne dođe do daljnjih povećanja plata ili diskrecionih povećanja socijalnih davanja.

Tabela 2. u tekstu. Bosna i Hercegovina: Finansije generalne vlade, period 2022.-2029.

(Percent of respective GDP, general government)

	BiH				FBiH				RS			
	2022	2023	2024	2029	2022	2023	2024	2029	2022	2023	2024	2029
Revenue	39.6	40.8	41.4	41.3	35.9	37.1	37.7	38.3	40.5	40.8	41.3	41.8
Taxes	21.8	22.3	22.7	22.8	18.5	19.0	19.4	20.0	22.2	22.2	22.8	23.3
Social security contributions	14.2	15.1	15.3	15.3	14.7	15.9	15.9	15.9	13.8	14.5	14.9	14.9
Grants	0.3	0.4	0.2	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2	0.3	0.3	0.1	0.1
Other revenue	3.3	2.9	3.2	3.0	2.5	1.9	2.2	2.2	4.2	3.8	3.5	3.5
Expenditure	38.6	42.5	43.8	42.3	34.2	39.1	40.3	39.0	42.0	43.2	44.4	43.9
Expense	34.8	38.4	39.6	38.0	30.8	35.5	36.5	35.2	37.3	38.5	39.6	38.9
Compensation of employees	10.0	10.6	11.0	10.3	8.0	8.5	9.0	8.6	9.3	9.4	9.4	9.3
Use of goods and services	6.5	6.8	7.0	6.8	7.5	8.0	8.1	8.1	3.1	3.2	3.2	3.2
Social benefits	14.4	16.3	16.7	15.8	12.3	14.5	14.7	14.0	19.6	20.7	21.5	20.5
Other	3.8	4.7	4.9	4.9	3.0	4.4	4.7	4.4	5.3	5.1	5.5	6.0
Net acquisition of nonfinancial assets	3.8	4.0	4.2	4.3	3.4	3.6	3.8	3.9	4.7	4.8	4.8	4.9
Acquisition of nonfinancial assets	4.0	4.2	4.4	4.4	3.5	3.7	3.9	3.9	4.9	5.0	5.1	5.2
Foreign financed capital spending	1.2	1.1	1.3	1.4	1.4	1.4	1.7	1.8	0.6	0.4	0.6	0.7
Domestically financed capital spending	2.8	3.1	3.0	3.0	2.1	2.2	2.2	2.2	4.3	4.6	4.5	4.5
Fiscal balance	0.9	-1.7	-2.4	-0.9	1.7	-2.0	-2.6	-0.7	-1.5	-2.4	-3.2	-2.1
Primary balance	1.5	-0.8	-1.3	0.6	2.1	-1.3	-1.8	0.5	-0.5	-1.1	-1.5	0.1

Sources: BiH authorities; and IMF staff calculations.

⁵ Osnovni scenario podrazumijeva planove vlasti za potrošnju u 2024. godini, iznesene u budžetima RS i FBiH. Budžet Institucija BiH još uvijek nije usvojen. Osnovni scenario ne predviđa bilo kakve nove mjere u potrošnji u srednjoročnom periodu u skladu sa srednjoročnim planovima vlasti. Na prihodovnoj strani, osnovni scenario odražava konzervativnije projekcije prihoda koje je osoblje MMF-a izradilo i ne predviđa bilo kakve mjere porezne politike u skladu sa proklamovanom politikom vlasti.

⁶ Prema očekivanjima, nedavno udvostručenje praga za ulazak u sistem PDV-a imat će zanemariv učinak.

16. S obzirom na povećane deficite, javni dug će se u srednjoročnom periodu, prema projekcijama, povećati sa 32,2 posto BDP-a, koliko je iznosio na kraju 2023. godine, na 38 posto BDP-a (Prilog IV), usljed velike neizvjesnosti u pogledu finansiranja budžeta. Prema očekivanjima, javni će dug u srednjoročnom periodu dosegnuti rekordnu vrijednost od približno 38 posto BDP-a, te će se postepeno smanjivati na približno 36 posto BDP-a u narednim godinama. Iako je udio duga mali, njegova bi dinamika mogla proizvesti rizike u pogledu likvidnosti budući da je pristup finansiranju ograničen. Bruto potrebe za finansiranjem u 2024. su godini značajne u oba entiteta i iznose približno 6 posto BDP-a u FBiH i 9,8 posto BDP-a u RS. Budžeti dvaju entiteta predviđaju velike emisije dužničkih instrumenata, od kojih neke tek treba precizno odrediti. Vlasti u RS planiraju finansiranje iz vanjskih izvora u iznosu do 414 miliona eura (5 posto BDP-a; 60 posto bruto potreba za finansiranjem), za koje osoblje MMF-a pretpostavlja da će biti realizirano putem bilateralnih kredita. RS bi mogla tražiti dodatno finansiranje iz domaćih izvora, između ostalog putem emisije narodnih obveznica, iako bi obim u ovom segmentu vjerovatno bio mali. Vlasti FBiH planiraju refinansiranje dospjelih trezorskih zapisa u iznosu do 184 miliona eura (1 posto BDP-a) i zaduženje u iznosu od 378 miliona eura (2 posto BDP-a) iz domaćih i vanjskih izvora, a FBiH je nedavno dobila i kreditni rejting kao administrativna jedinica ispod državnog nivoa za potencijalne emisije vanjskog duga. Osoblje MMF-a u 2024. godini očekuje poboljšanje dinamike povlačenja sredstava po osnovu projektnih kredita za glavni saobraćajni koridor, kao i provedbu lokalnih zelenih projekata u skladu sa planom (Tabela 3. u tekstu).

Tabela 3. u tekstu. Bosna i Hercegovina: Povlačenje sredstava po osnovu vanjskih kredita, period 2021.-2025.

Foreign loan disbursements	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
			Est.	Proj.				Est.	Proj.	
	Million KM					Percent of GDP				
Project financing	717	427	554	647	739	1.8	0.9	1.1	1.2	1.4
o/w corridor Vc	394	256	269	347	382	1.0	0.6	0.5	0.7	0.7

Sources: BiH authorities; and IMF staff calculations and projections.

17. U situaciji u kojoj je ukupni obim proizvodnje blizu potencijala, a finansijski pritisci povećani, osoblje MMF-a potaknulo je vlasti da u 2024. godini zadrže deficite na postojećem nivou i budu spremne da ih smanje u slučaju manjka finansijskih sredstava. U te svrhe potrebno je utvrditi uštede u ukupnom iznosu od približno 0,7 posto BDP-a. S obzirom na to da su ukupna izdvajanja za plate i socijalna davanja među najvišima u regionu (Slika 2), vlasti trebaju izbjeći daljnja povećanja plata i diskreciona povećanja socijalnih davanja, kao i uvođenje novih mjera pomoći, te utvrditi druge mogućnosti smanjenja tekuće potrošnje (npr. na ime materijalnih izdataka) kako bi zadržale deficite na postojećem nivou, uz istovremeno očuvanje investicija. Vlasti također trebaju precizirati planove zaduživanja i utvrditi dodatne mogućnosti smanjenja tekuće potrošnje ukoliko finansiranje izostane. Osoblje MMF-a pozvalo je i na pravovremeno usvajanje budžeta Institucija BiH i poboljšanje izvršenja budžeta, posebno u segmentu kapitalne potrošnje. Osoblje je sa vlastima razgovaralo o mogućnostima prikupljanja dodatnih prihoda, uključujući porez na dividendu, i izrazilo svoje izričito protivljenje davanju diskrecionih poreznih olakšica firmama što su se našle na udaru zbog povećanja minimalne plate u RS, koje bi rezultirale dodatnim pritiskom na budžet i potencijalno imale negativan efekat.

18. Fiskalne reforme su potrebne kako bi podržale ponovnu izgradnu rezervi i potaknule potencijalni rast preraspodjelom resursa sa tekuće na kapitalnu potrošnju. Osoblje MMF-a pozvalo je na bržu konsolidaciju i povratak u zonu suficita uz istovremeno poboljšanje kvaliteta potrošnje. Potrebno je izvršiti pregled zaposlenosti i plata da bi se utvrdili viškovi i smanjilo ukupno izdvajanje za plate. Osoblje je također preporučilo veće, efikasnije investicije, bolje usmjeravanje socijalnih davanja i veću mobilizaciju prihoda.

- *Investicije:* infrastruktura, zelena energija i digitalizacija trebale bi biti prioritetna područja. Poboljšanje efikasnosti i izvršenja, te iskorištenosti finansiranja iz sredstava međunarodnih finansijskih institucija također su prioriteti u oba entiteta. Vlasti trebaju slijediti preporuke MMF-ove misije Procjene upravljanja javnim investicijama (PIMA) s ciljem jačanja ocjene projekata, izrade višegodišnjih finansijskih planova, upravljanja projektnim portfoliom i njegovog nadzora, kao i koordinacije prioriteta javnih investicija kako po vertikalnoj (unutar entiteta) tako i po horizontalnoj osi (između entiteta).⁷
- *Socijalna izdvajanja:* Redovna godišnja povećanja penzija predstavljaju rizik u oba entiteta s obzirom na nepovoljnu demografsku situaciju. Potrebno je preispitati indeksaciju i ostvarivanje prava kako bi se uskladili s najboljim praksama, te ograničiti povećanja penzija na ona koja su propisana zakonom. Kako bi postigle bolju usmjerenost socijalnih davanja, vlasti trebaju uspostaviti ili povezati registre korisnika, provesti reviziju socijalnih naknada i uvesti sistem socijalnih karata.⁸
- *Prihodi:* Osoblje MMF-a pozvalo je na dodatnu mobilizaciju prihoda putem smanjenja poreznih izuzeća, uvođenja poreza na dividendu, modernizacije zakonskih propisa iz oblasti PDV-a, te unapređenja sistema oporezivanja imovine.⁹ Potrebno je modernizirati Poreznu upravu FBiH i Upravu za indirektno oporezivanje (UIO).¹⁰ Vlasti trebaju zadržati jedinstvenu stopu PDV-a i jedinstven prag za ulazak u sistem PDV-a. Izmjene u sistemu poreza na dohodak i doprinosa koje se razmatraju u FBiH trebaju imati neutralan efekat na budžet (Analiza odabranih pitanja - tržište rada).¹¹

19. Unapređenje nadzora nad javnim preduzećima sporo napreduje. Jedinica za nadzor javnih preduzeća u RS još uvijek razvija softverska rješenja, dok je tamošnja jedinica za nadzor

⁷ Izvještaj PIMA misije za RS je dostupan javnosti: [Bosna i Hercegovina-Republika Srpska: Izvještaj misije tehničke pomoći-Procjena upravljanja javnim investicijama \(PIMA\) \(imf.org\)](#). PIMA misija za Distrikt Brčko završena je u 2023. godini, dok je nova PIMA misija za FBiH i Institucije BiH provedena u aprilu/travanj 2024. godine.

⁸ Svjetska banka (2024). [Ekonomski memorandum za BiH](#).

⁹ Misija tehničke pomoći MMF-a procijenila je mogućnost ostvarivanja potencijalnih dodatnih prihoda u iznosu od 2 posto BDP-a ukidanjem izuzeća na porez na dohodak i porez na dobit u RS, te mogućnost ostvarivanja potencijalnih dodatnih prihoda u iznosu od 4,1 posto BDP-a ukidanjem izuzeća od PDV u BiH.

¹⁰ Reformski napori u FBiH u oblasti analize rizika, porezne discipline i upravljanja zaostalim neizmirenim obavezama mogli bi u periodu od 2-3 godine donijeti dodatnih 0,3-0,5 posto BDP-a godišnje.

¹¹ Fiskalne reforme s ciljem smanjenja poreznog opterećenja rada putem smanjivanja stope doprinosa i proširivanja osnovice za izračun poreza na dohodak i doprinosa razmatraju se u Parlamentu FBiH još od 2018. godine. U međuvremenu, poslodavci imaju mogućnost isplatiti do dvije plate po radniku bez plaćanja poreza na dohodak i doprinosa.

fiskalnih rizika započela procjenu rizika povezanih s poslovanjem javnih preduzeća i pripremila prvu izjavu o riziku u novembru/studenom 2023. godine. U FBiH i jedinica za nadzor javnih preduzeća i jedinica za nadzor fiskalnih rizika tek trebaju započeti s radom. Osoblje MMF-a potaknulo je vlasti u FBiH da ubrzaju aktiviranje jedinica, te vlasti u RS da usklade pravni okvir jedinice za nadzor kako bi omogućile početak njenog djelovanja.

20. Potrebno je ojačati upravljanje javnim finansijama na nivou Institucija BiH i u oba entiteta, te unaprijediti reformu javnih nabavki. U Ocjeni javnih rashoda i finansijske odgovornosti (PEFA) iz 2022. godine identificirane su snage, ali i slabo strateško usmjeravanje budžeta vlada, nedovoljan fokus na efikasnosti i učinku, slab parlamentarni nadzor budžeta i fiskalnih strategija, te upravljanje samo osnovnim rizikom i javnim investicijama.¹² Reforme javnih nabavki su u zaostatku. U izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama usvojenim u 2022. godini unaprijeđene su odredbe o sukobu interesa, tajnom sporazumu i transparentnosti, ali se izmjene nisu bavile pitanjima prevencije ili borbom protiv korupcije. Vlasti trebaju raditi na rješavanju nedostataka u metodama javnih nabavki, javnom pristupu informacijama, te upravljanju žalbenim postupkom.¹³

Stavovi vlasti

21. Vlasti u oba entiteta priznaju da je došlo do pogoršanja fiskalne pozicije i smanjivanja rezervi, te da se u budućnosti suočavaju sa izazovima s obzirom na velike potrebe za finansiranjem. Vlasti su potvrdile da su planovi za mobiliziranje prihoda usmjereni na ostvarivanje dodatnih prihoda putem mehanizama upravljanja prihodima i porezne discipline (npr. pomoću online fiskalizacije), te da u njima nema planiranih mjera porezne politike usmjerenih na direktno povećanje prihoda. Složile su se da postoji potreba za stabilizacijom budžeta, ali vide ograničen prostor za smanjenje tekuće potrošnje s obzirom na to da u njoj dominiraju obaveze propisane zakonom. Vlasti tvrde da se plate u javnom sektoru moraju povećati kako bi se privukli i zadržali zaposleni i smanjilo iseljavanje stanovništva, te da su, uprkos redovnom indeksiranju i vanrednim povećanjima, penzije i dalje niske s obzirom na rastuće životne troškove. Predstavnici vlasti u FBiH slažu se da je potrebno postići napredak u fiskalnim reformama usmjerenim na smanjenje poreznog opterećenja rada uz istovremeno ograničavanje troškova u budžetu, i smatraju da bi takva reforma dugoročno povećala porezne prihode kroz povećanje troškovne konkurentnosti. Oba entiteta aktivno provode planove s ciljem osiguranja finansiranja u ovoj godini. Vlasti na nivou Institucija BiH namjeravaju zadržati budžet Institucija BiH na postojećem nivou i primjećuju da će se trend manjeg izvršenja potrošnje vjerovatno nastaviti.

B. Reforme tržišta rada

22. Velika povećanja minimalne plate mogla bi narušiti vanjsku konkurentnost i potaknuti pritisak inflacije (Analiza odabраниh pitanja - tržište rada). Tačan učinak povećanja zavisiće od toga

¹² Vidi: [Procjene | Javni rashodi i finansijska odgovornost \(PEFA\)](#).

¹³ [Izveštaj MMF-a za zemlju br. 23/324](#).

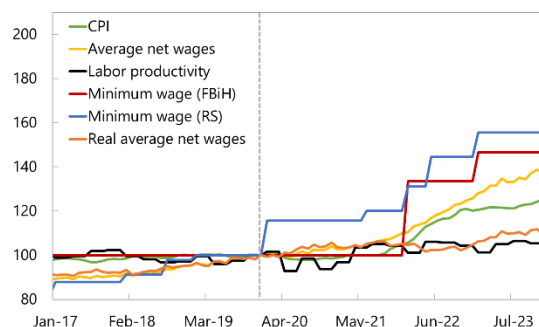
jesu li veće minimalne plate obavezujućeg karaktera, kao i od stepena usklađenosti s propisima, zastupljenosti neformalnog rada, te distribucije plata. Za radno intenzivne, izvozno orijentirane industrijske djelatnosti (kao što su prerada drveta i tekstilna industrija) postoji veća vjerovatnoća da će se naći na udaru budući da ne mogu lako promijeniti cijene u kratkom roku. Prosječne plate su u januaru/siječnju 2024. godine porasle 2,4 posto u odnosu na prethodni mjesec nakon posljednjeg povećanja minimalne plate u RS, dok je inflacija zasad nastavila trend opadanja.

23. Potrebno je ojačati zakonske propise o minimalnoj plati i njenu politiku, te razdvojiti usklađivanje visine socijalnih davanja od plata.

Osoblje MMF-a savjetuje korištenje usaglašene metodologije za povećanje minimalne plate kako bi se izbjegli njeni daljnji skokovi iznad nivoa inflacije.

Oba entiteta trebaju izbjegavati visoka ili česta usklađivanja ili indeksiranja koja bi se negativno odrazila na zapošljavanje i konkurentnost. Vlasti također trebaju izgraditi kapacitete za bolje praćenje tržišta rada i pokazatelja siromaštva, te unaprijediti kvalitet podataka o tržištu rada, između ostalog putem jačanja kvaliteta podataka iz Ankete o radnoj snazi. Oba entiteta trebaju odvojiti usklađivanje visine socijalnih davanja od promjena u platama.

Average Gross Wage, Minimum Wage, and CPI
(Index, Dec 2019=100)

Sources: Bosnia and Herzegovina Agency for Statistics; Haver Analytics; and IMF staff calculations.

24. S ciljem povećanja učešća na tržištu rada i zaustavljanja iseljavanja stanovništva, potrebne su šire reforme. Uklanjanje rodnog jaza u BiH u zaposlenosti, primanjima i radnim satima može rezultirati velikim potencijalnim dobitcima (Slika 3). S ciljem postizanja boljih rezultata tržišta rada općenito, reforme bi trebale uključivati poticanje fleksibilnog zapošljavanja, proširivanje opcija skrbi za djecu kako bi se potaknulo veće učešće žena, te rješavanje neusklađenosti vještina sa potrebama tržišta rada i dugotrajne nezaposlenosti.

Stavovi vlasti

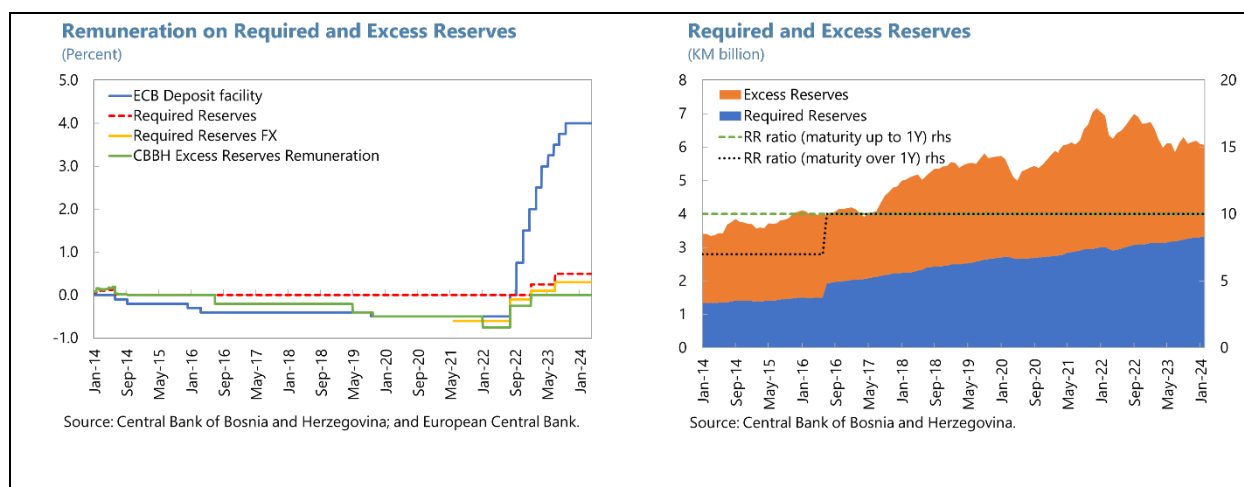
25. Vlasti su mišljenja da minimalne plate i plate općenito trebaju biti veće, između ostalog radi zaustavljanja iseljavanja stanovništva. U FBiH vlasti smatraju da bi značajno povećanje minimalne plate treba povezati sa smanjenjem doprinosa kako bi se neutralizirao efekat većeg opterećenja plata za preduzeća i očuvala konkurentnost. Vlasti u RS najviše brine utjecaj povećanja minimalne plate na komunalna preduzeća u vlasništvu lokalnih samouprava, gdje je zastupljenost minimalne plate veoma visoka. Vlasti pažljivo prate rezultate tržišta rada i izrazile su spremnost intervenirati kako bi pomogle poslovnim subjektima koji su se našli na udaru.

C. Aranžman valutnog odbora i politike i reforme u finansijskom sektoru

26. Aranžman valutnog odbora i dalje je ključno uporište makrofinansijske stabilnosti. Osoblje MMF-a još jednom je potcrtalo potrebu za očuvanjem jakog aranžmana valutnog odbora i nezavisnosti Centralne banke, pozdravljajući nedavno imenovanje nove guvernerke i članova

Upravnog vijeća CBBiH. CBBiH je poduzela značajne korake s ciljem stabilizacije i povećanja koeficijenta pokrića valutnog odbora i modernizacije svog okvira za obaveznu rezervu. Potrebno je razmotriti opcije daljnjeg jačanja aranžmana valutnog odbora unutar mogućnosti koje pružaju odredbe postojećeg zakona, između ostalog putem jačanja zaštitnih slojeva kapitala. Da bi se očuvao integritet aranžmana valutnog odbora, treba se snažno oduprijeti pozivima za finansiranje budžeta vlada, kreditiranje komercijalnih banaka ili pružanje pomoći za njihovu likvidnost iz sredstava CBBiH.

27. CBBiH treba povećati stope naknade za rezerve koje komercijalne banke drže kod nje s ciljem smanjivanja jaza sa stopama u eurozoni. Na taj način bi, smanjenjem poticaja za banke da plasiraju sredstva u inostranstvu, doprinijela smanjenju odliva kapitala. Dok je Europska centralna banka (ECB) u 2023. godini povećala ključne referentne kamatne stope šest puta, a depozitnu kamatnu stopu povećala na 4 posto, CBBiH je povećala naknadu za rezerve koje komercijalne banke drže kod nje jednom, i to u neznatnom iznosu. Osoblje MMF-a pozvalo je na postepeno povećanje stopa naknade, potičući CBBiH da pažljivo prati tokove kapitala, između ostalog pomoću kvantitativnih modela razvijenih uz podršku MMF-a, a s ciljem razmatranja scenarija i testiranja utjecaja na kapital CBBiH, njen bilans stanja, te koeficijent pokrića valutnog odbora. Ako bi se povećanje naknade prenijelo na kamatne stope na kredite, to bi moglo doprinijeti daljnjem smanjenju inflacije.

28. CBBiH treba nastaviti s modernizacijom svog okvira za obaveznu rezervu i jačanjem kapaciteta za izradu projekcija. Osoblje MMF-a pozdravilo je odluku CBBiH da uvede obavezu djelimičnog ispunjavanja obavezne rezerve na devizne depozite u devizama. Osoblje je preporučilo da se ovo pravilo nastavi provoditi nakon isteka prijelaznog perioda, uz postepeno povećavanje dijela obavezne rezerve na devizne depozite koji treba biti ispunjen u devizama, u skladu s preporukama misije tehničke pomoći MMF-a. Osoblje je također apeliralo na CBBiH da upotrijebi okvir za izradu kvartalnih makroprojekcija (Quarterly Macro-Forecasting Framework) koji je nedavno razvijen uz pomoć MMF-a, s ciljem unapređenja izrade projekcija i analize politika.

29. Potrebno je nastaviti pažljivo pratiti rizike i ranjivosti u finansijskom sektoru. Osoblje MMF-a upozorilo je na rastući kamatni rizik i pozvalo da banke na odgovarajući način zaštite svoju izloženost. Potrebno je omogućiti prilagođavanje kamatnih stopa kako bi odražavale tržišne uvjete, te pustiti da privremene mjere regulatora koje se odnose na kamatne stope, usvojene u 2022. i 2023. godini, u 2024. godini isteknu kako je i predviđeno. Postojeće kamatne stope na kredite možda ne odražavaju adekvatno kreditni rizik. Stoga supervizori moraju ostati na oprezu i striktno i pravovremeno nalagati prudencijalne i korektivne mjere. Rizik od stavljanja banaka pod sankcije SAD-a razlog je za zabrinutost. Osoblje MMF-a savjetovalo je vlastima da prate likvidnost banaka i poboljšaju pripravnost. Osoblje je također razgovaralo o daljem toku sudskih predmeta vezanih za kriptoimovinu i potaknulo vlasti da unaprijede regulatorni okvir. Vlasti bi trebale razmotriti upućivanje zahtjeva za provedbu Programa MMF-a i Svjetske banke za procjenu finansijskog sektora (FSAP), koji bi bio od ključnog značaja za procjenu otpornosti sistema u okruženju rastućih rizika. Posljednja FSAP misija obavljenja je 2015. godine.

Okvir 2. Ključna pitanja vezana za fond za finansijsku stabilnost

Uprkos napretku postignutom u jačanju mreže finansijske sigurnosti u protekloj deceniji, nedostaci su i dalje prisutni. Nadležnost i ovlasti za restrukturiranje banaka delegirane su dvjema agencijama za bankarstvo za banke unutar njihovih nadležnosti. Ne postoji mehanizam za finansiranje restrukturiranja sistemski značajnih banaka. S obzirom na aranžman valutnog odbora, ne postoji ni okvir za osiguranje likvidnosti u vanrednim situacijama.

Fond za finansijsku stabilnost, koji bi osigurao sredstva za restrukturiranje banaka i pomoć za osiguranje likvidnosti u periodu finansijskih teškoća mogao bi se uspostaviti pri Agenciji za osiguranje depozita (AOD) i djelovati pod njenom upravom. MMF poziva na uspostavljanje takvog fonda za finansijsku stabilnost još od FSAP misije iz 2015. godine. S obzirom na stroge odredbe Zakona o CBBiH i njen ograničen mandat, uspostavljanje fonda za finansijsku stabilnost pri CBBiH ne predstavlja realnu opciju. Međutim, fondom za finansijsku stabilnost mogla bi učinkovito upravljati Agencija za osiguranje depozita, koja je već ovlaštena da da doprinos u pogledu sredstava za restrukturiranje po principu najmanjeg troška. Štaviše, Agencija za osiguranje depozita posjeduje kadrovske resurse, infrastrukturu, modele, sisteme i stručnost s obzirom na to da upravlja sličnim fondom (Fond za osiguranje depozita). Da bi se uspostavio fond za finansijsku stabilnost, bilo bi potrebo izmijeniti i dopuniti entitetske zakone o bankama i Zakon o osiguranju depozita kako bi se utvrdila nova uloga Agencije za osiguranje depozita. U potpunost osiguranje depozita za restrukturiranje banaka i uspostavljanje mehanizma za njegovo finansiranje predstavljalo bi značajan napredak na putu usklađivanja sa zakonodavstvom EU, a posebno sa Direktivom o oporavku i restrukturiranju banaka.

Fond za finansijsku stabilnost za cijelu BiH doprinio bi minimiziranju negativnih efekata i njihovog širenja na druge subjekte u slučaju stresa. Finansijski sistem u BiH, čiji su subjekti međusobno povezani, i jedinstveno tržište u cijeloj zemlji, potcrtavaju kako je potreba za koordinacijom i bliskim dijalogom između aktera u finansijskom sistemu u oba entiteta od suštinskog značaja za učinkovito restrukturiranje banaka. Deset posto filijala banaka iz jednog entiteta nalazi se u drugom entitetu. 18 posto depozita RS drže filijale banaka iz FBiH. Uklanjanjem rizika povezanih s potencijalno nedosljednim odlukama o i praksom restrukturiranja banaka ojačalo bi se povjerenje i učvrstila otpornost sistema.

Okvir 2. Ključna pitanja vezana za fond za finansijsku stabilnost (Zaključak)

Samo bi fond uspostavljen za cijelu BiH mogao mobilizirati dovoljno sredstava za restrukturiranje sistemski značajnih banaka i osigurati likvidnost u iznimnim slučajevima uz minimalno oslanjanje na porezne obveznike. Bez adekvatnog finansiranja, takav fond ne bi uspio povećati kredibilitet sistema.

Udruživanje sredstava na nivou cijele zemlje neophodno je s obzirom na potencijalne potrebe. U slučaju propasti, 11 bi banaka, koje čine 80 posto imovine bankarskog sektora, ispunjavalo uvjete za restrukturiranje budući da bi provođenje uobičajenog stečajnog postupka u njihovom slučaju za rezultat imalo štetu po javni interes i finansijsku nestabilnost.

Uspostavljanjem fonda za cijelu BiH također bi se smanjili i ravnomjernije rasporedili troškovi njegovog finansiranja među bankama. U idealnom slučaju, fond za finansijsku stabilnost trebao bi se finansirati iz sredstava banaka, uz osiguran pristup dodatnim sredstvima, npr. zaštitni mehanizam na državnom nivou sa ex post naknadama ili kreditnim linijama kod međunarodnih finansijskih institucija. Rješenja na entitetskom nivou mogla bi za rezultat imati neravnomjernu raspodjelu tereta, nametanje većih troškova za banke unutar pojedinačnog entiteta, te smanjenje profitabilnosti i kapaciteta za kreditnu aktivnost. I administrativni bi troškovi jedinstvenog fonda za finansijsku stabilnost također bili niži. Iako ne postoje međunarodni standardi, ciljna veličina fonda za finansijsku stabilnost i iznosi naknada trebali bi se kalibrirati na osnovu analiza scenarija i testiranja na stres solventnosti i likvidnosti. U takvoj kalibraciji mogli bi se iskoristiti testovi na stres solventnosti i likvidnosti koje je CBBiH već provela, naglašavajući time potrebu za bliskom koordinacijom svih aktera u finansijskom sektoru.

30. Potrebno je postići napredak u reformama usmjerenim na jačanje mreže finansijske sigurnosti. Djelotvorna saradnja među vlastima od temeljnog je značaja za finansijsku stabilnost. Stoga bi se sve institucije koje imaju ulogu u očuvanju finansijske stabilnosti trebale redovno sastajati s ciljem razmatranja kretanja, perspektive i rizika u sektoru, razmjene informacija, te ažuriranja i jačanja planova za krizne situacije. CBBiH treba preuzeti ulogu koordinatora u naporima za očuvanje finansijske stabilnosti i ponovno uspostaviti praksu periodičnih sastanaka svih aktera u finansijskom sektoru. Sveobuhvatni memorandum o razumijevanju o finansijskoj stabilnosti doprinio bi u promoviranju jasno razgraničenih uloga i nadležnosti, poboljšane saradnje, te razmjene informacija među relevantnim institucijama. Uspostavljanje fonda za finansijsku stabilnost za cijelu zemlju (Okvir 2) i dalje je ključni element koji nedostaje u mreži finansijske sigurnosti.

31. Potrebno je nastaviti s jačanjem regulatornog okvira u finansijskom sektoru. Uvođenje zaštitnog sloja kapitala za sistemski rizik (SRB) dobrodošao je korak, zajedno s uvođenjem viših pondera rizika za potrošačke kredite. Agencije za bankarstvo trebaju ojačati makroprudencijalni okvir uvođenjem dodatnih zaštitnih slojeva kapitala, kao što su protuciklički zaštitni sloj kapitala (CCyB) i zaštitni sloj kapitala za domaće sistemski značajne banke (D-SIBs). S ciljem rješavanja rastućih slabosti, kao što je pregrijavanje tržišta nekretnina, vlasti trebaju uvesti i mjere usmjerene na zajmoprimce, kao što su ograničenje omjera vrijednosti kredita prema vrijednosti kolateralu (LTV) i ograničenje omjera otplate duga prema dohotku (DSTI) (Analiza odabranih pitanja - finansijski sektor). Osoblje MMF-a istaknulo je potrebu za jačanjem programa osiguranja depozita, između ostalog putem skraćivanja roka za isplatu depozita i povećanja pokrivenosti osiguranjem, uz istovremeno očuvanje postojećih modaliteta investiranja.

Stavovi vlasti

32. Vlasti se slažu da je aranžman valutnog odbora stup makrofinansijske stabilnosti i da ga je potrebno očuvati, ali se nisu u potpunosti složile s dijelom procjene osoblja MMF-a koji se odnosi na finansijske rizike i slabosti. Predstavnici vlasti zapažaju da je bankarski sektor stabilan i smatraju da uočeni odlivi kapitala nisu zabrinjavajući budući da je riječ uglavnom o prekonocnim plasmanima na tržištu novca, te da nema utjecaja na kreditnu aktivnost u zemlji. Vlasti ne smatraju da se održavanjem niskih kamatnih stopa, između ostalog putem privremenih mjera koje se odnose na kamatne stope, potcjenjuje rizik, te napominju da se banke mogu adekvatno zaštititi od kamatnog rizika. Potreba za uspostavljanjem fonda za finansijsku stabilnost široko je prepoznata, ali vlasti u RS smatraju da uspostavljanje jedinstvenog fonda na državnom nivou predstavlja prijenos nadležnosti. Postoje planovi za daljnji razvoj paketa makroprudencijalnih instrumenata, i trenutno se vode razgovori o zadacima institucija.

D. Energetska politika i reforme

33. Određivanje cijena električne energije i dalje predstavlja veliki fiskalni rizik. Cijene za domaćinstva su regulirane i velikim dijelom su ispod nivoa povrata troškova, a prihodima od izvoza se subvencioniraju cijene električne energije u zemlji. Međutim, u 2023. godini su se prihodi od izvoza smanjili u odnosu na 2022. godinu, što je odraz nižih cijena električne energije. Uz to, entiteti su u 2024. godini ograničili (FBiH) ili zamrznuli (RS) povećanje cijena. U FBiH je javno elektroenergetsko preduzeće u 2023. godini prijavilo gubitak, što ga je navelo da predloži strukturu blok-tarifa, koja bi podrazumijevala povećanje prosječnih cijena za domaćinstva u iznosu od 10 posto (unutar gornje granice povećanja od 20 posto), koju je, međutim, regulator kasnije odbio. Osoblje je upozorilo na rizike povezane s određivanjem cijena električne energije i pozvalo na reforme za postepenu liberalizaciju cijena u budućnosti.

34. BiH ima ekonomiju sa visokim emisijama ugljika i pati od ozbiljnog zagađenja zraka zbog proizvodnje električne energije iz uglja, a planovi za dekarbonizaciju su ograničeni (Analiza odabranih pitanja - energetski sektor). Glavni ciljevi BiH za smanjenje emisija su smanjenje emisija stakleničkih plinova od 33,2 posto do 2030. godine u odnosu na njihov nivo iz 1990. godine¹⁴ i postizanje nulte neto stope emisija do 2050. godine. Nacionalni energetski i klimatski plan teži ka postepenom ukidanju fosilnih goriva i prelasku na obnovljive izvore energije, bez izgradnje novih elektrana na uglj ili plin nakon 2030. godine. Međutim, u Sekretarijatu Energetske zajednice EU ustanovili su da planu nedostaju konkretne politike za postizanje ciljeva dekarbonizacije.¹⁵ U skladu sa postojećim politikama, BiH neće ispuniti svoj nacionalno utvrđeni doprinos (NDC).

¹⁴ Emisije su 2022. godine bile 16 posto niže u odnosu na njihov nivo iz 1990. godine.

¹⁵ [Preporuke 2/2023 Sekretarijata energetske zajednice u vezi sa nacrtom Integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana BiH.](#)

35. S ciljem usklađivanja s klimatskim zakonodavstvom EU i postizanja svog nacionalno utvrđenog doprinosa, BiH treba što je prije moguće uvesti mehanizam određivanja cijena ugljika i druge mjere ublažavanja klimatskih promjena. Uspostavljanje sistema trgovanja emisijama (ETS) omogućilo bi BiH da zadrži prihode od cijena ugljika na domaćem tržištu sa postepenim uvođenjem mehanizma EU za granično prilagođavanje emisija ugljika (CBAM), kao i da smanji zagađenje zraka i postigne napredak u ostvarivanju ciljeva ublažavanja klimatskih promjena. Integracija tržišta električne energije i uspostavljanje sistema trgovanja emisijama (ETS) na državnom nivou usklađenog sa sistemom u EU do 2030. godine omogućit će BiH da osigura izuzeće od primjene mehanizma CBAM za električnu energiju, koja je ključni izvozni proizvod.¹⁶ Dok vlasti pripremaju zakonske propise za reformu i povezivanje entitetskih tržišta električne energije s EU, uspostavljanje sistema trgovanja emisijama na državnom nivou u traženom roku čini se malo vjerovatnim s obzirom na odsustvo napretka i potrebu za centralizacijom nadležnosti. Bez ovoga će se, međutim, na ugrađene emisije u izvoz u EU na koji se primjenjuje CBAM, primjenjivati puni iznos CBAM dažbine.¹⁷ Shodno tome, osoblje MMF-a je naglasilo potrebu za uspostavljanjem sistema trgovanja emisijama usklađenog sa sistemom u EU, u idealnom slučaju zajedno s liberalizacijom cijena električne energije, te predložilo vlastima da razmotre privremene alternative uvođenja cijena ugljika (porez ili akciza), budući da je mala vjerovatnoća da će uspostavljanje sistema trgovanja emisijama biti moguće ostvariti do 2026. godine. Uvođenje cijena ugljika i liberalizacija cijena električne energije smanjili bi emisije i zagađenje, omogućili dodatne prihode, ali i utjecali na cijene i rast. Postepeni uvođenje moglo bi se ponuditi emisio i intezivnim firmama izloženim trgovi (slično upotrebi i planiranom postepenom ukidanju besplatnih emisijskih jedinica u EU), a prihodi bi se mogli iskoristiti za pomoć ugroženim domaćinstvima koja će biti kalibrirana u skladu sa mrežom socijalne sigurnosti u BiH.

Stavovi vlasti

36. Vlasti su svjesne potrebe za reformom energetskog sektora i dekarbonizacijom, ali izvještavaju o ograničenom napretku u tom pogledu. Vlasti su svjesne fiskalnog opterećenja i neefikasnosti postojeće strukture cijena električne energije i napomenule su da razmatraju izvjesne reforme. Napredak u usvajanju zakonodavstva o električnoj energiji i prirodnom gasu na državnom nivou je zaustavljen usljed neslaganja entiteta oko pitanja prirodnog gasa i trenutno se razmatraju planovi da se električna energija izdvoji i da se krene dalje sa zakonodavstvom samo o električnoj energiji. Iako postoji svijest o mehanizmu CBAM i vlasti razmatraju različite modalitete sistema trgovanja emisijama, nisu izvijestile o bilo kakvom konkretnom napretku u uvođenju sistema trgovanja emisijama ili mehanizma određivanja cijena ugljika.

¹⁶ Uredba EU o mehanizmu CBAM (Član 2(7)) omogućava trećim zemljama izuzeće od primjene mehanizma CBAM na izvoz električne energije u EU ukoliko su ispunjeni uvjeti u pogledu provedbe zakonodavstva EU, tržišnog povezivanja i provedbe sistema trgovanja emisijama.

¹⁷ Prema procjenama, provedba mehanizma CBAM će smanjiti izvoz iz BiH u EU za približno 1.1 do 2.5 posto BDP-a (Prilog III, Izvještaj [MMF-a](#) za zemlju br. 23/324). U osnovnom scenariju koji je osoblje MMF-a koristilo nije uključen ovaj efekat.

E. Ostale strukturalne reforme

37. Jačanje prevencije i suzbijanja korupcije, povećanje transparentnosti i odgovornosti, te zaštita finansijskog integriteta trebaju i dalje biti najviši prioriteti. Loše upravljanje i slaba vladavina prava i dalje su značajne prepreke održivom i inkluzivnom rastu. Novim Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti dodatno se usklađuje okvir BiH za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti sa standardima FATF-a, ali su potrebni dodatni naporu kako bi se osigurala djelotvornost okvira s ciljem smanjenja rizika od potencijalnog ponovnog stavljanja BiH na popis jurisdikcija sa strateškim nedostacima, te osigurao integritet finansijskog sektora i ekonomije u širem smislu. Vlasti su također izvjestile o napretku u oblasti unapređenja pravnog i institucionalnog okvira za borbu protiv korupcije, ali ne i o napretku u intenziviranju istraga, procesuiranja i donošenja osuđujućih presuda u predmetima korupcije (Prilog VI). Osoblje MMF-a ih je pozvalo da, oslanjajući se na nedavna postignuća, djeluju u pravcu djelotvorne provedbe Zakona o sprečavanju sukoba interesa i Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću u skladu s ranijim savjetima MMF-a. Osoblje je potaknulo vlasti da zatraže MMF-ovu sveobuhvatnu dijagnostičku procjenu upravljanja s ciljem identificiranja i utvrđivanja prioriteta reformi.

38. Vlasti trebaju intenzivirati napore u oblasti digitalizacije. BiH je, s izuzetkom usluga uprave, na posljednjem mjestu u regionu po zastupljenosti digitalizacije (Slika 4). Nedostatak napretka u ovoj oblasti prepreka je ostvarivanju potencijala i istovremeno ostavlja otvoren prostor za korupciju. Digitalizaciju usluga otežava nedostatak koordinacije između različitih nivoa vlasti i nedovoljno izdvajanje sredstava za njenu provedbu u budžetu. Potrebno je postići harmonizaciju e-usluga u cijeloj zemlji. Usvajanjem zakona o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektronske transakcije — što je ključni prioritet EU — postavili bi se temelji za e-upravu, te potaknule usluge u privatnom sektoru, ubrzala konvergencija i deblokiralo finansiranje. S ciljem digitalizacije javnih usluga, UIO je ostvarila preduvjete za potvrde o izmirenim poreznim obavezama u digitalnom formatu, uključujući e-potpis.

39. Vlasti trebaju unaprijediti dostavljanje podataka. Podaci su općenito gledano adekvatni za potrebe praćenja. Međutim, i dalje su prisutni neki nedostaci, posebno u nacionalnim računima, statistici vladinih finansija i platnom bilansu (Prilog VII). Štaviše, fiskalni podaci iz RS za četvrti kvartal 2023. godine dostavljeni su sa značajnim kašnjenjem. Osoblje MMF-a potaknulo je vlasti da nastave s pravovremenim dostavljanjem podataka, unaprijede kvalitet statističkih podataka i uklone nedostatke u odnosu na MMF-ov Posebni standard za diseminaciju podataka (SDDS).

Stavovi vlasti

40. Vlasti se slažu da bi djelotvorna provedba reformi upravljanja ojačala napore u borbi protiv korupcije i s njima vezane napore u borbi protiv pranja novca. Vlasti su istaknule nedavno usvajanje novog zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti kao veliko postignuće koje, između ostalog, postavlja temelje za djelotvorniji nadzor određenih nefinansijskih preduzeća i zanimanja, te uvodi procese koji imaju za cilj osigurati djelotvornu

saradnju među relevantnim agencijama unutar okvira za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Pozdravile su prijedlog da učestvuju u primjeni Posebnog standarda za diseminaciju podataka (SDDS) s ciljem unapređenja distribuiranja podataka.

OCJENA OSOBLJA MMF-A

41. Ekonomija BiH pokazala se otpornom u teškom okruženju. Ekonomski rast će, prema projekcijama, ojačati počevši od ove godine, iako neće dostići nivo koji bi doveo do konvergencije s EU. Inflacija će nastaviti trend opadanja, ali se pritisci izazvani povećanjem plata zadržavaju. Rizici su i dalje povišeni, uključujući kako rizike od intenziviranja regionalnih sukoba i naglog usporavanja rasta u Europi tako i rizike na domaćem planu, od rasta političkih napetosti i veće zastupljenosti ekspanzivnih makroekonomskih politika. S druge strane, otvaranje pristupnih pregovora sa Europskom unijom moglo bi poduprijeti reformski zamah i povećati povjerenje.

42. U fokusu fiskalne politike trebalo bi biti obuzdavanje tekuće potrošnje, uz istovremeno očuvanje investicijskih izdvajanja koja će potaknuti rast. Prema projekcijama, fiskalni bilans će u 2024. godini porasti na 2,4 posto BDP-a sa 1,7 posto, koju je zabilježio u 2023. godini, što je odraz akumuliranog učinka nekoliko trajnih povećanja plata u javnom sektoru i socijalnih davanja. Vlasti bi trebale poduzeti mjere za obuzdavanje deficita ograničavanjem potrošnje na plate u javnom sektoru, izbjegavanjem diskrecionih povećanja socijalnih davanja i novih mjera pomoći, te preispitivanjem ostale tekuće potrošnje. Istovremeno, trebaju očuvati potrošnju na javne investicije koje potiču rast. Potrebno je ublažiti fiskalne rizike koji proistječu iz povećanja minimalne plate i ograničavanja rasta cijena električne energije.

43. Vlasti trebaju smanjiti potrebe za finansiranjem i pripremiti planove za slučaj da ne budu u mogućnosti osigurati finansijska sredstva. Fiskalne rezerve smanjene su zbog povećanih budžetskih deficita, velikih otpлата duga i smanjenja vladinih depozita. Oba entiteta ove se godine suočavaju s velikim potrebama za finansiranjem, koje se vjerovatno neće moći podmiriti samo na domaćem tržištu. Budžeti entiteta predviđaju značajne emisije dužničkih instrumenata, od kojih neke tek treba precizno odrediti. Vlasti trebaju smanjiti deficite s ciljem ograničavanja potreba za finansiranjem, precizirati planove zaduživanja i utvrditi dodatne mogućnosti smanjenja tekuće potrošnje kako bi se pripremile za potencijalni manjak finansijskih sredstava.

44. Kako bi se ponovno izgradile fiskalne rezerve, uz istovremeno poboljšanje kvaliteta potrošnje, potrebno je provesti reforme. Reforme, uključujući pregled zaposlenosti u javnom sektoru, plata i socijalnih davanja, potrebne su s ciljem povratka u zonu fiskalnog suficita u srednjoročnom periodu. Potrebno je izvršiti preraspodjelu resursa sa tekuće na kapitalnu potrošnju, prvenstveno za infrastrukturu, zelenu energiju i digitalizaciju. U konačnici je neophodno mobilizirati dodatne prihode, između ostalog pomoću smanjenja poreznih izuzeća.

45. Aranžman valutnog odbora i dalje je uporište stabilnosti i potrebno ga je očuvati. Treba se snažno oduprijeti pritiscima na Centralnu banku (CBBiH) usmjerenim na finansiranje budžeta vlada ili kreditiranje banaka.

46. CBBiH treba dodatno ojačati okvir obavezne rezerve, između ostalog putem povećanja stopa naknade za rezerve koje komercijalne banke drže kod CBBiH. Potrebno je nastaviti s primjenom pravila o ispunjavanju obavezne rezerve na devizne depozite u devizama, te nakon prijelaznog perioda prijeći s djelimičnog na potpuno ispunjavanje obavezne rezerve na ovaj način. Reduciranje jaza između stopa naknade CBBiH i stopa u eurozoni smanjilo bi poticaj da banke sredstva plasiraju u inostranstvu, čime bi suspregli odliv kapitala. Ako bi se povećanje naknade prenijelo na kamatne stope na kredite, to bi moglo doprinijeti daljnjem smanjenju inflacije.

47. Potrebno je nastaviti pažljivo pratiti rizike u finansijskom sektoru, te poboljšati pripravnost za krizu. Treba osigurati da klasifikacija aktive banaka i rezerviranja za kreditne gubitke tačno odražavaju kreditni rizik i gubitke. Vlasti trebaju pustiti da privremene mjere usmjerene na kontroliranje povećanja kamatnih stopa na kredite ove godine isteknu prema planu. Uvođenje zaštitnih slojeva kapitala za sistemski rizik je dobrodošla mjera. Uvođenje dodatnih zaštitnih slojeva kapitala, te mjera usmjerenih na zajmoprimce, dodatno bi unaprijedilo paket makroprudencijalnih instrumenata. Uspostavljanje fonda za finansijsku stabilnost za cijelu BiH, koji bi mogao olakšati restrukturiranje banaka i osigurati likvidnost u iznimnim slučajevima, značajno bi ojačalo mrežu finansijske sigurnosti. Potičemo vlasti da zatraže FSAP misiju, koja bi pomogla u procjeni otpornosti sistema u okruženju rastućih rizika i proizvela mapu puta za reforme u finansijskom sektoru, uključujući one povezane s putem pristupanja EU.

48. Tranzicija ka zelenoj energiji i pripreme za uvođenje poreza na ugljik EU oblasti su koje zahtijevaju hitno djelovanje. Vlasti bi što je prije moguće trebale uvesti mehanizam određivanja cijene ugljika. Trebaju postepeno ukinuti subvencije za električnu energiju i uspostaviti sistem trgovanja emisijama (ETS) usklađen sa sistemom u EU, sa privremenim alternativama uvođenja cijena ugljika, kao što su porez ili akciza kao moguće mjere, budući da bi uspostavljanje sistema trgovanja emisijama mogla zahtijevati period od nekoliko godina.

49. S ciljem pospješivanja rasta, treba ubrzati reforme usmjerene na unapređenje upravljanja, zaštitu finansijskog integriteta, borbu protiv korupcije i ubrzanje procesa digitalizacije. Potrebno je unaprijediti nadzor, transparentnost i poslovanje javnih preduzeća, riješiti nedostatke u javnim nabavkama i ojačati upravljanje javnim investicijama. Nedavno usvajanje zakona o sprečavanju pranja novca i sukobu interesa dobrodošli su koraci, a vlasti bi trebale krenuti s odlučnom i djelotvornom provedbom novih zakona. Potičemo vlasti da zatraže MMF-ovu sveobuhvatnu dijagnostičku procjenu upravljanja, koja bi pomogla u identificiranju i utvrđivanju prioritetnih reformi. Postavljanje BiH na putanju većeg rasta i osiguranje većih mogućnosti njenim građanima u konačnici će smanjiti iseljavanje stanovništva.

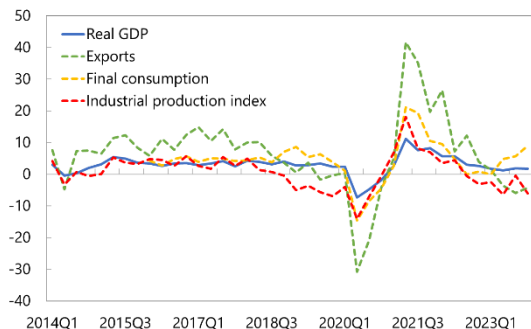
50. Preporuka je da se naredne konsultacije prema članu IV obave unutar standardnog dvanaestomjesečnog ciklusa.

Slika 1. Bosna i Hercegovina: Odabrana ekonomska kretanja

U 2023. godini došlo je do usporavanja ekonomske aktivnosti, što je bilo odraz smanjenja izvoza u okruženju otporne domaće potražnje.

Economic Activity Indicators

(Year-on-year percent change)

Sources: Bosnia and Herzegovina Agency for Statistics; Indirect Taxation Authority; and IMF staff calculations.

Zaposlenost je dosegla predpandemijski nivo u četvrtom kvartalu 2021. i nastavila rasti, iako po sporijoj stopi od proizvodnje.

Real GDP and Employment

(KM billion annualized; thousand people)

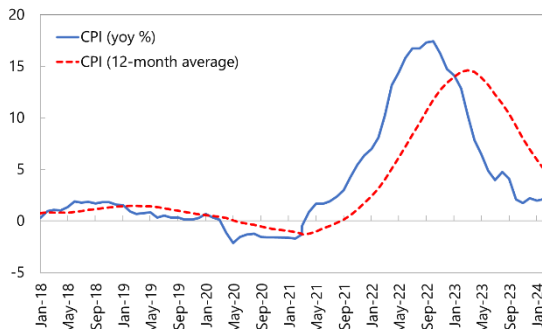

Sources: Bosnia and Herzegovina Agency for Statistics; and IMF staff calculations.

Inflacija je nastavila trend opadanja poslije rekordnog nivoa koji je dostigla u oktobru/listopadu 2022. godine.

CPI Inflation

(Year-on-year percent change; 12-month average)

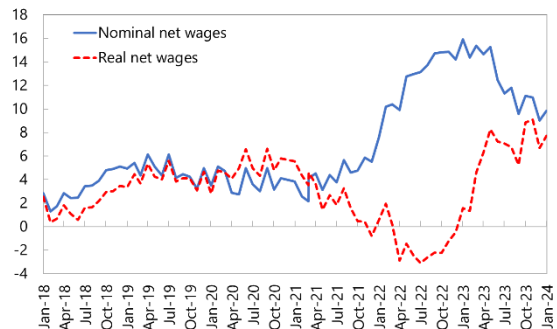

Sources: Bosnia and Herzegovina Agency for Statistics; and IMF staff calculations.

Realne plate rastle su tokom cijele 2023. godine, u prosjeku su ostvarile rast od 6 posto, a u novembru/studenom su dostigle rekordnu vrijednost rasta od 9 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Nominal and Real Net Wages Growth

(Year-on-year percent change)

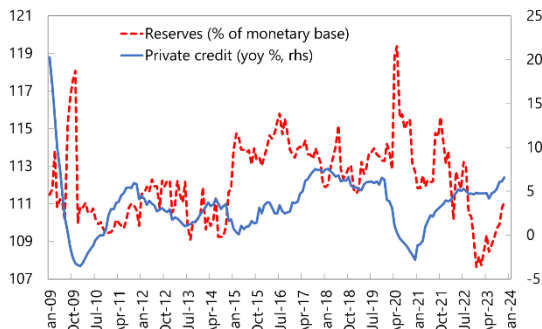

Sources: Bosnia and Herzegovina Agency for Statistics; and IMF staff calculations.

Rezerve CBBiH zabilježile su rast, a krediti privatnog sektora su u povećanju.

Central Bank Reserves and Private Credit Growth

(Percent)

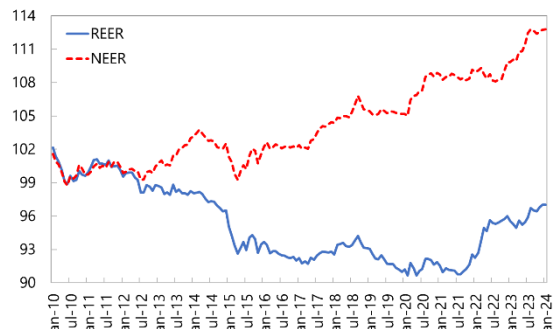

Source: Bosnia and Herzegovina Authorities.

Realni efektivni devizni kurs u 2023. godini je u prosjeku bio u zoni aprecijacije.

Effective Exchange Rate Indices

(Index 2010=100; increase = appreciation)

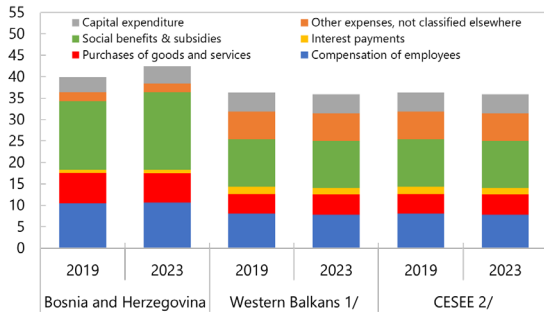
Source: IMF Information Notice System.

Slika 2. Bosna i Hercegovina: Struktura javnih rashoda

Potrošnja je i dalje viša nego u drugim zemljama Zapadnog Balkana, iako joj je struktura slična njihovoj.

Current and Capital Expenditure

(Percent of GDP)

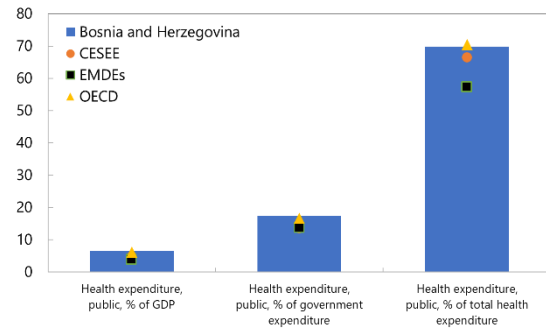

Sources: Bosnia and Herzegovina authorities; IMF World Economic Outlook; and IMF staff calculations.
1/ The Western Balkans average does not include North Macedonia due to data availability.
2/ CESEE average calculation includes Albania, Kosovo, Montenegro, and Serbia.

Potrošnja na zdravstvo u BiH je viša nego u regionu i u novim i tržištima u razvoju (EMDE).

Health Expenditure: Different Metrics 4/

(Percent)

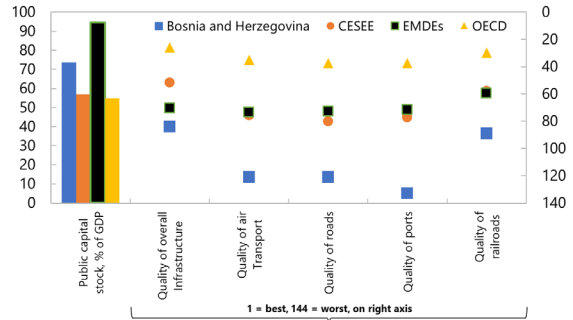

Sources: IMF FAD Expenditure Assessment Tool; World Economic Forum; and World Health Organization.
4/ The latest available data is 2018 for BiH and country groups.

Uprkos visokom nivou kapitala, BiH i dalje loše stoji u odnosu na uporedive zemlje po pitanju kvaliteta infrastrukture.

Capital Stock and Infrastructure Quality 3/

(Percent of GDP; rankings on right axis)

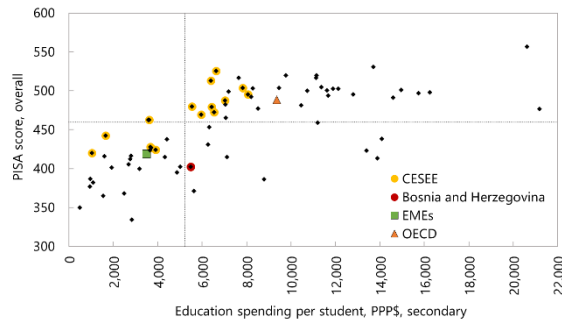

Sources: IMF FAD Expenditure Assessment Tool; World Economic Forum; and World Health Organization.
3/ Public capital stock is as of 2019 and Infrastructure quality is as of 2018.

Potrošnja na obrazovanje je također visoka, ali su rezultati lošiji nego u uporedivim zemljama.

Government Education Spending and Outcome, 2016

(PISA score; education spending per student, PPP\$)

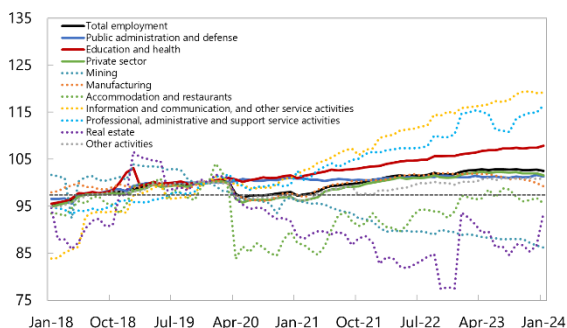
Sources: IMF FAD Expenditure Assessment Tool (EAT); and World Bank.
Note: Latest value available. Dashlines are the average of CESEE.

Slika 3. Bosna i Hercegovina: Pokazatelji tržišta rada

Zaposlenost je od januara/siječnja 2022. godine premašila pretpandemijski nivo, potaknuta snažnim rastom u sektoru nauke i informatike.

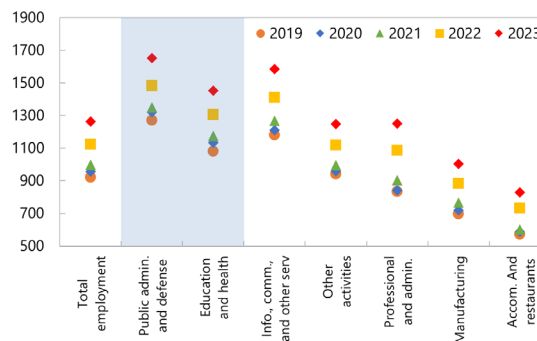
Employment by Sector
(Index, Dec 2019=100)

Sources: Bosnia and Herzegovina Agency for Statistics; Haver Analytics; and IMF staff calculations.
Note: All sectors (in bold lines) add up to total employment.

Plate u javnom sektoru u prosjeku su ostale više od plata u privatnom sektoru.

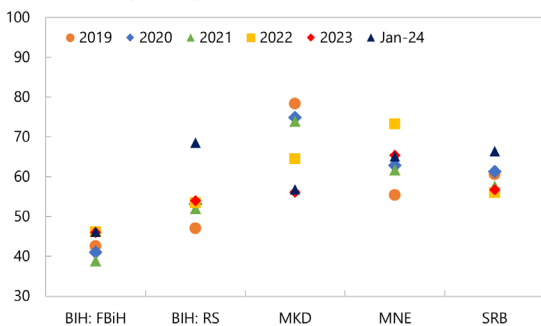
Average Net Wages by Sector
(KM)

Sources: Bosnia and Herzegovina Agency for Statistics; and IMF staff calculations.

Udio minimalne u prosječnoj plati u RS visok je u poređenju sa zemljama Zapadnog Balkana...

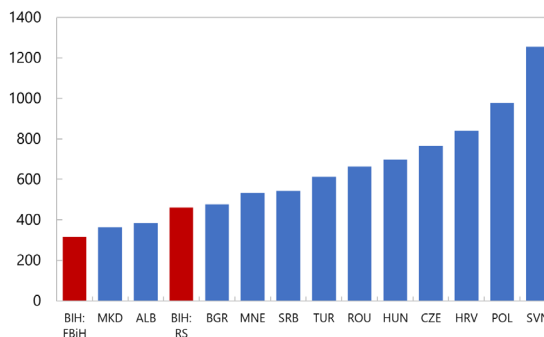
Western Balkans: Minimum Wages
(Percent of average net wages)

Sources: Eurostat; National statistical offices; Haver Analytics; and IMF staff calculations.
Note: Minimum wages are net of taxes and social security contributions (SSC) (take-home wage).

...ali minimalne plate iskazane u eurima i dalje su niže nego u većini drugih europskih zemalja.

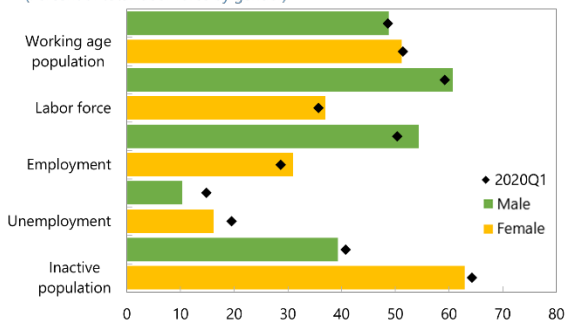
Minimum Wages in Selected European Economies
(Euros, as of March 2024)

Sources: Eurostat; and National authorities.

Žene i dalje značajno zaostaju za muškarcima po pitanju ishoda tržišta rada, uključujući zaposlenost.

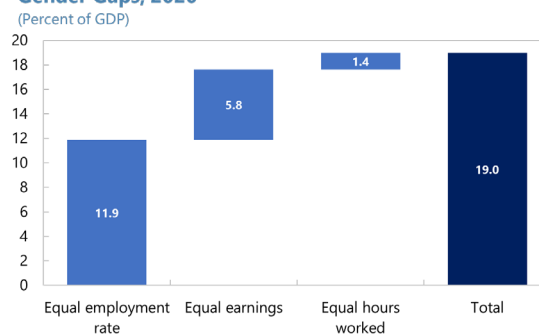
Labor Market Structure, 2023Q4
(Percent of total labor force by gender)

Sources: Bosnia and Herzegovina Agency for Statistics; and Haver Analytics.
Note: Working age population and Inactive population by gender as percent of Total working age population.

Veliki su potencijalni dobiti koji bi mogli proisteći iz uklanjanja rodnog jaza u zaposlenosti.

Potential Gains to GDP from Closing Labor Market Gender Gaps, 2020
(Percent of GDP)

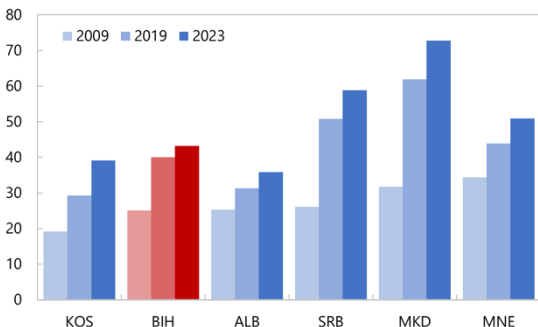
Source: IMF, Equity Gains Toolkit.

Slika 4. Bosna i Hercegovina: Pokazatelji konkurentnosti i upravljanja

Rast izvoza u 2023. godini uglavnom je bio sličan kao u uporedivim zemljama regiona.

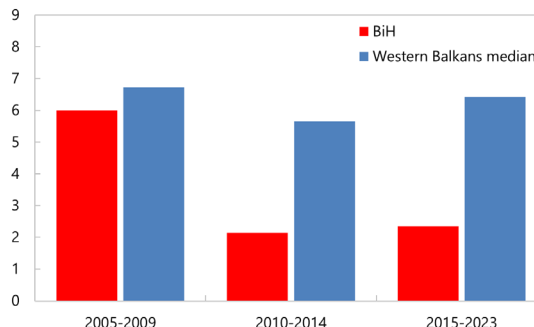
Exports of Goods and Services
(Percent of GDP in US dollars)

Source: IMF World Economic Outlook.

Međutim, direktne strane investicije i dalje su na niskom nivou.

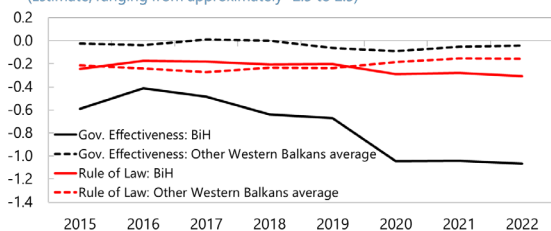
Foreign Direct Investment, Net Inflows
(Percent of GDP in US dollars)

Sources: IMF World Economic Outlook; and IMF staff calculations.

Pokazatelji upravljanja i percepcije korupcije u BiH i dalje su daleko lošiji u odnosu na druge zemlje Zapadnog Balkana.

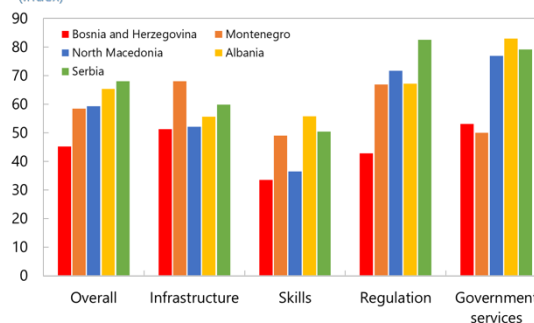
Governance Indicators, Perceptions
(Estimate; ranging from approximately -2.5 to 2.5)

Sources: Worldwide Governance Indicators: D. Kaufmann (Natural Resource Governance Institute and Brookings Institution) and A. Kraay (World Bank); and IMF staff calculations.
Note: BiH is not included in Other Western Balkans average. Estimate gives the country's score on the aggregate indicator, in units of a standard normal distribution, ranging from approximately -2.5 to 2.5. Rule of law captures perceptions of the extent to which agents have confidence in and abide by the rules of society, and in particular the quality of contract enforcement, property rights, the police, and the courts, as well as the likelihood of crime and violence. Government effectiveness captures perceptions of quality of public services, quality of the civil service and the degree of its independence from political pressures, quality of policy formulation and implementation, and credibility of the government's commitment to such policies.

BiH je na posljednjem mjestu u regionu po pitanju digitalizacije, s izuzetkom usluga uprave.

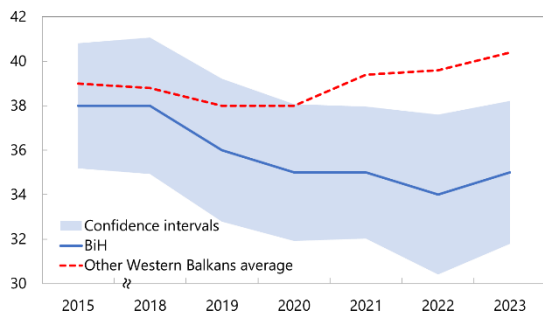
Digital Enabler Index 2020 1/
(Index)

Sources: European Bank for Reconstruction and Development, Transition Report, 2021-2022.
1/ The digital enabler index covers key areas that facilitate the application of digital technologies by households and firms: infrastructure, skills, regulation and digital provision of government services.

Indeks percepcije korupcije u BiH se u 2023. godini poboljšao, ali je ostao ispod nivoa iz 2015. godine i lošiji je nego u drugim zemljama Zapadnog Balkana.

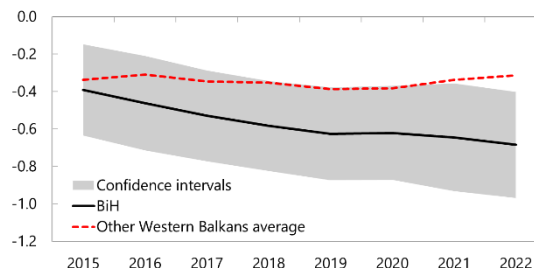
Corruption Perception Index
(CPI score; scale of 0 (highly corrupt) to 100 (very clean))

Sources: Transparency International; and IMF staff calculations.
Note: BiH is not included in Other Western Balkans average. Corruption perception index scores the countries by their perceived levels of public sector corruption, according to experts and business people.

Svjetski pokazatelji upravljanja pokazuju da je ocjena BiH u pogledu kontrole korupcije u padu od 2015. godine... i da zaostaje za susjednim zemljama Zapadnog Balkana.

Control of Corruption, Perception
(Estimate; ranging from approximately -2.5 to 2.5)

Sources: Worldwide Governance Indicators: D. Kaufmann (Natural Resource Governance Institute and Brookings Institution) and A. Kraay (World Bank); and IMF staff calculations.
Note: BiH is not included in Other Western Balkans average. Estimate gives the country's score on the aggregate indicator, in units of a standard normal distribution, ranging from approximately -2.5 to 2.5. Control of corruption index captures perceptions of the extent to which public power is exercised for private gain, including both petty and grand forms of corruption, as well as "capture" of the state by elites and private interests.

Tabela 1. Bosna i Hercegovina: Odabrani ekonomski pokazatelji, period 2020.-2029.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
				<i>Prel.</i>	<i>Projections</i>					
Nominal GDP (KM billion)	34.7	39.1	45.6	48.9	51.8	54.8	57.9	60.9	63.9	67.2
Gross national saving (in percent of GDP)	19.7	23.7	23.1	22.5	22.3	21.7	21.7	21.8	21.8	21.9
Gross investment (in percent of GDP)	22.6	25.5	27.5	25.3	25.6	25.6	25.7	25.8	25.8	25.8
	<i>(Percent change)</i>									
Real GDP	-3.0	7.4	4.2	1.7	2.5	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
GDP deflator	0.1	5.0	11.8	5.5	3.2	2.7	2.6	2.1	2.0	2.0
CPI (period average)	-1.1	2.0	14.0	6.1	3.0	2.7	2.5	2.0	2.0	2.0
Money and credit (end of period)										
Base money	10.7	17.4	3.3	-1.7	3.5	--	--	--	--	--
Broad money	7.1	12.4	5.5	7.6	2.9	--	--	--	--	--
Credit to the private sector	-2.8	4.0	4.9	7.4	5.2	--	--	--	--	--
	<i>(Percent of GDP)</i>									
Operations of the general government										
Revenue, of which:	40.8	40.5	39.6	40.8	41.4	41.1	41.1	41.2	41.3	41.3
Taxes	21.5	22.0	21.8	22.3	22.7	22.6	22.6	22.7	22.8	22.8
Social security contributions	15.5	14.8	14.2	15.1	15.3	15.3	15.3	15.3	15.3	15.3
Expenditure	45.4	39.9	38.6	42.5	43.8	43.5	43.2	42.9	42.5	42.3
of which: Investment expenditure	5.4	4.1	3.8	4.0	4.2	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3
Fiscal balance	-4.6	0.6	0.9	-1.7	-2.4	-2.4	-2.1	-1.7	-1.2	-0.9
Primary fiscal balance	-3.9	1.3	1.5	-0.8	-1.3	-1.1	-0.7	-0.2	0.2	0.6
Total general government debt	37.1	35.6	31.0	32.2	34.2	35.3	36.1	36.9	37.7	38.0
Domestic general government debt 1/2/	10.9	9.0	8.0	12.1	13.6	15.2	16.6	18.2	19.5	20.6
External general government debt	26.2	26.7	23.0	20.1	20.7	20.1	19.5	18.7	18.2	17.3
	<i>(Percent of GDP)</i>									
Balance of payments										
Exports of goods and services	34.6	42.5	48.1	44.1	43.6	43.6	43.5	43.4	43.3	43.1
Imports of goods and services	48.0	53.8	61.9	56.9	56.6	57.0	57.0	56.9	56.9	56.6
Trade balance	-13.4	-11.3	-13.8	-12.8	-13.0	-13.4	-13.5	-13.5	-13.6	-13.5
Current transfers, net	11.1	10.8	10.6	10.2	10.1	10.1	10.1	10.1	10.0	9.9
Current account balance	-2.8	-1.8	-4.3	-2.8	-3.3	-3.9	-4.1	-4.0	-4.0	-4.0
Foreign direct investment (+=inflow)	2.0	2.7	3.0	3.3	3.0	2.9	2.8	2.8	2.8	2.7
Gross official reserves (Euro million)	7,105	8,372	8,228	8,342	8,684	9,080	9,348	9,670	10,034	10,388
(In months of imports)	7.9	7.0	6.9	6.7	6.5	6.5	6.3	6.2	6.2	6.1
(In percent of monetary base)	112.9	113.3	107.8	111.2	--	--	--	--	--	--
(In percent of IMF ARA metric)	121.8	127.3	115.8	113.4	111.9	110.3	--	--	--	--
External debt 3/	63.9	57.4	51.7	49.5	49.4	48.8	48.1	47.5	47.0	46.5
<i>Memorandum Items:</i>										
Unemployment rate (national definition) 4/	15.9	17.4	15.4	13.2	--	--	--	--	--	--
GDP per capita (in euros)	5,092	5,750	6,716	7,225	7,660	8,127	8,612	9,082	9,569	10,086
Output gap (in percent of potential GDP)	-4.1	0.3	1.6	0.4	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
REER (Index 2016=100)	98.7	98.5	102.3	103.6	--	--	--	--	--	--
NEER (Index 2016=100)	115.9	117.1	117.4	120.4	--	--	--	--	--	--

Sources: BiH authorities; and IMF staff estimates and projections.

1/ On average, half of the domestic debt stock is indexed to the Euro.

2/ The stock of general government domestic debt does not include domestic arrears and those of public enterprises.

3/ Includes inter-company loans in private external debt.

4/ The 2021 unemployment rate is not comparable with 2020 due to redesign of BHAS Labor Force Survey (LFS) methodology in line with EU regulations. The 2020 unemployment rate is not comparable with 2019 due to change in sample design, which was defined separately each year prior to 2020 and has been replaced since with a panel component sample design where households have been re-surveyed four times.

Tabela 2. Bosna i Hercegovina: Kretanja u realnom sektoru, period 2020.-2029.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
				<i>Prel.</i>	<i>Projections</i>					
Real growth rates										
	<i>(Percent change)</i>									
GDP at constant 2010 prices	-3.0	7.4	4.2	1.7	2.5	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Domestic demand	-3.9	7.8	2.3	1.1	3.2	3.6	3.6	3.4	3.6	3.2
Private	-7.3	10.6	3.1	0.6	2.3	3.9	3.7	3.6	3.8	3.3
Public	9.2	-1.4	-0.8	2.9	6.4	2.6	3.1	2.7	3.0	2.9
Consumption	-2.6	3.8	1.5	3.0	2.9	3.4	3.7	3.2	3.4	3.1
Private	-3.7	4.0	1.5	3.4	2.0	3.8	4.0	3.5	3.6	3.2
Public	1.5	2.9	1.3	1.7	6.2	2.1	2.8	2.4	2.7	2.7
Gross capital formation	-8.8	22.9	4.9	-4.6	4.0	4.4	3.3	4.0	4.3	3.6
Private	-18.7	35.4	7.8	-6.8	3.4	4.2	3.1	4.0	4.4	3.7
Public	49.5	-16.7	-9.9	9.2	7.5	5.1	4.3	3.7	4.2	3.5
Net Exports										
Exports of goods and services	-14.5	23.8	12.9	-2.3	4.4	5.8	4.7	4.4	4.0	3.7
Imports of goods and services	-13.1	20.0	6.6	-2.5	5.4	6.4	5.5	4.8	4.9	4.0
Contributions to real GDP growth										
	<i>(Year-on-year percent change over real GDP in previous year)</i>									
GDP at constant 2010 prices	-3.0	7.4	4.2	1.7	2.5	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Domestic demand	-4.6	9.0	2.7	1.3	3.6	4.1	4.1	3.9	4.2	3.8
Private	-6.8	9.4	2.9	0.6	2.1	3.5	3.3	3.2	3.5	3.1
Public	2.2	-0.4	-0.2	0.7	1.5	0.6	0.8	0.7	0.7	0.7
Consumption	-2.3	3.4	1.3	2.5	2.5	3.0	3.2	2.8	3.0	2.8
Private	-2.6	2.8	1.0	2.2	1.3	2.5	2.7	2.3	2.5	2.2
Public	0.3	0.6	0.3	0.3	1.2	0.4	0.6	0.5	0.5	0.5
Gross capital formation	-2.3	5.6	1.4	-1.3	1.1	1.2	0.9	1.1	1.2	1.0
Private	-4.1	6.6	1.8	-1.7	0.7	1.0	0.7	0.9	1.0	0.8
Public	1.9	-1.0	-0.5	0.4	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Net exports	1.6	-1.6	1.6	0.4	-1.1	-1.1	-1.1	-0.9	-1.2	-0.8
Exports of goods and services	-5.9	8.5	5.3	-1.0	1.9	2.5	2.1	2.0	1.8	1.7
Imports of goods and services	-7.4	10.1	3.8	-1.5	3.0	3.6	3.2	2.9	3.0	2.5
Deflators										
	<i>(Percent change)</i>									
GDP	0.1	5.0	11.8	5.5	3.2	2.7	2.6	2.1	2.0	2.0
Domestic demand	0.1	2.6	16.4	5.2	2.7	2.4	2.2	1.7	1.4	1.7
Consumption	0.4	2.7	15.5	5.6	2.7	2.7	2.0	1.8	1.6	1.7
Investment	-1.4	3.6	19.7	3.6	2.8	1.4	2.8	1.2	0.8	1.5
Exports of goods and services	-1.6	11.4	17.2	0.6	0.0	0.1	0.6	0.5	0.9	0.2
Imports of goods and services	-1.4	5.1	25.9	1.1	-0.2	0.1	0.2	0.1	0.1	0.0
	<i>(Percent of GDP)</i>									
Consumption	90.8	85.8	86.3	87.5	87.4	87.7	87.8	87.8	87.8	87.6
Private	70.1	66.4	67.6	67.5	66.9	67.5	67.7	67.9	68.0	68.0
Public	20.8	19.4	18.7	19.9	20.5	20.2	20.0	19.9	19.7	19.6
Gross capital formation	22.6	25.5	27.5	25.3	25.6	25.6	25.7	25.8	25.8	25.8
Private	17.2	21.4	23.7	21.3	21.4	21.4	21.4	21.5	21.5	21.5
Public	5.4	4.1	3.8	4.0	4.2	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3
National savings	19.7	23.7	23.1	22.5	22.3	21.7	21.7	21.8	21.8	21.9
Private	19.4	18.8	18.7	21.7	20.4	20.2	19.7	19.4	19.0	18.8
Public	0.4	5.0	4.4	0.8	2.0	1.6	1.9	2.4	2.8	3.1
Saving-Investment balance	-2.8	-1.8	-4.3	-2.8	-3.3	-3.9	-4.1	-4.0	-4.0	-4.0
Memorandum items:										
	<i>(Percent)</i>									
Unemployment rate (national definition) 1/	15.9	17.4	15.4	13.2	--	--	--	--	--	--
Nominal GDP (KM million)	34,728	39,145	45,618	48,948	51,762	54,759	57,877	60,858	63,936	67,172

Source: BiH, FBiH and RS Statistical Agencies, and Fund staff estimates.

1/ The 2021 unemployment rate is not comparable with 2020 due to redesign of BHAS Labor Force Survey (LFS) methodology in line with EU regulations. The 2020 unemployment rate is not comparable with 2019 due to change in sample design, which was defined separately each year prior to 2020 and has been replaced since with a panel component sample design where households have been re-surveyed four times.

Tabela 3. Bosna i Hercegovina: Platni bilans, period 2020.-2029. 1/

(Millions of euros, unless otherwise indicated)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
				<i>Prel.</i>			<i>Projections</i>			
A. Current account	-503	-354	-1,011	-703	-861	-1,092	-1,206	-1,244	-1,303	-1,362
Trade balance	-2,371	-2,265	-3,209	-3,195	-3,450	-3,741	-4,004	-4,205	-4,434	-4,646
Goods	-3,206	-3,655	-5,207	-5,214	-5,526	-5,885	-6,252	-6,563	-6,905	-7,258
Export of goods (fob)	4,826	6,483	8,369	8,011	8,332	8,820	9,277	9,726	10,200	10,647
Import of goods (fob)	-8,033	-10,139	-13,575	-13,225	-13,858	-14,705	-15,530	-16,290	-17,105	-17,905
Services (net)	835	1,391	1,998	2,019	2,076	2,144	2,249	2,358	2,471	2,611
Exports	1,324	2,015	2,856	3,033	3,207	3,393	3,586	3,771	3,962	4,162
Imports	-489	-624	-859	-1,014	-1,131	-1,249	-1,338	-1,413	-1,491	-1,551
Primary income (net):	-99	-256	-270	-64	-93	-174	-180	-175	-139	-116
Total credit	477	609	737	1,006	1,026	1,019	1,079	1,132	1,187	1,240
Total debit	-576	-865	-1,007	-1,070	-1,119	-1,193	-1,259	-1,307	-1,326	-1,356
Of which : interest payments	-91	-78	-105	-184	-219	-275	-322	-351	-350	-360
Secondary income (net), of which :	1,967	2,166	2,468	2,556	2,682	2,824	2,978	3,136	3,270	3,400
Government (net)	68	32	31	-9	-10	-11	-12	-13	-13	-14
Workers' remittances	1,213	1,473	1,744	1,822	1,926	2,038	2,154	2,265	2,349	2,418
Social benefits and other	686	661	693	743	766	797	836	884	934	996
B. Capital account	185	168	173	165	168	172	178	186	195	206
Capital transfers (net)	185	168	173	165	168	172	178	186	195	206
General government	154	130	134	130	133	137	142	149	158	169
Other sectors	31	38	40	35	35	36	36	36	37	37
C. Financial account	-755	-1,156	-832	-300	-1,035	-1,315	-1,296	-1,380	-1,473	-1,510
Direct investment (net)	-351	-549	-689	-831	-789	-819	-832	-871	-908	-943
Assets	73	72	66	43	20	20	39	32	29	32
Liabilities	423	621	754	873	809	839	871	903	938	975
Portfolio investment (net)	3	42	133	210	-164	-14	-34	-14	-14	36
Assets (net)	-12	178	126	191	-14	-14	-14	-14	-14	-14
Liabilities (net)	-15	136	-8	-19	150	0	20	0	0	-50
Other investment (net)	-408	-649	-277	320	-82	-482	-431	-495	-550	-603
Assets (net)	-115	-61	376	549	433	192	118	118	120	122
Short-term	-136	-61	313	504	441	200	127	128	129	131
Banks	10	8	123	160	226	61	62	63	65	66
Other sectors, excl. government and central bank	-142	-74	77	279	150	75	0	0	0	0
Medium and long-term	21	1	62	45	-8	-9	-9	-10	-9	-9
Banks	-6	-3	-9	55	2	2	2	2	2	2
Other sectors, excl. government and central bank	27	3	71	-9	-10	-11	-11	-12	-12	-13
Liabilities (net)	293	588	653	229	515	674	548	613	670	725
Short-term	125	456	619	349	542	423	420	408	419	418
General government	5	9	7	7	0	0	0	0	0	1
Banks	-286	-82	6	-119	-5	12	13	14	14	15
Other sectors	406	528	606	461	547	411	407	394	405	402
Medium and long-term	168	133	34	-121	-27	251	129	205	251	307
Monetary authority	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
General government	92	186	12	-247	141	160	36	73	112	117
SDR allocation		306								
Disbursements of loans	387	508	360	282	718	733	569	559	582	607
Project	444	466	242	252	331	378	444	467	490	515
Budget	357	125	118	30	387	355	125	92	92	92
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortization of loans	296	322	348	529	577	573	533	486	471	491
Banks	-120	-112	-74	-52	-11	25	26	27	29	30
Other sectors	196	59	96	178	-157	66	66	105	111	160
D. Errors and omissions	-132	108	79	264	0	0	0	0	0	0
Overall balance (A+B-C+D)	304	1,078	73	26	342	396	268	321	364	354
Financing	-304	-1,078	-73	-26	-342	-396	-268	-321	-364	-354
Change in net international reserves ("-"=increase)	-304	-1,078	-73	-26	-342	-396	-268	-321	-364	-354
<i>Memorandum items:</i>										
Current account balance (in percent of GDP)	-2.8	-1.8	-4.3	-2.8	-3.3	-3.9	-4.1	-4.0	-4.0	-4.0
Trade balance-Goods (in percent of GDP)	-18.1	-18.3	-22.3	-20.8	-20.9	-21.0	-21.1	-21.1	-21.1	-21.1
Import of goods (change, percent)	-13.4	26.2	33.9	-2.6	4.8	6.1	5.6	4.9	5.0	4.7
Export of goods (change, percent)	-7.3	34.3	29.1	-4.3	4.0	5.8	5.2	4.8	4.9	4.4
Transfers (in percent of GDP)	11.1	10.8	10.6	10.2	10.1	10.1	10.1	10.1	10.0	9.9
Net foreign direct investment (in percent of GDP)	-2.0	-2.7	-3.0	-3.3	-3.0	-2.9	-2.8	-2.8	-2.8	-2.7
External debt/GDP (in percent)	63.9	57.4	51.7	49.5	49.4	48.8	48.1	47.5	47.0	46.5
Private sector	37.7	30.7	28.7	29.4	28.7	28.7	28.6	28.7	28.8	29.1
Public sector	26.2	26.7	23.0	20.1	20.7	20.1	19.5	18.7	18.2	17.3
External debt service/GNFS exports (percent)	63.1	42.2	31.4	36.7	37.6	38.4	38.2	38.0	37.6	37.8
Gross official reserves (in millions of Euro)	7,105	8,372	8,228	8,342	8,684	9,080	9,348	9,670	10,034	10,388
(In months of prospective imports of goods and services)	7.9	7.0	6.9	6.7	6.5	6.5	6.3	6.2	6.2	6.1
Reserves/IMF ARA metric (percent)	121.8	127.3	115.8	113.4	111.9	110.3	...	...	...	...

Sources: BiH authorities; and IMF staff estimates and projections.

1/ Based on BPM6.

Tabela 4a. Bosna i Hercegovina: Izveštaj o operacijama vlade, period 2020.-2029.

(Percent of GDP)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
				<i>Prel.</i>	<i>Projections</i>					
Revenue	40.8	40.5	39.6	40.8	41.4	41.1	41.1	41.2	41.3	41.3
Taxes	21.5	22.0	21.8	22.3	22.7	22.6	22.6	22.7	22.8	22.8
Direct taxes	3.7	3.6	4.0	4.4	4.5	4.5	4.4	4.6	4.7	4.7
Individual income tax	1.8	1.7	1.8	2.1	2.2	2.2	2.2	2.2	2.2	2.2
Corporate income tax	1.7	1.7	1.9	2.1	2.1	2.1	2.1	2.2	2.2	2.2
Indirect taxes	17.7	18.3	17.7	17.8	18.1	18.0	18.0	18.0	18.0	18.0
Other taxes	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Social security contributions	15.5	14.8	14.2	15.1	15.3	15.3	15.3	15.3	15.3	15.3
Grants	0.5	0.4	0.3	0.4	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Other revenue	3.3	3.3	3.3	2.9	3.2	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Expenditure	45.4	39.9	38.6	42.5	43.8	43.5	43.2	42.9	42.5	42.3
Expense	40.0	35.7	34.8	38.4	39.6	39.2	38.9	38.6	38.2	38.0
Compensation of employees	11.3	10.3	10.0	10.6	11.0	10.8	10.6	10.5	10.4	10.3
Use of goods and services	7.4	6.8	6.5	6.8	7.0	6.9	6.9	6.9	6.9	6.8
Social benefits	16.1	14.8	14.4	16.3	16.7	16.5	16.3	16.2	16.0	15.8
Interest	0.7	0.7	0.6	0.9	1.1	1.3	1.4	1.5	1.5	1.5
Subsidies	2.4	1.9	1.6	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8
Other expense	2.1	1.3	1.6	2.0	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.6
Net acquisition of nonfinancial assets	5.4	4.1	3.8	4.0	4.2	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3
Acquisition of nonfinancial assets	5.5	4.3	4.0	4.2	4.4	4.4	4.4	4.4	4.4	4.4
Foreign financed capital spending	2.1	1.9	1.2	1.1	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4	1.4
Domestically financed capital spending	3.4	2.4	2.8	3.1	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Disposal of nonfinancial assets	0.1	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Gross/net operating balance (revenue - expense)	0.8	4.7	4.8	2.3	1.8	1.8	2.2	2.6	3.1	3.4
Net lending/borrowing (revenue - expenditure)	-4.6	0.6	0.9	-1.7	-2.4	-2.4	-2.1	-1.7	-1.2	-0.9
Net acquisition of financial assets	-1.5	2.3	0.3	-1.0	-0.1	0.7	0.9	1.3	1.7	1.8
Domestic assets	-1.5	2.3	0.3	-1.0	-0.1	0.7	0.9	1.3	1.7	1.8
Currency and deposits	-1.2	2.7	0.4	-0.8	0.0	0.8	0.9	1.3	1.7	1.8
Loans	-0.2	-0.4	-0.3	-0.4	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Equity and investment fund shares	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Foreign assets	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Net incurrence of liabilities	3.7	0.2	0.3	0.8	2.4	3.1	3.0	3.0	2.9	2.7
Domestic liabilities	1.5	-1.5	0.2	2.4	1.8	2.4	2.4	2.6	2.4	2.2
Debt securities	1.3	-0.8	0.3	1.6	2.1	2.1	1.8	1.9	1.9	1.8
Other government obligations	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loans	0.0	-0.2	-0.2	-0.2	0.1	0.4	0.7	0.7	0.5	0.5
Other accounts payable	0.3	-0.5	0.2	1.1	-0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Foreign liabilities	2.2	1.8	0.1	-1.6	0.6	0.7	0.6	0.4	0.5	0.5
Debt securities	0.0	1.5	0.0	-0.7	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0
Loans	2.2	0.3	0.1	-1.0	0.6	0.7	0.3	0.4	0.5	0.5
Drawings	4.1	2.2	1.7	1.2	2.8	2.7	2.0	1.9	1.9	1.9
Amortization	1.8	1.8	1.6	2.2	2.2	2.0	1.8	1.5	1.4	1.4
Statistical discrepancy	-0.6	1.5	-0.9	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Memorandum items:</i>										
Net lending exc externally-financed operations	-2.9	2.3	1.9	-0.7	-1.2	-1.2	-0.8	-0.4	0.1	0.3
Structural balance (% of potential GDP)	-2.6	0.5	0.2	-1.9	-2.4	-2.5	-2.2	-1.7	-1.3	-1.0
Cyclically-adjusted primary balance	-2.2	1.1	0.9	-1.0	-1.3	-1.2	-0.8	-0.2	0.2	0.5

Sources: BiH authorities; and IMF staff estimates and projections.

Tabela 4b. Bosna i Hercegovina: Izvještaj o operacijama vlade, period 2020.-2029.

	(KM million)									
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
				PreL.	Projections					
Revenue	14,158	15,841	18,044	19,948	21,412	22,484	23,777	25,075	26,386	27,749
Taxes	7,475	8,599	9,925	10,913	11,745	12,357	13,077	13,825	14,569	15,334
Direct taxes	1,298	1,403	1,814	2,154	2,317	2,439	2,572	2,776	2,980	3,133
Individual income taxes	619	668	835	1,026	1,121	1,180	1,247	1,333	1,424	1,498
Corporate income tax	593	648	884	1,023	1,085	1,142	1,201	1,312	1,419	1,491
Indirect taxes	6,141	7,154	8,057	8,698	9,362	9,849	10,432	10,973	11,508	12,116
Other taxes	37	42	55	62	65	69	73	77	80	85
Social security contributions	5,384	5,798	6,484	7,412	7,904	8,362	8,838	9,293	9,763	10,257
Grants	166	157	115	188	121	124	128	133	139	145
Other revenue	1,133	1,286	1,520	1,435	1,642	1,641	1,735	1,824	1,916	2,013
Expenditure	15,761	15,602	17,623	20,782	22,660	23,809	25,002	26,102	27,165	28,383
Expense	13,884	13,981	15,876	18,806	20,476	21,481	22,506	23,483	24,414	25,492
Compensation of employees	3,920	4,036	4,566	5,209	5,688	5,903	6,157	6,396	6,660	6,938
Use of goods and services	2,560	2,665	2,979	3,335	3,603	3,794	4,009	4,195	4,387	4,590
Social benefits	5,587	5,795	6,589	7,972	8,624	9,030	9,446	9,834	10,235	10,643
Interest	253	257	281	424	572	708	794	909	929	1,006
Subsidies	830	735	749	868	937	991	1,048	1,102	1,157	1,216
Grants	18	11	15	19	13	14	14	15	16	17
Other expense	734	494	712	997	1,052	1,055	1,053	1,048	1,045	1,098
Net acquisition of nonfinancial assets	1,877	1,621	1,747	1,976	2,184	2,328	2,496	2,619	2,751	2,891
Acquisition of nonfinancial assets	1,923	1,676	1,826	2,058	2,252	2,399	2,571	2,698	2,834	2,977
Foreign financed capital spending	747	753	528	536	682	738	815	851	894	939
Domestically financed capital spending	1,176	923	1,298	1,522	1,570	1,661	1,756	1,846	1,940	2,038
Disposal of nonfinancial assets	46	56	79	82	68	72	75	79	83	86
Gross/net operating balance (revenue - expense)	274	1,859	2,168	1,142	936	1,003	1,271	1,592	1,973	2,257
Net lending/borrowing (revenue - expenditure)	-1,603	239	421	-834	-1,248	-1,325	-1,225	-1,027	-778	-634
Net acquisition of financial assets	-520	900	152	-487	-30	397	509	777	1,073	1,177
Domestic assets	-520	900	152	-486	-30	397	509	777	1,073	1,177
Currency and deposits	-424	1,056	188	-391	7	422	529	793	1,084	1,184
Loans	-71	-160	-155	-197	-93	-85	-83	-81	-81	-80
Equity and investment fund shares	26	4	-1	5	0	0	0	0	0	0
Foreign assets	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0
Net incurrence of liabilities	1,295	93	149	382	1,218	1,721	1,734	1,804	1,851	1,811
Domestic liabilities	535	-605	104	1,183	909	1,337	1,406	1,576	1,544	1,486
Debt securities	462	-306	153	783	1,088	1,124	1,038	1,178	1,236	1,176
Other government obligations	-50	-49	-48	-49	-16	-15	-14	-14	-13	-12
Loans	5	-71	-88	-83	61	229	382	412	320	323
Other accounts payable	118	-178	88	532	-224	0	0	0	0	0
Foreign liabilities	760	698	45	-801	309	384	327	228	308	325
Debt securities	-13	568	0	-329	0	0	163	0	0	0
Loans	773	130	45	-507	309	384	164	228	308	325
Drawings	1,415	843	792	593	1,424	1,481	1,177	1,161	1,211	1,263
Amortization	642	713	747	1,100	1,115	1,097	1,013	932	903	938
Statistical discrepancy	-212	569	-418	-35	0	0	0	0	0	0
<i>Memorandum items:</i>										
Indirect revenues	6,141	7,154	8,057	8,698	9,362	9,849	10,432	10,973	11,508	12,116
Net lending excl. externally-financed operations	-999	896	860	-352	-633	-655	-481	-250	37	221

Sources: BiH authorities; and IMF staff estimates and projections.

Tabela 4c. Bosna i Hercegovina: Izvještaj o operacijama entitetskih vlada, period 2020.-2029.

	(Percent of GDP)																																												
	Federation									Republika Srpska									Federation									Republika Srpska									Bosnia and Herzegovina								
	Central Government									Central Government									General Government									General Government									General Government								
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2029	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2029	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2029	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2029	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2029				
Revenue	16.7	16.3	15.5	16.5	17.0	16.8	16.6	16.4	25.5	25.5	26.0	27.1	27.9	28.1	28.3	28.5	38.0	37.5	37.0	35.9	37.1	37.7	37.7	37.8	38.3	40.0	40.2	40.5	40.8	41.3	41.2	41.4	41.8	40.8	40.5	39.6	40.8	41.4	41.1	41.1	41.3				
Taxes	6.5	6.7	6.4	7.0	7.4	7.2	7.1	6.9	15.3	15.8	16.3	16.6	17.3	17.5	17.7	17.8	19.6	18.0	18.7	18.5	19.0	19.4	19.4	19.5	20.0	21.3	21.9	22.2	22.2	22.8	22.7	22.9	23.3	21.5	22.0	21.8	22.3	22.7	22.6	22.6	22.8				
Direct taxes	0.4	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	3.4	3.1	3.7	4.0	4.3	4.3	4.3	4.6	3.6	3.6	3.5	3.9	4.3	4.3	4.2	4.2	4.4	4.0	3.7	4.3	4.7	5.1	5.1	5.1	5.3	3.7	3.6	4.0	4.4	4.5	4.5	4.4	4.7				
Indirect taxes	6.2	6.4	6.1	6.6	7.1	6.9	6.7	6.5	11.8	12.4	12.4	12.4	12.8	12.9	13.1	13.1	15.9	14.4	15.2	14.6	14.7	15.2	15.2	15.3	15.6	17.0	17.8	17.5	17.1	17.3	17.3	17.5	17.7	17.7	18.3	17.7	17.8	18.1	18.0	18.0	18.0				
Social security contributions	9.0	8.5	8.2	8.8	8.8	8.8	8.8	8.8	8.3	8.1	8.1	8.6	9.0	9.0	9.0	9.0	15.7	16.2	15.4	14.7	15.9	15.9	15.9	15.9	15.9	14.8	14.4	13.8	14.5	14.9	14.9	14.9	14.9	15.5	14.8	14.2	15.1	15.3	15.3	15.3	15.3				
Grants	0.4	0.2	0.2	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.4	0.1	0.2	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.4	0.4	0.3	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.5	0.3	0.3	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.5	0.4	0.3	0.4	0.2	0.2	0.2	0.2				
Other revenue	0.8	0.8	0.7	0.4	0.6	0.6	0.6	0.6	1.4	1.5	1.4	1.7	1.5	1.5	1.5	1.5	2.4	2.8	2.6	2.5	1.9	2.2	2.2	2.2	2.2	3.4	3.6	4.2	3.8	3.5	3.5	3.5	3.5	3.3	3.3	3.3	2.9	3.2	3.0	3.0	3.0				
Expenditure	18.8	18.2	14.4	17.6	19.0	18.9	18.8	18.3	30.2	27.2	28.6	29.3	30.7	30.7	30.7	30.3	36.8	41.9	36.5	34.2	39.1	40.3	40.1	39.8	39.0	45.3	40.4	42.0	43.2	44.4	44.4	44.4	43.9	45.4	39.9	38.6	42.5	43.8	43.5	43.2	42.3				
Expense	17.8	15.4	14.2	17.2	18.0	18.0	17.8	17.3	28.5	25.9	27.4	27.7	29.0	28.9	28.8	28.3	33.8	37.3	32.5	30.8	35.5	36.5	36.2	35.9	35.2	38.7	36.1	37.3	38.5	39.6	39.5	39.4	38.9	40.0	35.7	34.8	38.4	39.6	39.2	38.9	38.0				
Compensation of employees	1.2	1.0	0.9	1.0	1.1	1.1	1.1	1.1	7.3	6.7	6.9	7.0	6.9	6.8	6.8	6.8	8.5	9.1	8.3	8.0	8.5	9.0	8.9	8.8	8.6	9.7	9.0	9.3	9.4	9.4	9.3	9.3	9.3	11.3	10.3	10.0	10.6	11.0	10.8	10.6	10.3				
Use of goods and services	0.4	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	1.4	1.4	1.4	1.5	1.5	1.5	1.5	8.3	8.7	8.0	7.5	8.0	8.1	8.1	8.1	8.1	3.4	3.0	3.1	3.2	3.2	3.2	3.2	3.2	7.4	6.8	6.5	6.8	7.0	6.9	6.9	6.6					
Social benefits	12.3	11.1	10.3	12.3	12.8	12.6	12.4	11.9	12.6	11.9	12.4	13.0	13.9	13.7	13.5	12.9	13.0	14.6	13.0	12.3	14.5	14.7	14.6	14.4	14.0	20.0	19.2	19.6	20.7	21.5	21.3	21.1	20.5	16.1	14.8	14.4	16.3	16.7	16.5	16.3	15.8				
Interest	0.4	0.4	0.3	0.5	0.7	0.9	1.0	1.1	1.0	0.9	0.9	1.1	1.5	1.7	1.8	2.0	0.6	0.5	0.4	0.4	0.6	0.8	1.0	1.1	1.2	1.2	1.1	1.1	1.4	1.7	1.9	2.1	2.2	0.7	0.7	0.6	0.9	1.1	1.3	1.4	1.5				
Subsidies	1.2	0.9	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	2.0	1.2	1.2	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.4	2.4	2.0	1.7	1.7	1.8	1.8	1.8	1.8	2.3	1.6	1.6	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	2.4	1.9	1.6	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8				
Other expense	0.6	0.2	0.2	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3	1.3	1.6	1.9	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	2.1	2.0	0.7	0.9	2.0	2.0	1.8	1.7	1.4	2.1	2.3	2.6	1.9	2.0	2.0	2.0	2.0	2.1	1.3	1.6	2.0	2.0	1.9	1.8	1.6				
Net acquisition of nonfinancial assets	1.0	0.8	0.2	0.4	0.9	0.9	1.0	1.0	1.7	1.3	1.2	1.6	1.7	1.8	1.9	1.9	3.0	4.6	4.0	3.4	3.6	3.8	3.8	3.9	3.9	6.6	4.3	4.7	4.8	4.8	4.9	5.0	4.9	5.4	4.1	3.8	4.0	4.2	4.3	4.3	4.3				
Acquisition of nonfinancial assets	1.0	0.8	0.2	0.4	0.9	0.9	1.0	1.0	1.8	1.4	1.3	1.7	1.7	1.9	2.0	2.0	3.2	4.7	4.1	3.5	3.7	3.9	3.9	3.9	6.8	4.5	4.9	5.0	5.1	5.2	5.2	5.2	5.5	4.3	4.0	4.2	4.4	4.4	4.4	4.4					
Foreign financed capital spending	0.9	0.8	0.1	0.4	0.7	0.8	0.8	0.8	0.4	0.3	0.2	0.1	0.3	0.4	0.5	0.5	1.6	2.7	2.5	1.4	1.4	1.7	1.7	1.8	1.8	1.3	0.8	0.6	0.4	0.6	0.7	0.7	0.7	2.1	1.9	1.2	1.1	1.3	1.3	1.4	1.4				
Domestically financed capital spending	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	1.4	1.1	1.0	1.6	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	2.0	1.5	2.1	2.2	2.2	2.2	2.2	5.5	3.7	4.3	4.6	4.5	4.5	4.5	4.5	3.4	2.4	2.8	3.1	3.0	3.0	3.0	3.0					
Disposal of nonfinancial assets	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.1	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1					
Gross/net operating balance (revenue - expense)	-1.1	0.9	1.3	-0.7	-1.0	-1.2	-1.2	-0.9	-3.1	-0.3	-1.4	-0.6	-1.0	-0.8	-0.5	0.1	4.2	0.1	4.5	5.1	1.6	1.2	1.5	1.9	3.2	1.3	4.0	3.2	2.3	1.6	1.8	2.0	2.9	0.8	4.7	4.8	2.3	1.8	1.8	2.2	3.4				
Net lending/borrowing (revenue - expenditure)	-2.1	0.1	1.1	-1.2	-2.0	-2.1	-2.1	-1.8	-4.8	-1.7	-2.6	-2.2	-2.7	-2.6	-2.4	-1.8	1.2	-4.4	0.5	1.7	-2.0	-2.6	-2.4	-2.0	-0.7	-5.2	-0.3	-1.5	-2.4	-3.2	-3.2	-3.0	-2.1	-4.6	0.6	0.9	-1.7	-2.4	-2.4	-2.1	-0.9				
Net acquisition of financial assets	-2.1	0.5	-1.4	-1.7	-0.4	0.0	0.0	-0.1	-0.7	1.8	-0.8	-1.2	0.2	1.7	1.2	1.4	-0.3	-2.4	2.1	0.2	-0.9	-0.4	0.3	0.8	1.8	-0.4	2.8	-0.2	-1.9	-0.2	1.1	0.6	1.2	-1.5	2.3	0.3	-1.0	-0.1	0.7	0.9	1.8				
Domestic assets	-2.1	-0.1	-0.9	-1.7	-0.4	0.0	0.0	-0.1	-0.7	1.8	-0.8	-1.2	0.2	1.7	1.2	1.4	-0.3	-2.4	2.1	0.2	-0.9	-0.4	0.3	0.8	1.8	-0.4	2.8	-0.2	-1.9	-0.2	1.1	0.6	1.2	-1.5	2.3	0.3	-1.0	-0.1	0.7	0.9	1.8				
Currency and deposits	-1.2	0.8	-0.3	-1.0	0.1	0.5	0.4	0.3	-0.3	2.0	-0.4	-0.8	0.4	1.6	0.9	1.1	0.0	-2.1	2.6	0.6	-0.8	-0.4	0.4	0.8	1.8	-0.2	3.0	-0.7	-1.5	0.0	1.2	0.7	1.2	-1.2	2.7	0.4	-0.8	0.0	0.8	0.9	1.8				
Loans	-0.9	-0.9	0.0	-0.5	-0.5	-0.5	-0.4	-0.4	-0.4	-0.1	-0.3	-0.4	-0.2	0.1	0.3	0.4	-0.3	-0.3	-0.5	-0.3	-0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.2	-0.3	-0.4	-0.5	-0.5	-0.4	-0.4	-0.2	-0.4	-0.3	-0.4	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1				
Net incurrence of liabilities	4.9	3.6	1.7	3.2	1.6	2.1	2.1	1.8	4.1	3.4	1.8	0.9	2.9	4.3	3.6	3.2	-0.5	6.5	1.5	-0.3	0.9	2.1	2.7	2.8	2.5	5.2	3.1	1.4	0.7	2.9	4.3	3.6	3.2	3.7	0.2	0.3	0.8	2.4	3.1	3.0	2.7				
Domestic liabilities	0.6	-0.4	-0.3	0.7	2.7	2.9	2.5	2.0	2.6	-2.8	1.4	4.3	0.7	2.4	3.1	3.3	-0.1	0.4	-0.5	-0.4	1.6	2.3	2.5	2.2	1.7	3.3	-3.0	1.3	4.2	0.7	2.4	3.1	3.3	1.5	-1.5	0.2	2.4	1.8	2.4	2.4	2.2				
Debt securities	0.6	-0.4	-0.3	0.7	2.1	2.3	2.1	1.8	2.8	-1.5	1.8	3.5	2.3	1.6	1.4	1.8	0.1	0.6	-0.4	-0.3	0.7	2.1	2.3	2.1	1.8	2.9	-1.5	1.8	3.5	2.3	1.6	1.4	1.8	1.3	-0.8	0.3	1.6	2.1	2.1	1.8	1.8				
Other government obligations	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.4	-0.4	-0.3	-0.3	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.4	-0.4	-0.3	-0.3	-0.1	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	0.1	0.0	0.0	0.0				
Loans	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	0.5	0.4	0.2	0.0	-0.5	-0.4	-0.3	-0.2	0.8	1.8	1.6	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	0.0	0.3	0.2	0.1	-0.1	0.5	-0.3	-0.4	-0.4	-0.2	0.8	1.8	1.6	0.0	-0.2	-0.2	-0.2	0.1	0.4	0.7	0.5				
Foreign liabilities	4.3	4.0	2.0	2.5	-1.1	-0.8	-0.3	-0.2	1.5	6.2	0.4	-3.4	2.2	1.9	0.5	-0.1	-0.4	6.1	2.1	0.1	-0.7	-0.2	0.2	0.6	0.8	1.9	6.1	0.1	-3.5	2.2	1.9	0.5	-0.1	2.2	1.8	0.1	-1.6	0.6	0.7	0.6	0.5				
Loans	4.3	2.4	2.0	2.5	-1.1	-0.8	-0.3	-0.2	1.6	0.2	0.4	-1.3	2.2																																

Tabela 5a. Bosna i Hercegovina: Institucije BiH— Izvještaj o operacijama vlade, period 2020.-2029.

(KM million)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
				<i>Prel.</i>	<i>Projections</i>					
Revenue	943	987	1,044	1,242	1,315	1,235	1,245	1,255	1,265	1,275
Taxes	780	780	866	1,021	1,021	1,021	1,021	1,021	1,021	1,021
Direct taxes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indirect taxes	780	780	866	1,021	1,021	1,021	1,021	1,021	1,021	1,021
Other taxes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Social security contributions	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grants	17	47	13	34	34	34	34	34	34	34
Other revenue	145	160	165	188	261	180	191	201	211	221
Expenditure	984	924	1,008	1,154	1,286	1,297	1,316	1,314	1,313	1,312
Expense	899	876	974	1,114	1,228	1,235	1,251	1,246	1,242	1,237
Compensation of employees	681	695	737	881	975	978	981	983	986	988
Use of goods and services	142	154	185	186	217	211	222	214	205	196
Social benefits	10	12	23	15	12	12	12	12	12	12
Interest	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Transfers to other general government units	44	2	5	3	1	1	1	1	1	1
Other expense	12	4	11	16	9	18	19	20	21	22
Net acquisition of nonfinancial assets	85	47	34	40	58	62	65	68	71	75
Acquisition of nonfinancial assets	86	49	41	55	58	62	65	69	72	76
Foreign financed capital spending	3	5	4	3	3	4	4	4	4	4
Domestically financed capital spending	83	44	37	52	55	58	61	65	68	71
Disposal of nonfinancial assets	0	1	7	15	0	0	0	1	1	1
Gross/net operating balance (revenue - expense)	44	111	71	127	87	0	-6	9	23	38
Net lending/borrowing (revenue - expenditure)	-42	64	37	88	29	-62	-71	-59	-48	-36
Net acquisition of financial assets	31	-29	84	72	29	-62	-71	-59	-48	-36
Domestic assets	31	-29	84	72	29	-62	-71	-59	-48	-36
Currency and deposits	30	-28	83	71	29	-62	-71	-59	-48	-36
Debt securities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Equity and investment fund shares	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Foreign assets	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Net incurrence of liabilities	79	-93	49	-15	0	0	0	0	0	0
Domestic liabilities	83	-88	53	1	0	0	0	0	0	0
Foreign liabilities	-4	-4	-5	-16	0	0	0	0	0	0
Debt securities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Loans	-4	-4	-5	-16	0	0	0	0	0	0
Drawings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortization	4	4	5	16	0	0	0	0	0	0
Other accounts payable	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Statistical discrepancy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Memorandum items:</i>										
Net lending exc externally-financed operations	-38	68	41	91	32	-58	-67	-55	-44	-32

Sources: BiH authorities; and IMF staff estimates and projections.

Tabela 5b. Bosna i Hercegovina: Federacija BiH— Izvještaj o operacijama generalne vlade, period 2020.-2029.

	(KM million)									
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
				<i>Prel.</i>	<i>Projections</i>					
Revenue	8,457	9,447	10,773	11,854	12,747	13,479	14,290	15,111	15,944	16,801
Taxes	4,069	4,783	5,547	6,065	6,560	6,935	7,374	7,839	8,304	8,773
Direct taxes	821	905	1,165	1,375	1,438	1,510	1,590	1,719	1,845	1,938
Indirect taxes	3,247	3,877	4,382	4,690	5,122	5,425	5,784	6,120	6,459	6,835
Other taxes	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
Social security contributions	3,662	3,927	4,424	5,070	5,361	5,671	5,994	6,303	6,622	6,957
Grants	93	77	62	102	69	71	75	78	83	88
Other revenue	633	659	739	617	757	801	847	890	936	983
Expenditure	9,453	9,319	10,258	12,490	13,624	14,320	15,028	15,707	16,369	17,116
Expense	8,424	8,307	9,249	11,336	12,339	12,958	13,561	14,166	14,751	15,415
Compensation of employees	2,063	2,120	2,392	2,732	3,041	3,170	3,318	3,455	3,615	3,783
Use of goods and services	1,966	2,053	2,259	2,548	2,750	2,909	3,075	3,233	3,397	3,569
Social benefits	3,287	3,323	3,696	4,645	4,974	5,208	5,448	5,674	5,906	6,140
Interest	118	113	126	206	284	372	410	486	504	527
Subsidies	532	516	511	555	608	643	680	715	751	789
Other expense	450	180	262	645	682	655	630	603	578	607
Net acquisition of nonfinancial assets	1,030	1,012	1,009	1,154	1,286	1,362	1,467	1,541	1,619	1,700
Acquisition of nonfinancial assets	1,051	1,040	1,054	1,174	1,307	1,384	1,490	1,566	1,645	1,728
Foreign financed capital spending	599	649	435	463	579	614	676	710	745	783
Domestically financed capital spending	452	390	619	712	728	770	814	856	899	945
Disposal of nonfinancial assets	21	28	45	21	21	22	24	25	26	27
Gross/net operating balance (revenue - expense)	33	1,140	1,524	518	409	522	729	945	1,193	1,386
Net lending/borrowing (revenue - expenditure)	-997	128	515	-636	-877	-840	-738	-596	-425	-315
Net acquisition of financial assets	-538	544	67	-297	-150	124	317	517	720	792
Domestic assets	-538	544	67	-297	-150	124	317	517	720	792
<i>Of which: Currency and deposits</i>	-464	666	167	-269	-147	127	320	520	723	796
Net incurrence of liabilities	1,464	395	-94	290	726	964	1,055	1,113	1,145	1,107
Domestic liabilities	82	-136	-132	512	792	909	821	831	820	765
<i>Of which: Debt securities</i>	129	-110	-102	236	707	834	782	770	851	793
Foreign liabilities	1,382	532	38	-222	-66	55	233	282	325	342
Loans	1,382	130	38	-222	-66	55	233	282	325	342
Drawings	969	594	511	444	668	694	754	747	779	814
Amortization	413	464	473	667	734	639	521	465	455	471
Other accounts payable	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Statistical discrepancy / financing gap	-1,005	20	-354	49	0	0	0	0	0	0
Undertified financing / Discrepancy (historical data)		20	-354	49	0	0	0	0	0	0

Sources: BiH authorities; and IMF staff estimates and projections.

Tabela 5c. Bosna i Hercegovina: Federacija BiH— Izvještaj o operacijama centralne vlade, period 2020.-2029.

	(KM million)									
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
				<i>Prel.</i>			<i>Projections</i>			
Revenue	3,773	4,152	4,649	5,270	5,738	6,001	6,277	6,565	6,864	7,213
Taxes	1,474	1,704	1,918	2,238	2,508	2,585	2,668	2,770	2,876	3,022
Direct taxes	81	72	89	115	122	129	136	148	160	168
Indirect taxes	1,393	1,633	1,829	2,123	2,386	2,456	2,531	2,622	2,716	2,854
Other taxes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Social security contributions	2,023	2,178	2,459	2,821	2,984	3,156	3,336	3,508	3,685	3,872
Grants	85	62	48	81	47	48	50	52	55	59
For budget support	0	0	0	81	0	0	0	0	0	0
For investment projects	85	62	48	0	47	48	50	52	55	59
Other revenue	187	205	197	124	200	212	224	235	247	260
Expenditure	4,251	4,138	4,314	5,639	6,404	6,760	7,087	7,420	7,706	8,024
Expense	4,020	3,931	4,267	5,497	6,084	6,422	6,719	7,032	7,299	7,595
Compensation of employees	260	262	283	325	384	402	425	447	474	503
Use of goods and services	83	88	80	88	150	158	167	176	185	194
Social benefits	2,777	2,840	3,085	3,926	4,312	4,501	4,693	4,869	5,048	5,234
Interest	101	91	103	175	251	337	373	447	463	485
Subsidies	265	230	200	234	269	285	301	317	333	349
Transfers to other general government units	409	374	449	611	572	599	626	652	678	705
Other expense	125	46	67	138	146	139	132	125	118	124
Net acquisition of nonfinancial assets	231	208	47	142	320	338	368	387	407	429
Acquisition of nonfinancial assets	232	209	66	142	320	338	368	387	407	429
Foreign financed capital spending	196	194	24	120	253	268	294	309	325	343
Domestically financed capital spending	36	15	42	23	66	70	74	78	82	86
Disposal of nonfinancial assets	0	1	19	0	0	0	0	0	0	0
Gross/net operating balance (revenue - expense)	-247	222	383	-228	-346	-421	-442	-467	-435	-382
Net lending/borrowing (revenue - expenditure)	-478	14	336	-370	-665	-759	-810	-854	-843	-811
Net acquisition of financial assets	-474	121	-432	-543	-133	-9	-6	-16	0	-29
Domestic assets	-474	-31	-280	-543	-133	-9	-6	-16	0	-29
<i>Of which:</i> Currency and deposits	-273	193	-103	-331	43	167	170	160	176	147
Foreign assets	0	152	-152	0	0	0	0	0	0	0
Net incurrence of liabilities	1,104	907	511	1,034	533	750	804	838	842	782
Domestic liabilities	130	-110	-86	236	905	1,022	934	938	919	861
<i>Of which:</i> Debt securities	130	-110	-86	236	707	834	782	770	851	793
Foreign liabilities	974	1,017	597	798	-373	-272	-130	-100	-76	-80
Loans	974	616	597	798	-373	-272	-130	-100	-76	-80
Drawings	564	157	133	120	361	367	391	365	378	392
Amortization	410	458	464	678	734	639	521	465	455	471
Equity and investment fund shares	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Insurance, pensions, and standardized guarantee schem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Financial derivatives and employee stock options	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Other accounts payable	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Financing gap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Statistical discrepancy	-1,100	-801	-1,278	-1,207	0	0	0	0	0	0
<i>Memorandum items:</i>										
Net lending excl. externally-financed operations	-367	146	312	-250	-459	-539	-566	-597	-573	-527

Sources: BiH authorities; and IMF staff estimates and projections.

Notes: Central government includes pension fund since 2020. Budget support does not include MFA in 2021.

Tabela 5d. Bosna i Hercegovina: Republika Srpska— Izvještaj o operacijama generalne vlade, period 2020.-2029.

	(KM million)									
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
				<i>Prel.</i>	<i>Projections</i>					
Revenue	4,516	5,082	5,872	6,446	6,892	7,286	7,729	8,166	8,604	9,069
Taxes	2,400	2,771	3,216	3,509	3,801	4,017	4,274	4,534	4,787	5,058
Direct taxes	451	472	620	747	846	894	945	1,017	1,094	1,151
Indirect taxes	1,914	2,259	2,544	2,704	2,894	3,058	3,260	3,444	3,617	3,827
Other taxes	35	40	52	58	62	65	69	73	76	80
Social security contributions	1,676	1,824	2,009	2,287	2,484	2,628	2,778	2,921	3,069	3,224
Grants	58	34	41	54	20	20	21	22	24	25
Other revenue	382	454	606	597	586	620	656	689	724	761
Expenditure	5,108	5,116	6,096	6,830	7,423	7,845	8,288	8,689	9,067	9,515
Expense	4,365	4,572	5,414	6,079	6,617	6,976	7,361	7,718	8,047	8,443
Compensation of employees	1,092	1,133	1,346	1,492	1,562	1,637	1,730	1,819	1,911	2,008
Use of goods and services	380	381	456	506	535	566	599	629	661	695
Social benefits	2,262	2,428	2,839	3,273	3,597	3,766	3,940	4,101	4,266	4,438
Interest	133	142	154	217	287	335	383	422	425	479
Subsidies	264	198	236	286	300	318	336	353	371	390
Other expense	235	290	384	305	335	354	374	393	413	434
Net acquisition of nonfinancial assets	743	544	682	751	807	869	927	971	1,020	1,073
Acquisition of nonfinancial assets	767	570	709	797	854	918	978	1,024	1,076	1,130
Foreign financed capital spending	144	99	88	70	100	120	135	138	145	152
Domestically financed capital spending	623	471	621	727	754	798	843	886	931	978
Disposal of nonfinancial assets	24	27	27	46	47	49	51	53	56	58
Gross/net operating balance (revenue - expense)	151	510	457	367	275	309	367	448	557	626
Net lending/borrowing (revenue - expenditure)	-593	-33	-225	-384	-531	-559	-559	-522	-463	-447
Net acquisition of financial assets	-43	351	-33	-294	-39	198	120	170	243	258
Domestic assets	-43	351	-33	-294	-39	198	120	170	243	258
<i>Of which: Currency and deposits</i>	-26	377	-101	-233	-6	220	137	182	251	261
Net incurrence of liabilities	582	398	199	118	492	757	679	692	707	704
Domestic liabilities, <i>of which:</i>	371	-380	184	671	117	428	585	745	724	722
Debt securities	333	-196	255	547	381	290	256	407	385	383
Loans	54	-44	-57	-69	-29	149	338	346	346	346
Foreign liabilities	211	777	15	-553	375	329	94	-53	-17	-17
Loans	224	9	15	-259	375	329	-69	-53	-17	-17
Drawings	440	247	278	148	756	787	423	414	431	449
Amortization	216	238	263	407	381	458	492	467	448	467
Other accounts payable	0	0	0	34	0	0	0	0	0	0
Statistical discrepancy / financing gap	-32	-13	-7	-28	0	0	0	0	0	0

Sources: BiH authorities; and IMF staff estimates and projections.

Tabela 5e. Bosna i Hercegovina: Republika Srpska— Izveštaj o operacijama centralne vlade, period 2020.-2029.

(KM million)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
				<i>Prel.</i>			<i>Projections</i>			
Revenue	2,874	3,231	3,774	4,284	4,668	4,960	5,279	5,573	5,849	6,168
Taxes	1,733	1,995	2,360	2,621	2,895	3,085	3,298	3,490	3,660	3,868
Direct taxes	378	398	530	633	726	768	812	875	943	990
Indirect taxes	1,328	1,571	1,798	1,954	2,133	2,279	2,446	2,572	2,673	2,830
Other taxes	26	27	33	34	36	38	41	43	45	47
Social security contributions	935	1,022	1,176	1,352	1,496	1,583	1,673	1,759	1,848	1,942
Grants	49	18	29	45	20	20	21	22	24	25
For budget support	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
For investment projects	49	18	29	45	20	20	21	22	24	25
Other revenue	153	193	206	263	254	269	284	299	314	330
Expenditure	3,410	3,443	4,152	4,631	5,122	5,420	5,736	6,010	6,253	6,558
Expense	3,218	3,275	3,976	4,374	4,841	5,102	5,380	5,635	5,858	6,143
Compensation of employees	828	851	1,000	1,104	1,156	1,210	1,279	1,345	1,413	1,485
Use of goods and services	162	178	207	241	255	270	285	300	315	331
Social benefits	1,428	1,503	1,792	2,060	2,327	2,423	2,520	2,608	2,697	2,790
Interest	108	114	124	174	252	297	343	380	380	432
Subsidies	226	152	181	245	259	274	290	304	320	336
Transfers to other general government units	316	275	396	365	385	407	430	453	475	499
Other expense	150	202	275	185	208	220	233	245	257	270
Net acquisition of nonfinancial assets	192	168	175	257	281	318	356	375	395	415
Acquisition of nonfinancial assets	201	177	185	267	291	328	366	385	405	425
Foreign financed capital spending	46	34	33	12	46	69	92	96	101	106
Domestically financed capital spending	155	143	152	256	246	260	275	289	303	319
Disposal of nonfinancial assets	9	9	10	11	10	10	10	10	10	10
Gross/net operating balance (revenue - expense)	-345	-44	-203	-89	-173	-142	-101	-62	-9	24
Net lending/borrowing (revenue - expenditure)	-537	-212	-378	-346	-454	-460	-457	-437	-404	-391
Net acquisition of financial assets	-75	223	-111	-193	37	297	222	255	303	314
Domestic assets, of which:	-75	223	-111	-193	37	297	222	255	303	314
Currency and deposits	-33	256	-65	-120	66	278	163	187	227	229
Loans	-42	-18	-50	-61	-28	19	59	68	76	84
Equity and investment fund shares	28	2	0	1	0	0	0	0	0	0
Net incurrence of liabilities	462	432	265	136	492	757	679	692	707	704
Domestic liabilities, of which:	289	-356	209	678	117	428	585	745	724	722
Debt securities	317	-194	254	549	381	290	256	407	385	383
Loans	-4	-59	-51	-46	-29	149	338	346	346	346
Foreign liabilities	173	788	56	-542	375	329	94	-53	-17	-17
Loans	185	19	56	-213	375	329	-69	-53	-17	-17
Drawings	368	214	272	146	756	787	423	414	431	449
For budget support	331	1	217	59	603	548	98	72	72	72
For investment projects	37	213	55	88	153	239	325	342	359	377
Amortization	183	194	216	359	381	458	492	467	448	467
Other accounts payable	0	0	0	34	0	0	0	0	0	0
Statistical discrepancy	-1	0	2	17	0	0	0	0	0	0
<i>Memorandum items:</i>										
Net lending excl. externally-financed operations	-540	-197	-374	-380	-429	-412	-387	-363	-326	-310

Sources: BiH authorities; and IMF staff estimates and projections.

Note: MFA was recorded as investment loans in 2021.

Tabela 6. Bosna i Hercegovina: Monetarni pregled, period 2019.-2025.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
					<i>Prel.</i>	<i>Projections</i>	
Monetary Survey							
<i>(Million KM, end of period)</i>							
Net foreign assets	13,949	16,014	19,111	19,272	20,536	21,183	22,008
Net domestic assets	12,207	12,004	12,394	13,968	15,229	16,934	16,920
Domestic credit	19,585	19,845	19,189	20,549	22,708	24,517	26,230
Claims on general government (net)	-172	591	-796	-509	131	768	1,106
Claims on public nonfinancial corporations	509	542	532	653	664	702	743
Claims on private sector	19,248	18,712	19,453	20,405	21,913	23,047	24,381
Other items (net)	-7,378	-7,841	-6,795	-6,581	-7,479	-7,583	-9,310
Broad money (M2)	26,156	28,017	31,505	33,240	35,765	36,795	37,589
Currency	4,330	5,044	5,533	6,126	6,543	5,735	6,113
Demand Deposits	8,744	9,780	12,384	13,752	15,061	11,886	11,699
Other Deposits	13,081	13,194	13,588	13,361	14,161	19,174	19,777
Time and savings deposits	2,998	3,035	3,044	2,879	2,890	7,668	7,547
Foreign currency deposits	10,083	10,159	10,544	10,483	11,271	11,506	12,230
Central Bank of the BIH (CBBH)							
Net Foreign Assets	12,625	13,895	16,375	16,094	16,316	16,485	17,259
Net Domestic Assets	-704	-665	-1,125	-686	-736	-778	-823
Base Money	11,120	12,305	14,448	14,931	14,670	15,181	15,686
Currency in circulation	5,200	6,172	6,924	7,436	7,565	7,057	7,452
Banks reserves	5,744	5,901	7,220	7,217	7,083	8,102	8,210
Other liabilities	177	232	305	278	22	23	24
Other items	802	926	800	485	918	529	754
<i>Memorandum items:</i>							
<i>(Annual percent change in terms of broad money)</i>							
Monetary Survey							
Net foreign assets	6.2	7.9	11.1	0.5	3.8	1.8	2.2
Net domestic assets	2.9	0.8	-2.3	4.9	3.7	4.8	0.0
Domestic credit	4.2	1.0	-2.3	4.3	6.5	5.1	4.7
Claims on general government (net)	-0.9	2.9	-4.9	0.9	1.9	1.8	0.9
Claims on private sector	4.7	-2.0	2.6	3.0	4.5	3.2	3.6
<i>(Annual percent change)</i>							
Broad money (M2)	8.7	7.1	12.4	5.5	7.6	2.9	2.2
Reserve money (RM)	6.9	10.7	17.4	3.3	-1.7	3.5	3.3
Credit to the private sector	6.3	-2.8	4.0	4.9	7.4	5.2	5.8
<i>(Percent)</i>							
Credit to the private sector (in percent of GDP)	53.8	53.9	49.7	44.7	44.8	44.5	44.5
Broad money (in percent of GDP)	73.1	80.7	80.5	72.9	73.1	71.1	68.6
Central bank net foreign assets (in percent of reserve money)	113.5	112.9	113.3	107.8	111.2	108.6	110.1
<i>(Ratio)</i>							
Velocity (GDP/end-of-period M2)	1.3	1.3	1.3	1.3	1.4	1.4	1.5
Reserve money multiplier (M2/RM)	2.4	2.3	2.2	2.2	2.4	2.4	2.4
Source: CBBH; and IMF staff estimates and projections.							

Tabela 7. Bosna i Hercegovina: Pokazatelji finansijskog zdravlja, period 2018.-2023.
(Percent)

	2018	2019	2020	2021	2022 ¹	2023
Capital						
Tier 1 capital to total risk exposure	16.5	17.5	18.1	18.7	18.7	18.7
Total regulatory capital ratio	17.5	18.0	19.2	19.6	19.6	19.7
Financial leverage ratio (Tier 1 capital to assets)	10.4	10.5	10.2	10.0	9.9	10.1
Quality of assets						
Non-performing loans to total loans	8.8	7.4	6.1	5.8	4.5	3.8
Non-performing loans net of provisions to capital	11.4	9.6	7.4	7.0	4.7	3.8
Provisions to non-performing loans	77.4	77.0	78.4	78.4	81.4	81.7
Profitability						
Return on assets	1.3	1.4	0.7	1.3	1.6	2.0
Return on equity	8.5	9.1	5.6	9.6	12.0	15.0
Net interest income to gross income	58.8	56.8	56.0	59.2	56.6	63.3
Non-interest expenses to gross income	63.2	63.6	65.5	60.1	55.7	52.6
Liquidity						
Liquid assets to total assets	29.3	29.2	28.6	30.7	30.5	29.0
Liquid assets to short-term financial liabilities	60.4	61.0	51.3	51.3	48.4	47.2
Short-term financial liabilities to total financial liabilities	57.2	56.2	65.4	68.8	72.6	71.1
Foreign exchange risk						
Foreign currency and indexed loans to total loans	56.7	53.9	53.9	50.2	43.3	37.6
Foreign currency liabilities to total financial liabilities	53.3	50.7	48.1	44.4	42.5	41.2
Net open position in foreign exchange to capital	2.1	3.4	4.2	4.0	1.0	1.5

Source: CBBH.

1/ Based on the 2019 IMF FSIs guidelines; periods before have been recalculated in line with 2019 FSIs guide.

Prilog I. Provedba preporuka datih u okviru konsultacija prema članu IV Statuta MMF-a za 2023. godinu

Preporuke MMF-a	Mjere za provedbu politika
Fiskalna politika: ograničiti fiskalnu ekspanziju s ciljem obuzdavanja pritiska inflacije i pritiska usljed potreba za finansiranjem	
Utvrđiti mogućnosti postizanja ušteda u tekućoj potrošnji za 2023. godinu i izbjeći smanjenje i tako niskih javnih investicija koje doprinose rastu. Ograničiti plate u javnom sektoru i izbjeći vanredna povećanja penzija.	Nije provedena. U FBiH je bilo vanrednih povećanja penzija, dok je RS povećala iznos i proširila obuhvat boračkih naknada. Izvršenje javnih investicija u FBiH je na veoma niskom nivou.
Jačati implementaciju i praćenje projekata i unaprijediti efikasnost procesa javnih nabavki.	Djelimično provedena. PIMA misije za FBiH, RS, institucije BiH i Distrikt Brčko ustanovile su nekoliko nedostataka u procedurama javnih nabavki.
Poboljšati usmjeravanje socijalnih programa putem i) izrade registara korisnika (na entitetskom nivou); ii) proširenja pokrivenosti po potrebi, i iii) preispitivanja i unapređenja ciljane usmjerenosti programa.	Nije provedena. Nedostatak sveobuhvatnih i ažuriranih socijalnih registara u oba entiteta i dalje je prepreka boljem usmjeravanju.
Uspostaviti transparentnu i obaveznu razmjenu podataka između poreznih uprava. Provesti preporuke izdate na osnovu analize rizika. Modernizirati poreznu upravu u FBiH.	Djelimično provedena. Dok se razmjena podataka odvija uredno, FBiH treba još mnogo toga uraditi s ciljem modernizacije porezne uprave i provedbe preporuka baziranih na analizi rizika.
Zadržati jedinstvenu stopu PDV-a i izbjegavati smanjenje akciza na gorivo.	Provedena. Diferencirana stopa PDV-a nije uvedena i nije bilo smanjenja akciza na gorivo.
Aranžman valutnog odbora i politike finansijskog sektora: ojačati valutni odbor i okvir obavezne rezerve	
Nastaviti koristiti kvantitativne modele za testiranje utjecaja različitih parametara politike na koeficijent pokrića i bilans stanja Centralne banke.	Provedena. CBBiH koristi kvantitativne modele dobijene putem tehničke pomoći za testiranje utjecaja različitih parametara politike na koeficijent pokrića i svoj bilans stanja.
Povećati stopu naknade CBBiH na višak iznad obavezne rezerve banaka s ciljem reduciranja jaza između stopa naknade CBBiH i depozitne kamatne stope Europske centralne banke.	Nije provedena. CBBiH je samo neznatno povećala stopu naknade na višak iznad obavezne rezerve banaka.
U potpunosti provesti novi okvir obavezne rezerve. Zadržati postojeću praksu uprosječavanja nivoa rezervi.	Provedena. CBBiH je u januaru/siječnju 2024. godine uvela obavezu ispunjavanja obavezne rezerve na devizne depozite u devizama, s djelimičnim ispunjavanjem obavezne rezerve na ovaj način u prvih devet mjeseci. Zadržana je postojeća praksa uprosječavanja nivoa rezervi.
Dozvoliti rast kamatnih stopa u zemlji s ciljem djelovanja na obuzdavanje inflacije i smanjenja rizika od odliva kapitala.	Nije provedena. Trajanje privremenih mjera agencija za bankarstvo usmjerenih na kontroliranje povećanja kamatnih stopa na kredite produženo je do juna/lipnja 2024. godine.

Preporuke MMF-a	Mjere za provedbu politika
Pažljivo pratiti pozicije likvidnosti banaka, zahtijevati ažurirane planove oporavka, strogo poštivati prudencijalne zahtjeve i pratiti pravovremeno prepoznavanje umanjenja vrijednosti imovine.	Provedena. Agencije za bankarstvo pažljivo prate kretanja u bankama. Agencija za bankarstvo RS nije produžila na 2024. godinu trajanje svoje odluke kojom bankama dozvoljava samo djelimično priznavanje revalorizacijskih gubitaka na određene državne vrijednosne papire.
Uspostaviti Fond za finansijsku stabilnost.	Nije provedena. Vlasti se ne slažu oko toga treba li Fond za finansijsku stabilnost biti uspostavljen na nivou države ili u formi zasebnih fondova na entitetskom nivou.
Poboljšati koordinaciju između organa na državnom i entitetskom nivou održavanjem redovnih sastanaka Stalnog odbora za finansijsku stabilnost (SOFS).	Nije provedena. Nisu održavani redovni sastanci Stalnog odbora za finansijsku stabilnost.
Finalizirati Memorandum o razumijevanju za finansijski sektor (FSMOU).	Nije provedena. Memorandum o razumijevanju za finansijski sektor nije zaključen, uglavnom zbog neslaganja oko uloge koju bi Centralna banka trebala imati u procjeni rizika za finansijsku stabilnost.
Upravljanje i transparentnost: ojačati nadzor nad i upravljanje u javnim preduzećima	
Usvojiti novi zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, koji će okvir za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti uskladiti sa međunarodnim standardima.	Provedena. Novi zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti usvojen je u februaru/veljači 2024. godine.
U CBBiH uspostaviti registar bankovnih računa fizičkih lica za cijelu zemlju.	Nije provedena. Vlasti se ne slažu oko toga treba li se registar voditi na državnom ili entitetskom nivou.
Ojačati upravljanje javnim preduzećima.	Nije provedena. U RS je s radom počela jedinica za nadzor javnih preduzeća, ali su njene aktivnosti uglavnom ograničene na razvoj softverskog rješenja za razmjenu podataka. U FBiH ova jedinica nije započela s radom.
Druge strukturalne politike i reforme	
Povećati cijene električne energije uz istovremeno osiguranje podrške za najugroženije kategorije.	Djelimično provedena. RS je uvela blok tarifu, a FBiH razmišlja o tome da napravi isti korak.
Poduzeti hitne mjere s ciljem pripremanja za primjenu mehanizma CBAM i ubrzati napore usmjerene na dekarbonizaciju.	Nije provedena. Vlasti nisu poduzele korake s ciljem ublažavanja utjecaja primjene mehanizma CBAM na izvoz. Vlada FBiH je u augustu/kolovozu 2023. godine usvojila Zakon o energiji i regulaciji energetske djelatnosti, Zakon o električnoj energiji FBiH i Zakon o korištenju obnovljivih izvora energije.
Usvojiti novi zakon o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektronske transakcije s ciljem daljeg usklađivanja sa pozitivnim propisima EU.	Nije provedena. Vlasti se ne slažu oko toga treba li organ za nadzor pružatelja usluga povjerenja biti na državnom nivou, kako to zahtijevaju propisi EU, ili na entitetskom nivou.

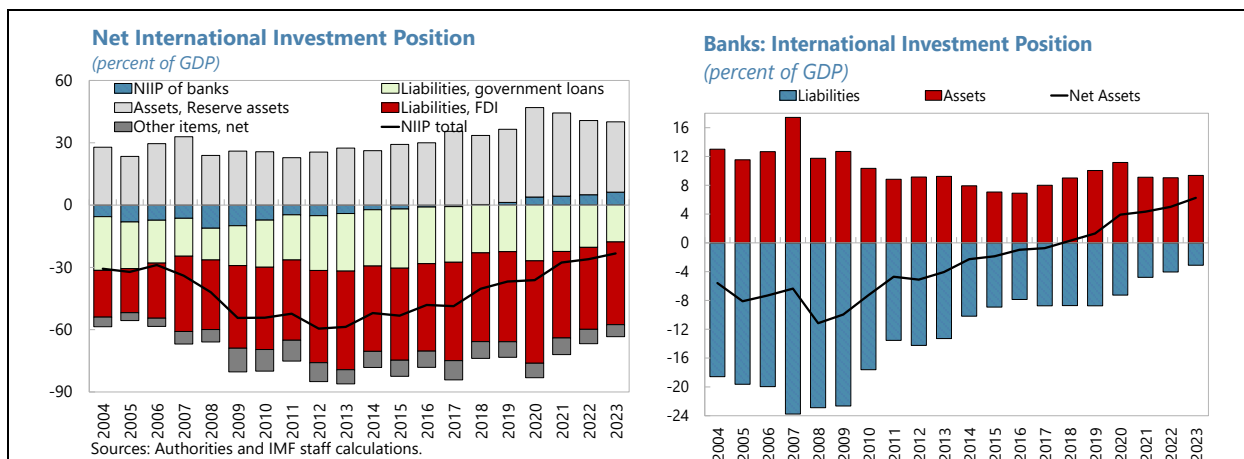
Preporuke MMF-a	Mjere za provedbu politika
Proširiti opcije skrbi o djeci, unaprijediti javno obrazovanje i stručno osposobljavanje, te poticati fleksibilno zapošljavanje.	Nije provedena. Nije bilo izmjena zakonskih propisa ili politike u ovom području.

Prilog II. Procjena vanjskog sektora

Opća procjena:¹ Procjenjeno je da je vanjska pozicija BiH u 2023. godini bila umjereno jača od nivoa na koji upućuju osnovni ekonomski činioci i poželjne politike. Niže cijene nafte, pad obima uvoza energije i značajan prihod od međunarodnih rezervi doprinijeli su poboljšanju bilansa tekućeg računa u 2023. godini. Međutim, očekuje se da će se ovaj trend preokrenuti, a deficit tekućeg računa će se, prema projekcijama, povećati tokom 2024. i 2025. godine kao odraz većeg iznosa isplate kamate na javni dug i povećanja domaće potražnje. Bruto međunarodne rezerve uglavnom su stabilne u nominalnom iznosu, ali njihova relativna vrijednost polako opada od 2021. godine, tako da je pala ispod prilagođene metrike adekvatnosti rezervi, ali je ostala iznad praga tradicionalne metrike adekvatnosti rezervi. Vanjski su rizici umjereni, a odnose se na nastavak odliva kapitala, sposobnost RS i FBiH da osiguraju finansiranje budžeta, te kašnjenja u povlačenju sredstava po osnovu kredita i grantova za bilateralne i multilateralne projekte. U srednjoročnom periodu, na vanjsku će poziciju utjecati uvođenje mehanizma EU za granično prilagođavanje emisija ugljika (CBAM) i sposobnost BiH da osigura izuzeće od njegove primjene na izvoz električne energije, te da se prilagodi u drugim pogođenim sektorima.

Potencijalni odgovori politika: Anemična vanjska potražnja za izvozom iz BiH usljed projicirane globalne fiskalne konsolidacije doprinijet će neutraliziranju pozitivnog jaza tekućeg računa i dovesti vanjsku poziciju BiH na nivo na koji upućuju osnovni ekonomski činioci i poželjne politike. U tom kontekstu vlasti u BiH trebaju izbjegavati relaksaciju fiskalnih politika i bilo kakve korekcije plata koje bi mogle ugroziti konkurentnost ekonomije. Povećanje stopa naknade na rezerve koje banke drže kod CBBiH moglo bi doprinijeti smanjenju daljnjih odliva kapitala i potaknuti dodatnu akumulaciju međunarodnih rezervi, čime bi se osigurao značajan zaštitni sloj za rješavanje potencijalnih šokova. Strukturalne reforme, uključujući unapređenje upravljanja i jačanje poslovnog okruženja, pogodovale bi stabilnijim direktnim stranim investicijama i kreditnom finansiranju u privatnom i javnom sektoru, a posebno u oblasti infrastrukture i zelene energije. Politike usmjerene na postizanje napretka u dekarbonizaciji i reforme energetske tržišta potrebne su s ciljem podrške ključnim izvoznim sektorima u kontekstu uvođenja mehanizma CBAM.

Devizna aktiva i pasiva: pozicija i putanja kretanja

Kontekst. Neto međunarodna investicijska pozicija (NIIP) postepeno se poboljšava od 2012. godine, te je na kraju 2023. godine dostigla vrijednost od -23,4 posto BDP-a. Ovo poboljšanje u velikoj je mjeri odraz kontinuiranog povećanja neto međunarodne investicijske pozicije banaka tokom navedenog perioda (koje u posljednje vrijeme bilježi trend ubrzanja usljed nastojanja banaka da ostvare više prinose u inostranstvu), akumulacije međunarodnih rezervi u periodu prije pandemije, te smanjenja kredita generalne vlade tokom posljednje tri godine. Obaveze po osnovu direktnih stranih investicija uglavnom su na stabilnom nivou od 2012. godine, s malim padom u 2021. i 2022. godini.

Procjena. Neto međunarodna investicijska pozicija podrazumijeva nizak rizik za vanjsku održivost i ostavlja prostora za potrebno intenziviranje realizacije stranih projektnih kredita, te potencijalno povećanje u iznosu finansiranja budžeta iz vanjskih izvora. U periodu koji slijedi, očekuje se smanjivanje odliva kapitala iz bankarskog sektora, što bi, zajedno s većim obavezama vlada, moglo doprinijeti blagom pogoršanju neto međunarodne investicijske pozicije.

2023Q4 (% BDP)	NIIP: -23.4	Bruto aktiva: 58.9	Dužnička aktiva: 22.2	Bruto pasiva: 82.4	Dužnička pasiva: 50.0

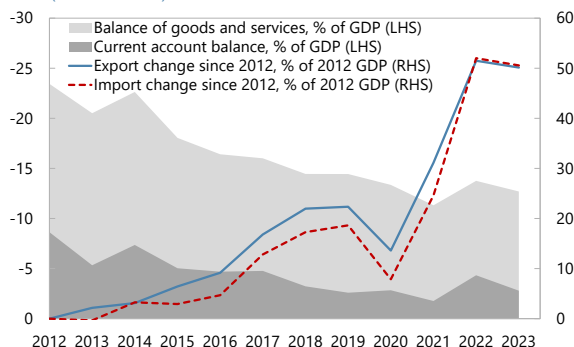
Tekući račun

Kontekst. Trend smanjenja deficita tekućeg računa u periodu od 2012. godine, potaknut poboljšanjem bilansa roba i usluga, bio je ključni činilac poboljšanja neto međunarodne investicijske pozicije i akumulacije međunarodnih rezervi. Udio deficita tekućeg računa u BDP-u postepeno se smanjio za 6 procentnih poena u periodu 2013.-2019. i nakon toga je ostao uglavnom stabilan. U 2023. godini, deficit tekućeg računa dostigao je nivo od 2,8 posto BDP-a, što je smanjenje od 1,5 procentnih poena u odnosu na nivo iz 2022. godine. Ključni činioци poboljšanja tekućeg računa u 2023. godini bili su smanjenje trgovinskog deficita, koje je odraz smanjenja cijena nafte na međunarodnom tržištu i smanjenja obima uvoza nekih energenata (što će vjerovatno biti privremenog karaktera), te povećanja primarnog dohotka zbog ostvarenog većeg prinosa na međunarodne rezerve.² S druge strane, bilans usluga i sekundarni dohodak zabilježili su mali pad iskazani kao procenat BDP-a. Osoblje MMF-a očekuje da će u periodu 2024.-2025. doći do povećanja deficita tekućeg računa ka vrijednosti od 3,9 posto BDP-a, što će biti odraz većeg iznosa isplate kamate na javni dug, povećanja domaće potražnje, te izvjesnog smanjenja u neto izvozu usluga u odnosu na nedavno zabilježen rekordni nivo. U srednjoročnom će periodu napori usmjereni na osiguranje izuzeća izvoza električne energije od primjene mehanizma CBAM, ubrzanje procesa dekarbonizacije, te prilagodbu putem napredovanja u

proizvodnom lancu vrijednosti i diversifikacije tržišta, biti od značaja za minimiziranje efekata primjene mehanizma CBAM na ključne izvozne proizvode BiH (Analiza odabranih pitanja - energetski sektor).

Current Account and Trade Dynamics

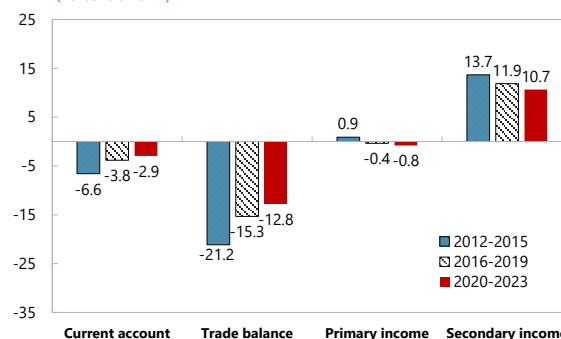
(Percent of GDP)

Sources: Authorities and IMF staff calculations.

Current Account and Components

(Percent of GDP)

Sources: Authorities and IMF staff calculations.

Procjena. Prema procjeni osoblja MMF-a, vanjska pozicija BiH je u 2023. godini bila umjereno jača od nivoa na koji upućuju osnovni ekonomski činioci i poželjne politike. Pomoću modela tekućeg računa EBA-lite, norma tekućeg računa BiH procijenjena je na vrijednost od -4,1 posto BDP-a. Uz primjenu cikličke prilagodbe, dobijena je prilagođena norma tekućeg računa u vrijednosti od -2,6 posto BDP-a. To ukazuje na postojanje jaza u tekućem računu u vrijednosti od 1,5 posto BDP-a, ili na potcijenjenost realnog efektivnog deviznog kursa (REER) na nivou od 4,7 posto. Pozitivni jaz tekućeg računa može se u velikoj mjeri objasniti jazom u politikama u vrijednosti od 1,5 posto BDP-a, u kojem, među ostalim činiocima, učestvuju fiskalna politika (0,9 posto) i potrošnja za javno zdravstvo (1,0 posto), a negativan efekat imaju potrebe za akumulacijom rezervi (-1,3 posto).

Bosna i Hercegovina: Procjena na osnovu modela tekućeg računa (CA) i modela IREER za 2023. (kao procenat BDP-a)

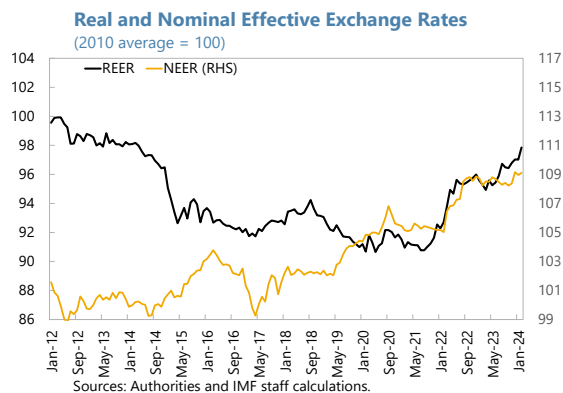
	CA model 1/ REER model 1/ (in percent of GDP)	
CA-Actual	-2.8	
Cyclical contributions (from model) (-)	-0.2	
Natural disasters and conflicts (-)	0.0	
Adjusted CA	-2.6	
CA Norm (from model) 2/	-4.1	
Adjusted CA Norm	-4.1	
CA Gap	1.5	3.8
o/w Relative policy gap	1.5	
Elasticity	-0.3	
REER Gap (in percent)	-4.7	-11.7
1/ Based on the EBA-lite 3.0 methodology		
2/ Cyclically adjusted, including multilateral consistency adjustments.		

Realni devizni kurs

Kontekst. U 2022. godini došlo je do aprecijacije realnog efektivnog deviznog kursa (REER), što je bilo odraz jačanja eura i rasta nominalnog efektivnog deviznog kursa (NEER), a trend aprecijacije se nastavio u drugoj polovini 2023. godine budući da je inflacija u BiH bila viša u odnosu na njene glavne trgovinske partnere.

Procjena. Procjena pomoću EBA-lite modela indeksa realnog efektivnog deviznog kursa (IREER) pokazuje značajan jaz u vrijednosti REER-a u 2023. godini, s procijenjenom potcijenjenosti REER-a od 11,7 posto. Na

osnovu primjene modela IREER, to ukazuje na jaz u tekućem računu u vrijednosti od 3,8 posto. Iako primjena modela IREER stoga ukazuje na jaču vanjsku poziciju u odnosu na osnovne ekonomske činioce i poželjne politike, jaz REER-a će se, prema očekivanjima, smanjiti sa daljnjim opadanjem inflacije u narednih nekoliko godina. Osim toga, osoblje smatra da su rezultati primjene modela IREER manje pouzdani, te da su osjetljivi na pretpostavku modeliranja da REER u prosjeku ostaje blizu ravnotežnog nivoa.

Kapitalni i finansijski računi: promjene stanja i mjere politika

Kontekst. U 2023. godini došlo je do smanjenja neto finansijskih priliva na nivo od 1,2 posto BDP-a. Razlog tome su značajni odlivi iz bankarskog sektora (u obliku gotovine i depozita, kredita i portfolio investicija), kao i usporena dinamika povlačenja sredstava po osnovu vanjskih projektnih kredita i finansiranja budžeta iz vanjskih izvora. Neto tokovi direktnih stranih investicija snažni su od 2021. godine, a njihov porast u 2023. godini sa 3 na 3,3 posto BDP-a odraz je zamjene dužničkih instrumenata (budući da su neki vanjski krediti pretvoreni u dug po osnovu direktnih stranih investicija).

Procjena. Prema projekcijama osoblja MMF-a, finansijski prilivi će u 2024. godini biti veći, za što će uglavnom biti zaslužni veće očekivano vanjsko zaduženje RS i FBiH (što uključuje kredit za razvojnu politiku (DPL) Svjetske banke, finansijska sredstva iz Plana rasta EU i dodatno finansiranje u obliku kredita i euroobveznica), skromno povećanje dinamike očekivanih povlačenja sredstava po osnovu projektnih kredita, te stabilizacija odliva kapitala banaka pod pretpostavkom da će naknada za višak iznad obavezne rezerve biti povećana. Tokovi direktnih stranih investicija će se, prema očekivanjima, nastaviti na približno istom nivou. Rizici vezani za tokove kapitala umjereni su i proizlaze prvenstveno iz potencijalnog nastavka odliva sredstava iz bankarskog sektora, sposobnosti RS i FBiH da osiguraju finansiranje budžeta iz vanjskih izvora u 2024. godini, te potencijalnih kašnjenja u provedbi ili pak političkih prepreka u pogledu povlačenju sredstava po osnovu bilateralnih i multilateralnih projektnih kredita i grantova. Povećanjem stopa naknade na rezerve koje banke drže kod CBBiH, uz istovremeno omogućavanje rasta drugih kamatnih stopa u zemlji kako bi odražavale tržišne uvjete, mogli bi se stabilizirati tokovi kapitala te potaknuti akumulacija međunarodnih rezervi.

Devizne rezerve

Kontekst. Na kraju 2023. godine, iznos bruto međunarodnih rezervi procijenjen je na 8,3 milijardi eura (što čini približno 33,3 posto procijenjenog BDP-a u 2023. godini). Do malog povećanja u iznosu nominalnih rezervi u 2023. godini došlo je zahvaljujući poboljšanju tekućeg računa, uprkos zabilježenom padu neto finansijskih priliva.

Procjena. Pokrivenost deviznim rezervama se smanjila, ali je u 2023. godini, prema procjenama, ostala iznad standardnih pragova metrike adekvatnosti rezervi. Prema procjenama, bruto devizne rezerve na kraju 2023. godine pokrivale su približno 6,7 mjeseci očekivanog uvoza roba i usluga, 45,6 posto novčane mase i 204,7 posto kratkoročnog duga po preostaloj ročnosti. Prema tradicionalnim mjernim parametrima MMF-a za adekvatnost rezervi, pokrivenost rezervama je, u skladu s procjenama, dostigla nivo od 113,4 posto i iznad je minimalnog preporučenog nivoa od 100 posto. Istovremeno, devizne rezerve su zabilježile blagi pad ispod prilagođene ARA metrike, koja uzima u obzir značajnu ulogu doznaka u BiH i predviđa viši koeficijent pokrivanja s ciljem zaštite aranžmana valutnog odbora.³ Stabilnost aranžmana valutnog odbora oslanja se na dovoljne devizne rezerve budući da centralna banka može izdavati primarni novac samo u zamjenu za devize i da nema pristup linijama za podršku likvidnosti u okviru Eurosistema. Stoga bi bilo razborito, kada to uvjeti budu dozvoljavali, izgraditi veće zaštitne slojeve rezervi, s ciljem jačanja stabilnosti aranžmana valutnog odbora.

Reserve Adequacy Ratios for Bosnia and Herzegovina, 2023 1/		
	Minimum threshold	Gross reserves 2023Q4
Reserve/STD (percent) 2/	100	204.7
Reserve/Months of prospective import goods and services 3/	3	6.7
Reserve/Broad money (percent) 4/	-	45.6
Reserves/ARA metric (percent) 5/	100	113.4
Reserves/Adjusted ARA metric (percent) 5/	100	98.7
1/ Based on Latest IIP data from the fourth quarter of 2023.		
2/ Suggested threshold for adequacy: 100 percent.		
3/ Suggested range for adequacy: 3-6 months;		
4/ Suggested threshold for adequacy: 20 percent		
5/ Suggested range for adequacy: 100-150 percent, depending on tolerance of exchange rate swings.		

¹ Procjena vanjskog sektora zasniva se na podacima iz 2023. godine.

² Efekt velikog pada u izvozu metala zbog nižih cijena i manje proizvodnje u značajnoj je mjeri kompenziran padom uvoza metala.

³ Za više detalja o prilagođenoj ARA metrici vidi [Izveštaj MMF-a za zemlju br. 21/43, 2021.](#)

Prilog III. Matrica za procjenu rizika¹

(Nivo—visok, srednji ili niski)			
Izvor rizika	Relativna vjerovatnoća	Utjecaj ukoliko se materijalizira	Preporučeni odgovor na nivou politike
Globalni konjunkturni rizici			
Intenziviranje regionalnih sukoba. Volatilnost cijena roba.	Visoka	Visok - Daljne smanjenje izvoza iz BiH u Europu i pad priliva doznaka rezultiraju slabljenjem domaće potražnje i povećanjem deficita tekućeg računa. - Sve veća neizvjesnost destimulira direktne strane investicije i investicije privatnog sektora. - Ponovni skok cijena energije i roba potiče inflaciju i smanjuje perspektivu rasta. - Manji/nepostojeći pristup finansijskim tržištima i viši troškovi finansiranja.	- Ubrzati reforme s ciljem poboljšanja usmjeravanja socijalne pomoći. Izbjegavati davanje trajne pomoći bez ciljnog usmjeravanja, staviti fokus na privremenu ciljanu pomoć najugroženijima. - Ubrzati strukturalne i reforme upravljanja s ciljem poticanja investicija privatnog sektora. - Poboljšati strukturu i efikasnost javne potrošnje, uključujući provedbu projekta. - Provesti ključne reforme s ciljem mobiliziranja dodatnog zvaničnog finansiranja.
Naglo globalno ekonomsko usporavanje.	Srednja	Visok - Daljne smanjenje izvoza iz BiH u Europu i pad priliva doznaka rezultiraju slabljenjem domaće potražnje i povećanjem deficita tekućeg računa. - Manji/nepostojeći pristup finansijskim tržištima i viši troškovi finansiranja.	- Ubrzati strukturalne i reforme upravljanja s ciljem poticanja investicija privatnog sektora. - Podržati ekonomsku aktivnost intenziviranjem investicija javnog sektora i poboljšanjem efikasnosti javne potrošnje. - Provesti ključne reforme s ciljem mobiliziranja dodatnog zvaničnog finansiranja.
Globalni strukturalni rizici			
Produbljivanje geoekonomske fragmentacije.	Visoka	Visok/Srednji Smanjenje izvoza iz BiH, priliva doznaka i direktnih	- Ubrzati strukturalne i reforme upravljanja. - Ostvariti saradnju sa međunarodnim partnerima.

¹ Matrica za procjenu rizika (RAM) prikazuje događaje koji bi mogli značajno izmijeniti baznu putanju. Relativna vjerovatnoća podrazumijeva subjektivnu procjenu osoblja MMF-a o rizicima prisutnim u baznom scenariju ("niska" podrazumijeva da je vjerovatnoća ispod 10 posto, "srednja" podrazumijeva da se vjerovatnoća kreće između 10 i 30 posto, a "visoka" podrazumijeva da se vjerovatnoća kreće između 30 i 50 posto). Matrica za procjenu rizika odražava stavove osoblja MMF-a u pogledu izvora rizika i općeg nivoa zabrinutosti u vrijeme kada su vođeni razgovori sa vlastima. Rizici koji se međusobno ne isključuju mogu djelovati jedan na drugog i ostvariti se istovremeno. Konjunkturni šokovi i scenariji ukazuju na rizike koji bi se mogli materijalizirati u kraćem roku (u periodu između 12 i 18 mjeseci) s obzirom na postojeći bazni scenarij. Strukturalni rizici su rizici koji će vjerovatno ostati izraženi u dužem periodu.

(Nivo—visok, srednji ili niski)			
Izvor rizika	Relativna vjerovatnoća	Utjecaj ukoliko se materijalizira	Preporučeni odgovor na nivou politike
		stranih investicija i slabija perspektiva rasta. Mogući gubitak ključne donatorske podrške, odgađanje ključnih investicija u infrastrukturu i povećanje troškova zaduživanja.	
Rizici specifični za zemlju			
Eskalacija političkih napetosti unutar zemlje blokira ekonomsku politiku i reforme.	Srednja	Srednji/Visok - Sve veća neizvjesnost smanjuje povjerenje investitora i destimulira direktne strane investicije i investicije privatnog sektora. - Povećana ekonomska fragmentacija oslabljuje perspektivu rasta. - Dolazi do zastoja u podršci međunarodnih finansijskih institucija i finansiranju bilateralnih projekata. - Dolazi do kašnjenja na putu pristupanja EU.	- Dati prioritet reformama koje su usaglašene dok se nesuglasice ne razriješe. - Revitalizirati reformski zamah postizanjem kompromisa i stavljanjem fokusa na zajednički interes. - Težiti ka nastavku provedbe reformi s ciljem postizanja napretka zemlje na putu pristupanja EU, te potaknuti širu podršku EU.
Odlivi kapitala i finansijska nestabilnost, uzrokovana, između ostalog, stavljanjem banaka pod sankcije i kašnjenjem u prilagodbi kamatnih stopa u zemlji, ili pak problemima vezanim za kripto imovinu.	Srednja	Visok - Sve manje povjerenje u bankarski sistem ugrožava finansijsku stabilnost. - Veći odlivi kapitala dodatno umanjuju kreditnu aktivnost banaka.	- Pažljivo pratiti pozicije likvidnosti banaka i zahtijevati ažurirane planove oporavka. - Omogućiti rast kamatnih stopa. - Primijeniti stroge prudencijalne zahtjeve, uključujući zahtjeve u pogledu adekvatnosti kapitala, rezerviranja za kreditne gubitke, te izloženosti povezanim licima i upravljanja. - Upotpuniti regulatorni okvir za virtualnu imovinu. - Unaprijediti saradnju među ključnim akterima u finansijskom sektoru. - Uspostaviti jedinstveni fond za finansijsku stabilnost.
Kašnjenje u provedbu reformi potrebnih za	Visoka	Srednji Gubitak konkurentnosti i pad izvoza električne	Povećati cijene električne energije s ciljem poticanja efikasnosti u potrošnji energije i ušteda energije.

(Nivo—visok, srednji ili niski)			
Izvor rizika	Relativna vjerovatnoća	Utjecaj ukoliko se materijalizira	Preporučeni odgovor na nivou politike
izuzeće od primjene mehanizma CBAM.		energije i drugih proizvoda sa visokim emisijama ugljika. Opadanje potencijala ekonomskog rasta i smanjenje zaposlenosti.	- Ubrzati reforme s ciljem povezivanja tržišta električne energije u BiH sa tržištem EU, uključujući određivanje cijene ugljika/sistem trgovanja emisijama. - Provesti reforme s ciljem očuvanja konkurentnosti u drugim izvoznim industrijama. - Ubrzati razvoj obnovljivih izvora energije, između ostalog putem izmjene zakonskih propisa.
Nastavak provođenja ekspanzivne fiskalne politike poslije 2024. godine narušava održivost u srednjoročnom periodu.	Srednja	Srednji - Trajna povećanja tekuće potrošnje bez ciljnog usmjeravanja rezultiraju smanjenjem fiskalnog prostora i potiskivanjem investicija javnog sektora. - Povećanje pritiska na finansiranje iz domaćih i vanjskih izvora povećava troškove zaduživanja vlada i ugrožava fiskalnu i vanjsku održivost. - Sve veći pritisci inflacije prijete makroekonomskoj stabilnosti, rezultirajući smanjenjem realnog dohotka i slabljenjem perspektive ekonomskog rasta.	- Ograničiti tekuću potrošnju i ponovno izgraditi fiskalne rezerve, na osnovu informacija dobijenih ubrzanim provođenjem pregleda zaposlenosti u javnom sektoru, plata i socijalnih davanja. - Poboljšati strukturu i efikasnost javne potrošnje, između ostalog putem unapređenja provedbe projekata i nabavki. - Provesti reforme s ciljem mobiliziranja dodatnog zvaničnog finansiranja.
Napredak na putu pristupanja EU daje snažan poticaj reformama.	Srednja	Visok - Ubrzano provođenje ekonomskih i strukturalnih reformi rezultira jačanjem povjerenja i poticajem za veće direktne strane investicije, te ekonomski rast i investicije vođeni privatnim sektorom. - Jačanje vanjske konkurentnosti snažno potiče izvoz robe. - Mobiliziranje dodatnog povoljnog finansiranja	- Ojačati koordinaciju makroekonomske politike i ostvariti napredak u reformama s ciljem postizanja brže konvergencije s EU. - Iskoristiti reformski zamah s ciljem postizanja napretka u reformama koje su teže za provesti.

(Nivo—visok, srednji ili niski)			
Izvor rizika	Relativna vjerovatnoća	Utjecaj ukoliko se materijalizira	Preporučeni odgovor na nivou politike
		projekata iz vanjskih izvora daje daljnji poticaj investicijama javnog sektora i ekonomskom rastu.	

Prilog IV. Analiza održivosti javnog duga

Tabela AIV.1. Bosna i Hercegovina: Rizik od stresa

Horizon	Mechanical signal	Final assessment	Comments
Overall	...	Moderate	BiH's overall risk of sovereign stress is moderate, reflecting rising financing pressures, also from rising financing costs, even against the backdrop of low debt to GDP. In addition, there are gaps in debt coverage, especially for SoE debt.
Near term 1/	n.a	n.a	Not applicable.
Medium term	Low	Moderate	Medium term risks for GFN are low. Yet a stress scenario involving a banking crisis can lead to moderate medium term risks for financing and the level of debt to GDP. At the moment the banking sector is liquid but financial risks are rising. At the same time, a scenario of slower growth due to lower exports, possibly due to non-compliance with EU CBAM could lead to moderate risks in the medium term. The overall assessment for medium term risks is therefore moderate.
Fanchart	Moderate	...	
GFN	Low	...	
Stress test	...	...	
Long term	...	Moderate	Long-term risks are driven by the high dependency ratio in Bosnia and Herzegovina as a result of the migration of the working age young. Aging-related expenditures on health and pensions feed into debt dynamics and pose a long-term risk on government finances and could lead to a significantly higher debt-to-GDP ratio in the long run.
Sustainability assessment 2/	Not required for surveillance countries	Not required for surveillance countries	
Debt stabilization in the baseline			No
DSA summary assessment			
Commentary: The DSA indicates that sovereign risks are increasing. The overall level of debt is low but rising, and financing pressures are mounting which could lead to liquidity stress. This, together with tighter financial conditions and rising financing costs, suggest moderate risks to BiH. Alternative stress tests also suggest moderate debt sustainability risks under a banking crisis shock. Lower growth due to non-compliance with EU CBAM could also lead to risks to debt dynamics in the medium-term. The low debt-to-GDP ratio points to room for more absorption of IFIs' financing for growth-enhancing projects, especially that IFI lending offers lower interest rates than bond issuances. Domestic financing is driven by banks and insurance companies and has become costlier recently as higher foreign interest rates pass through to domestic rates. Domestic absorption of financing needs may be limited in the medium term as demand is receding. Long-run debt risks are moderate, driven by aging-related expenditures, especially if migration continues for the young working age population.			
Source: Fund staff. Note: The risk of sovereign stress is a broader concept than debt sustainability. Unsustainable debt can only be resolved through exceptional measures (such as debt restructuring). In contrast, a sovereign can face stress without its debt necessarily being unsustainable, and there can be various measures—that do not involve a debt restructuring—to remedy such a situation, such as fiscal adjustment and new financing. 1/ The near-term assessment is not applicable in cases where there is a disbursing IMF arrangement. In surveillance-only cases or in cases with precautionary IMF arrangements, the near-term assessment is performed but not published. 2/ A debt sustainability assessment is optional for surveillance-only cases and mandatory in cases where there is a Fund arrangement. The mechanical signal of the debt sustainability assessment is deleted before publication. In surveillance-only cases or cases with IMF arrangements with normal access, the qualifier indicating probability of sustainable debt ("with high probability" or "but not with high probability") is deleted before publication.			

Tabela AIV.2. Bosna i Hercegovina: Pokriće duga i objavljivanje podataka

						Comments	
1. Debt coverage in the DSA: 1/		CG	GG	NFPS	CPS	Other	
1a. If central government, are non-central government entities insignificant?						n.a.	
2. Subsectors included in the chosen coverage in (1) above:							
Subsectors captured in the baseline						Inclusion	
CPS	NFPS	GG: expected	CG	1	Budgetary central government	Yes	Not applicable
				2	Extra budgetary funds (EBFs)	No	
				3	Social security funds (SSFs)	No	
				4	State governments	Yes	
				5	Local governments	Yes	
				6	Public nonfinancial corporations	Yes	
				7	Central bank	No	
				8	Other public financial corporations	No	
3. Instrument coverage:		Currency & deposits	Loans	Debt securities	Oth acct. payable 2/	IPSGSs 3/	
4. Accounting principles:		Basis of recording		Valuation of debt stock			
		Non-cash basis 4/	Cash basis	Nominal value 5/	Face value 6/	Market value 7/	
5. Debt consolidation across sectors:		Consolidated		Non-consolidated			
Color code: ■ chosen coverage ■ Missing from recommended coverage ■ Not applicable							

Reporting on Intra-government Debt Holdings

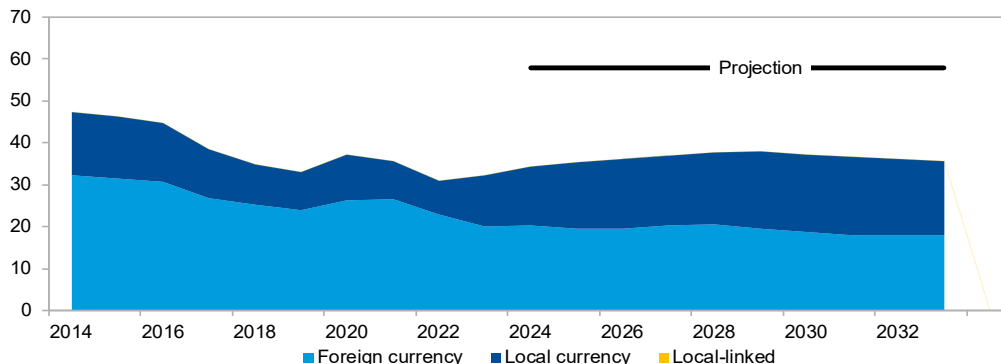
Issuer	Holder	Budget. central govt	Extra-budget. funds (EBFs)	Social security funds (SSFs)	State govt.	Local govt.	Nonfin. pub. corp.	Central bank	Oth. pub. fin corp	Total
		1	Budget. central govt							
2	Extra-budget. funds									0
3	Social security funds									0
4	State govt.									0
5	Local govt.									0
6	Nonfin pub. corp.									0
7	Central bank									0
8	Oth. pub. fin. corp									0
Total		0	0	0	0	0	0	0	0	0

- 1/ CG=Central government; GG=General government; NFPS=Nonfinancial public sector; PS=Public sector.
- 2/ Stock of arrears could be used as a proxy in the absence of accrual data on other accounts payable.
- 3/ Insurance, Pension, and Standardized Guarantee Schemes, typically including government employee pension liabilities.
- 4/ Includes accrual recording, commitment basis, due for payment, etc.
- 5/ Nominal value at any moment in time is the amount the debtor owes to the creditor. It reflects the value of the instrument at creation and subsequent economic flows (such as transactions, exchange rate, and other valuation changes other than market price changes, and other volume changes).
- 6/ The face value of a debt instrument is the undiscounted amount of principal to be paid at (or before) maturity.
- 7/ Market value of debt instruments is the value as if they were acquired in market transactions on the balance sheet reporting date (reference date). Only traded debt securities have observed market values.

Commentary: The coverage in this SRDSA is for the general government and includes local and state government debt. SoEs' debt guaranteed by the general government is also included. We use CBBH data which also includes some SoE debt not guaranteed by the state. We add the SDR allocation to the CBBH data which does not report it. The FBH data set has domestic debt for state and municipal domestic debt and data for the FBH highway company. The RS includes domestic debt of SoEs in the MoF data only in the case where the government issues guarantees or if the government transfers the loan to the SoE.

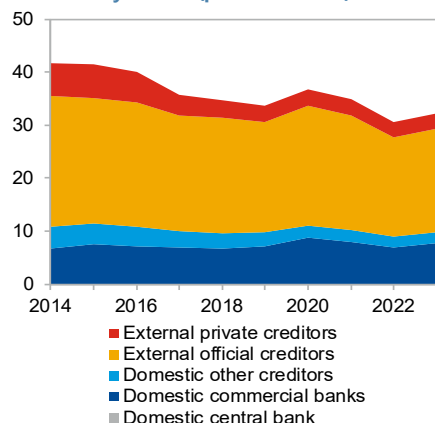
Slika AIV.1. Bosna i Hercegovina: Pokazatelji strukture javnog duga

Debt by Currency (percent of GDP)

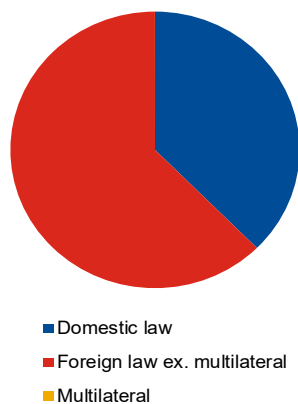
Note: The perimeter shown is general government.

Public Debt by Holder (percent of GDP)

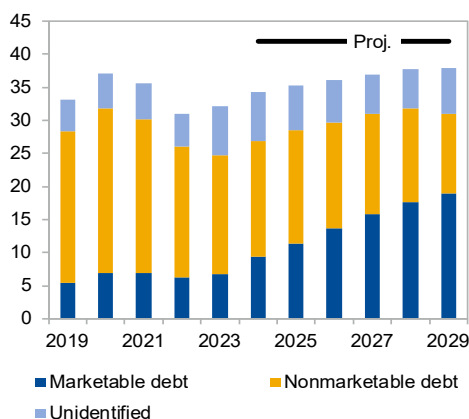
Note: The perimeter shown is general government.

Public Debt by Governing Law, 2023 (percent)

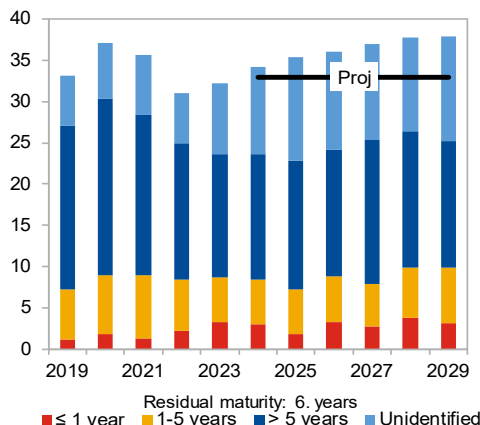
Note: The perimeter shown is general government.

Debt by Instruments (percent of GDP)

Note: The perimeter shown is general government.

Public Debt by Maturity (percent of GDP)

Note: The perimeter shown is general government.

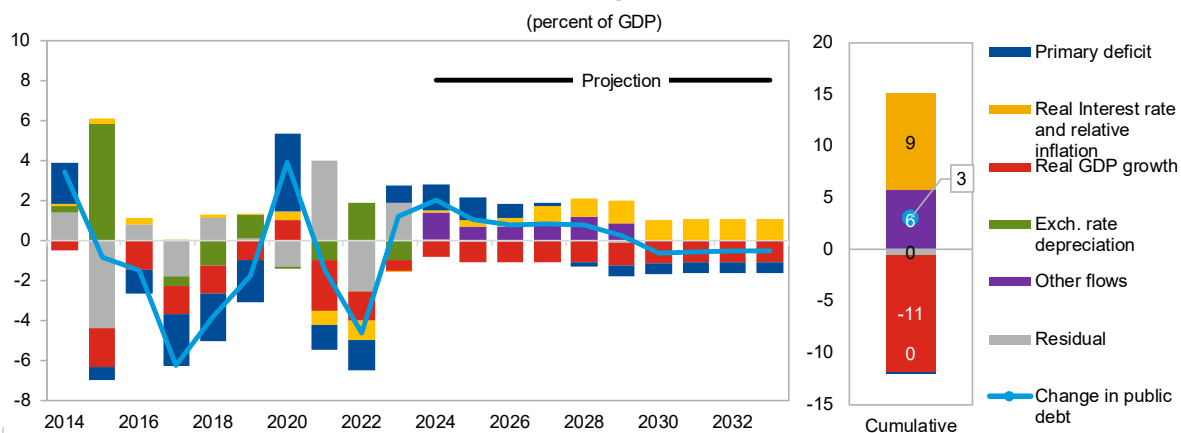
Commentary: Debt to GDP is expected to increase in the medium term but remain below 40 percent, with an increase in the share of domestic debt. External debt is expected to be driven by official creditors and possibly some bilateral loans especially in the RS. Potential new IFI financing in the area of climate projects and improved access to international markets might increase the trajectory of external debt in the future.

Slika AIV.2. Bosna i Hercegovina: Osnovni scenarij

(percent of GDP unless indicated otherwise)

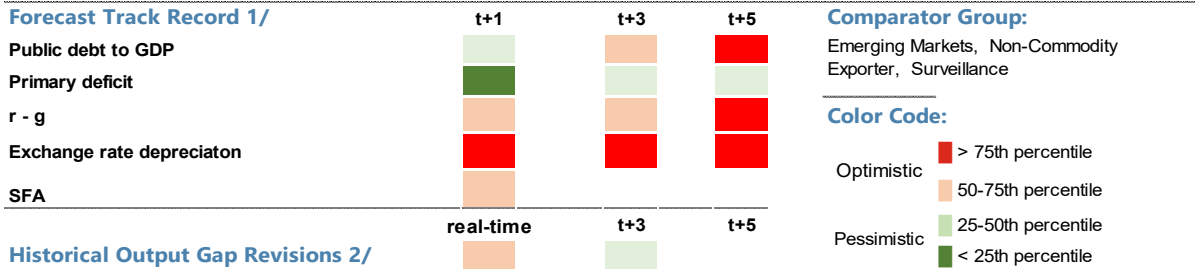
	Actual		Medium-term projection							Extended projection			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	
Public debt	31.0	32.2	34.2	35.3	36.1	36.9	37.7	38.0	37.3	36.8	36.2	35.7	
Change in public debt	-4.6	1.2	2.0	1.1	0.8	0.8	0.8	0.2	-0.6	-0.6	-0.5	-0.5	
Contribution of identified flows	-2.1	-0.7	2.0	1.1	0.8	0.9	0.8	0.4	-0.6	-0.6	-0.5	-0.5	
Primary deficit	-1.5	0.8	1.3	1.1	0.7	0.2	-0.2	-0.6	-0.6	-0.5	-0.5	-0.5	
Noninterest revenues	39.6	40.8	41.4	41.1	41.1	41.2	41.3	41.3	41.3	41.3	41.3	41.3	
Noninterest expenditures	38.0	41.6	42.7	42.2	41.8	41.4	41.0	40.8	40.8	40.8	40.8	40.8	
Automatic debt dynamics	-0.5	-1.5	-0.7	-0.7	-0.6	-0.3	-0.2	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	
Real interest rate and relative inflation	-1.0	0.0	0.1	0.3	0.4	0.8	0.9	1.2	1.0	1.1	1.1	1.1	
Real interest rate	-3.0	-0.7	-0.1	0.2	0.3	0.7	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	1.1	
Relative inflation	2.0	0.7	0.2	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	
Real growth rate	-1.4	-0.5	-0.8	-1.0	-1.0	-1.1	-1.1	-1.1	-1.1	-1.1	-1.1	-1.1	
Real exchange rate	1.9	-1.0	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
Other identified flows	0.0	0.0	1.4	0.7	0.7	0.9	1.2	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	
Contingent liabilities	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Other transactions	0.0	0.0	1.4	0.7	0.7	0.9	1.2	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	
Contribution of residual	-2.5	1.9	0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	
Gross financing needs	1.6	5.0	5.7	7.3	8.7	10.0	9.9	9.7	9.5	10.7	8.7	8.8	
of which: debt service	3.1	4.2	4.4	6.2	8.0	9.9	10.1	10.2	10.1	11.2	9.2	9.3	
Local currency	1.1	1.3	1.8	3.5	5.4	7.3	7.3	6.3	7.0	7.2	7.4	7.4	
Foreign currency	2.1	2.9	2.7	2.7	2.6	2.6	2.9	3.9	3.1	4.0	1.8	1.9	
Memo:													
Real GDP growth (percent)	4.2	1.7	2.5	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	
Inflation (GDP deflator; percent)	11.8	5.5	3.2	2.7	2.6	2.1	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	
Nominal GDP growth (percent)	16.5	7.3	5.7	5.8	5.7	5.1	5.1	5.1	5.1	5.1	5.1	5.1	
Effective interest rate (percent)	2.0	3.1	2.9	3.4	3.6	4.2	4.5	4.8	4.8	5.0	5.1	5.1	

Contribution to Change in Public Debt

Staff commentary: Debt has been stable in recent years at around 30 percent of GDP. However, recent expansionary fiscal policy is expected to increase the debt level in the medium term, up to 38 percent, and, assuming a return to fiscal surplus over the medium term, decreasing marginally towards 36 percent in the outer years. Higher current spending will continue to weigh on entity budgets. The largest driver of debt dynamics over the projection horizon is the real interest rate and relative inflation. The two entities showed diverging fiscal paths in past years, but recently they have both faced increasing financing pressures. Both entities are planning large debt issuances this year, from both domestic and external sources.

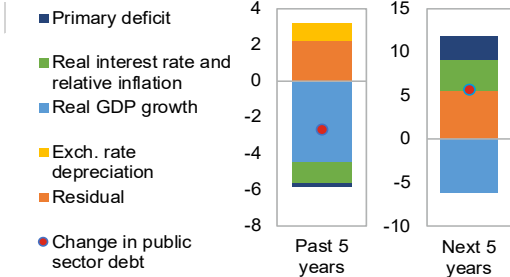
Slika AIV.3. Bosna i Hercegovina: Realnost osnovnih pretpostavki

Historical Output Gap Revisions 2/

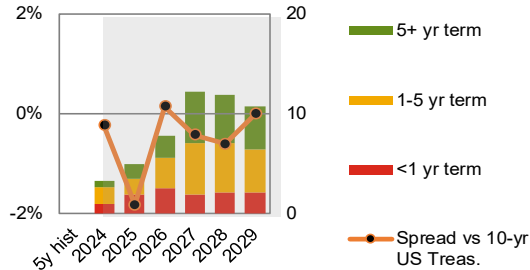
Public Debt Creating Flows

(Percent of GDP)

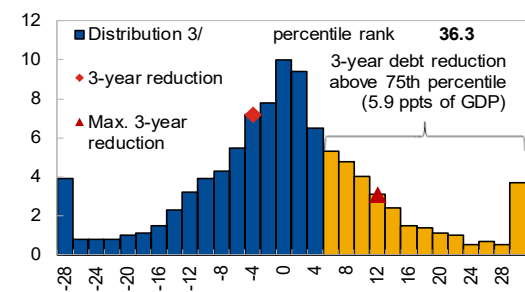
Bond Issuances (bars, debt issuances (RHS,

%GDP); lines, avg marginal interest rates (LHS, percent)

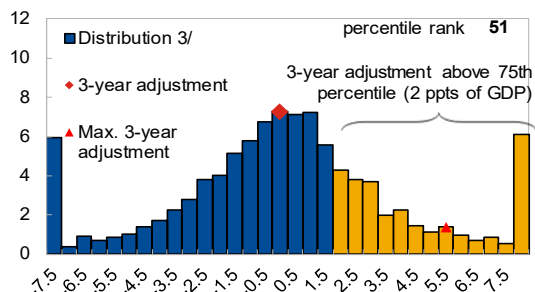
3-Year Debt Reduction

(Percent of GDP)

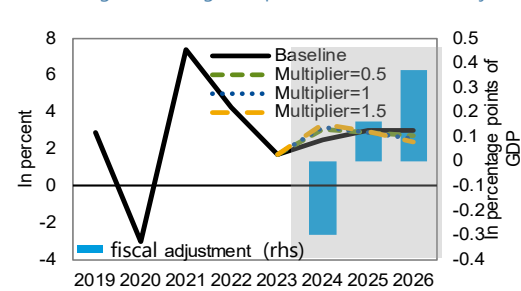
3-Year Adjustment in Cyclically-Adjusted

Primary Balance (percent of GDP)

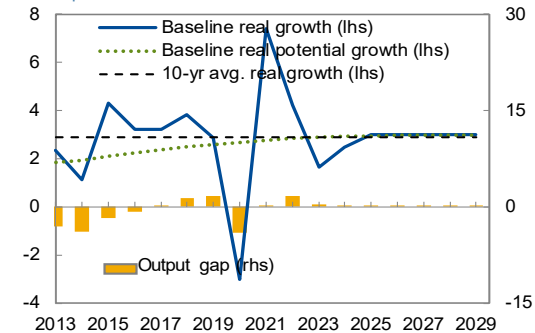
Fiscal Adjustment and Possible Growth Paths

(lines, real growth using multiplier (LHS); bars, fiscal adj. (RHS))

Real GDP Growth

(in percent)

Commentary: Realism analysis does not trigger major concerns. The forecast record is reasonable in the near term. GDP projections are in line with recent averages and those implied with fiscal multipliers. We assume Eurobond issuances in 2024, and 2026.

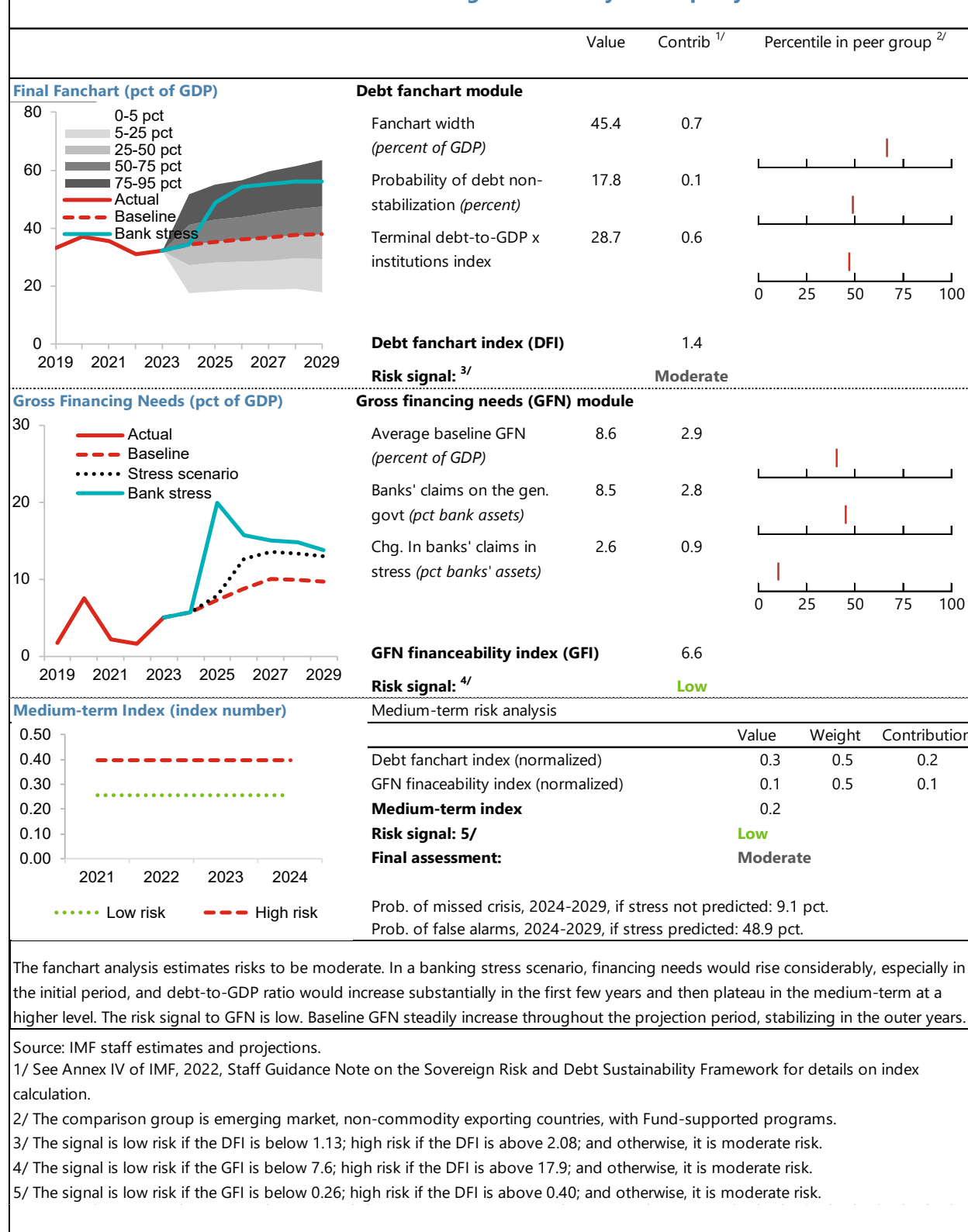
Source : IMF Staff.

1/ Projections made in the October and April WEO vintage.

2/ Calculated as the percentile rank of the country's output gap revisions (defined as the difference between real time/period ahead estimates).

3/ Data cover annual observations from 1990 to 2019 for MAC advanced and emerging economies. Percent of sample on vertical axis.

Slika AIV.4. Bosna i Hercegovina: Srednjoročna procjena

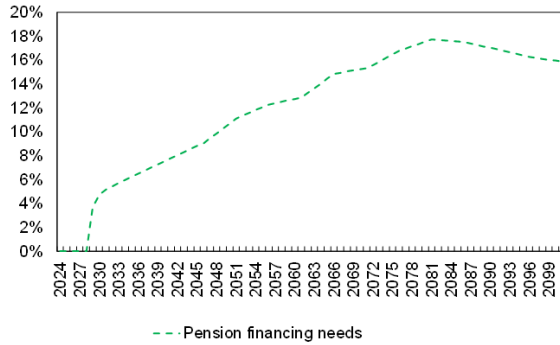

Slika AIV.5. Bosna i Hercegovina: Analiza dugoročnih rizika

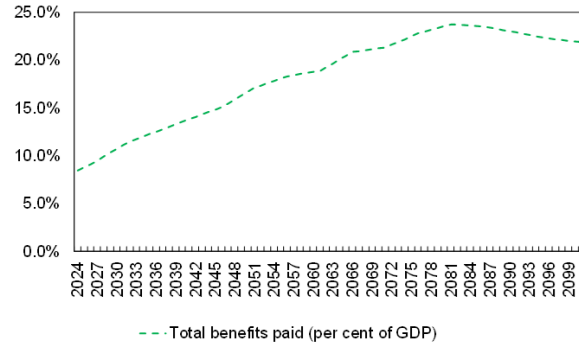
Demographics: Pension

Permanent adjustment needed in the pension system (pp of GDP per year)	To keep pension assets positive for:		
	30 years	50 years	Until 2100
	6.62%	9.60%	12.17%

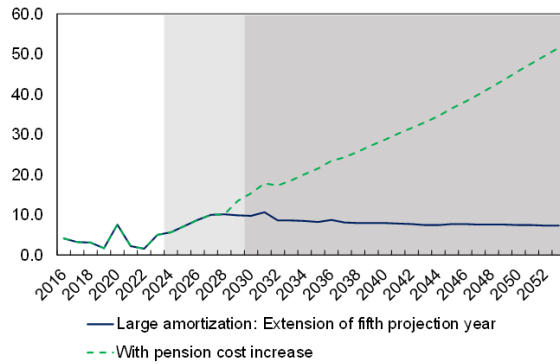
Pension Financing Needs

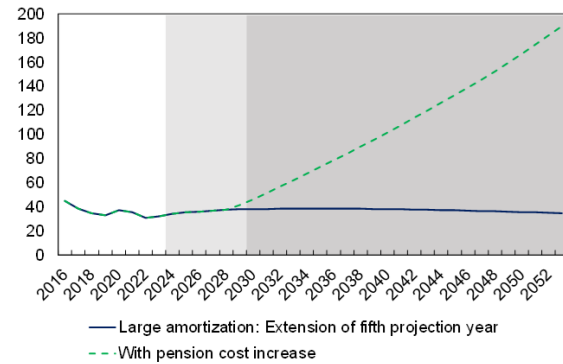
Total Benefits Paid

GFN-to-GDP Ratio

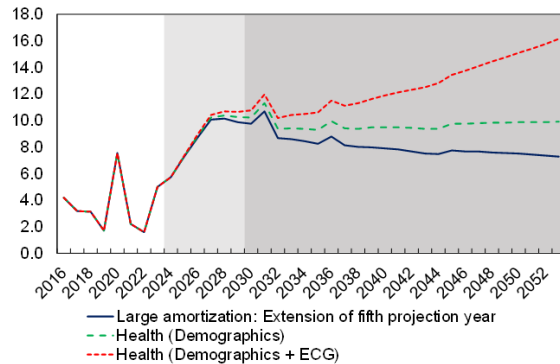

Total Public Debt-to-GDP Ratio

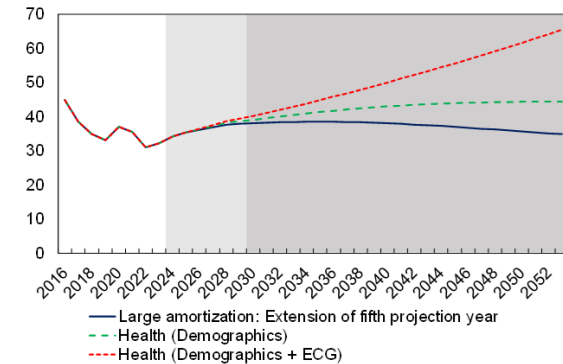

Demographics: Health

GFN-to-GDP Ratio

Total Public Debt-to-GDP Ratio

Prilog V. Analiza održivosti vanjskog duga

U skladu s ocjenama, vanjski dug Bosne i Hercegovine održiv je u srednjoročnom periodu. Nakon što je dostigao vrhunac u 2020. godini zbog finansiranja povezanog s pandemijom COVID-19 i pada BDP-a, udio vanjskog duga u BDP-u je na silaznoj putanji. Poslije smanjenja koje je zabilježio u 2023. godini, udio bruto potreba za vanjskim finansiranjem u BDP-u će se, prema projekcijama, postepeno povećavati u periodu 2024.-2025. U takvim okolnostima, postoji prostor za povećanje finansiranja važnih domaćih projekata iz sredstava međunarodnih finansijskih institucija, što je neophodno za poticanje investicija i ekonomskog potencijala.

1. Ukupni vanjski dug će se, prema očekivanjima, postepeno smanjivati u srednjoročnom periodu. Ukupni vanjski dug, koji uključuje javni i privatni vanjski dug, na silaznoj je putanji izražen u procentima BDP-a nakon rekordnog nivoa koji je dostigao 2020. godine, praćen općim smanjenjem u iznosu vanjskih kredita vlada, vanjskih depozita banaka i duga nefinansijskih preduzeća. Ukupni vanjski dug je, sa 68,2 posto BDP-a, koliko je iznosio na kraju 2020. godine, s krajem 2023. godine pao na 50,0 posto BDP-a, te se očekuje dalje postepeno smanjenje prema 46,2 posto BDP-a, koji će dostići u 2029. godini. Bruto potrebe za vanjskim finansiranjem u 2023. godini su se smanjile na 18,6 posto BDP-a sa 19,7 posto BDP-a, na kojem su bile u 2022. godini, ali će se, prema projekcijama, ponovo povećati na 19,7 posto BDP-a u periodu 2024.-2025., uz dospjeće euroobveznica u 2026. godini.

2. Struktura. Zaključno s krajem 2023. godine, 79 posto vanjskog duga BiH bio je srednjoročni ili dugoročni dug, u kojem je javni sektor učestvovao sa 41 posto, nefinansijski sektor sa 33 posto (uglavnom u formi kredita i dugova između preduzeća po osnovu direktnih stranih investicija), a banke sa 4 posto. U kratkoročnom vanjskom dugu najveće je učešće uzeo dug privatnog sektora, uglavnom u formi trgovinskih kredita (13 posto ukupnog vanjskog duga), kratkoročnih kredita nefinansijskih preduzeća (5 posto) i bankovnih depozita (2 posto). U ukupnom vanjskom dugu javnog sektora u BiH, dug prema zvaničnim kreditorima učestvuje sa približno 96,2 posto, a dug prema privatnim kreditorima učestvuje sa 3,8 posto, uključujući euroobveznice.

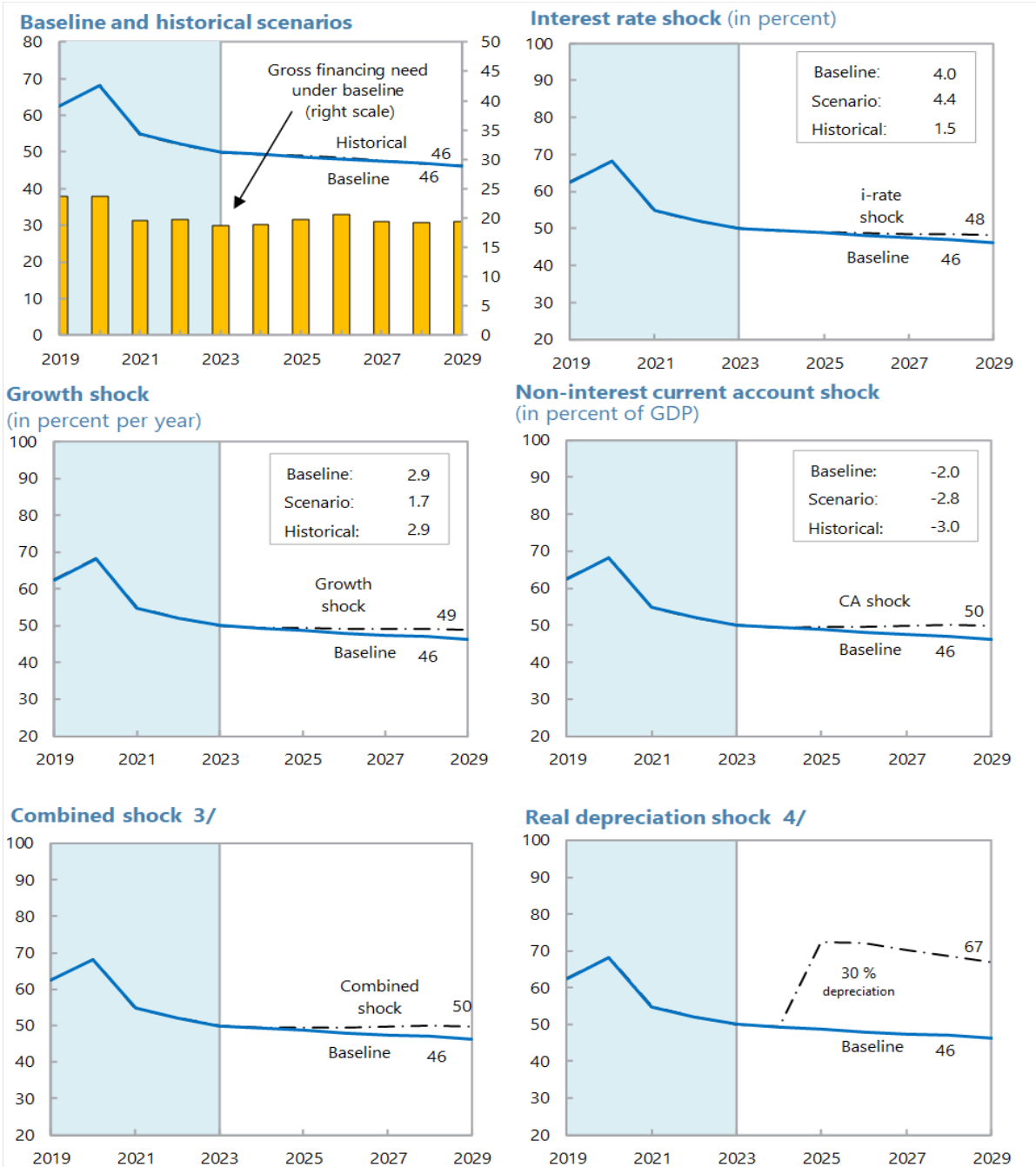
3. Za silaznu putanju udjela vanjskog duga u BDP-u zaslužni su neto prilivi direktnih stranih investicija i drugi činioci u odsustvu značajnih vanjskih neuravnoteženosti. Rast realnog BDP-a će se, prema projekcijama, povećati i dostići 2,5 posto u 2024. godini, te 3 posto u srednjoročnom periodu, ali je njegov doprinos smanjenju duga više nego neutraliziran pritiskom po osnovu povećanja iznosa isplate kamata. Kontinuirani neto prilivi direktnih stranih investicija će, prema projekcijama, vršiti pritisak u pravcu smanjenja duga, dok će ograničeni deficiti tekućeg računa vršiti podjednak pritisak u pravcu povećanja duga. S obzirom na druge činioce, uključujući promjene u cijenama i deviznom kursu, koji će doprinijeti pritisku u pravcu smanjenja duga, udio vanjskog duga u BDP-u će se, prema projekcijama, u srednjoročnom periodu smanjivati u prosjeku za 0,6 procentnih poena godišnje.

4. Standardizirani šokovi imaju tek neznatan utjecaj na kretanje vanjskog duga, s izuzetkom scenarija deprecijacijskog šoka. Realna deprecijacija konvertibilne marke od 30 posto u 2025. godini dovela bi do povećanja udjela vanjskog duga u BDP-u na nivo od 72,4 posto BDP-a (Slika 1).

5. S obzirom na silaznu putanju udjela vanjskog duga u BDP-u, ima prostora za povećanje finansiranja iz sredstava međunarodnih finansijskih institucija s ciljem poticanja investicija i ekonomskog potencijala. Iako silazni trend srednjoročne putanje vanjskog duga i stabilne bruto potrebe za finansiranjem umanjuju zabrinutost u pogledu održivosti vanjskog duga, ovakav je trend istovremeno i rezultat relativno usporene dinamike povlačenja sredstava po osnovu projektnih kredita finansiranih iz sredstava međunarodnih finansijskih institucija u 2023. godini, te očekivanih skromnih povlačenja sredstava po osnovu takvih kredita u narednih pet godina. Minimiziranje prepreka i napredak u pogledu korištenja finansiranja iz sredstava međunarodnih finansijskih institucija u periodu koji slijedi bit će od ključnog značaja kako bi se izbjegli suboptimalna putanja investicija i suboptimalan potencijal ekonomskog rasta.

Slika AV.1. Bosna i Hercegovina: Održivost vanjskog duga: Bounds Testovi ^{1/ 2/ 3/ 4/}
 (Vanjski dug kao postotak BDP-a)

Sources: International Monetary Fund, Country desk data, and staff estimates.
 1/ Shaded areas represent actual data (and estimate for 2023). Individual shocks are permanent one-half standard deviation shocks. Figures in the boxes represent average projections for the respective variables in the baseline and scenario being presented. Ten-year historical average for the variable is also shown.
 2/ For historical scenarios, the historical averages are calculated over the ten-year period, and the information is used to project debt dynamics five years ahead.
 3/ Permanent 1/4 standard deviation shocks applied to real interest rate, growth rate, and current account balance.
 4/ One-time real depreciation of 30 percent occurs in 2025.

Prilog VI. Napredak u oblasti borbe protiv korupcije i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti¹

1. Ovaj prilog donosi sažetak informacija o napretku koji su vlasti postigle u provedbi preporuka vezanih za borbu protiv korupcije i sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, datih u okviru konsultacija prema članu IV Statuta MMF-a za 2023. godinu. Tekst je zasnovan na odgovorima vlasti i ne uključuje procjenu osoblja MMF-a o mjerama o kojima su vlasti izvijestile.²

2. Usvojeno je nekoliko ključnih zakona. Među njima su Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (Službeni glasnik BiH 13/24), Zakon o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH (Službeni glasnik BiH 61/23), Zakon o sprečavanju sukoba interesa u institucijama na nivou BiH (nisu navedeni podaci o objavi), izmjene i dopune Zakona o državnoj službi u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH 18/24), te izmjene i dopune Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću (VSTV) (Službeni glasnik BiH 63/23 i 9/24).³

3. Poduzete su izvjesne mjere za jačanje konkurencije u javnim nabavkama. Među njima su (i) modul e-Revizija u informacionom sistemu e-Nabavki, koji omogućava revizorima sticanje boljeg uvida u postupke javnih nabavki i olakšava analizu i procese, (ii) automatizirano praćenje postupaka javnih nabavki (nepravovremeno objavljivanje planova nabavki, praćenje propusta u objavljivanju informacija za pregovarački postupak), te (iii) mjere usmjerene na jačanje konkurencije u nabavkama, između ostalog putem intenziviranja supervizije, ograničavanje upotrebe pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci, te razvoja modula za detaljnu analitiku i praćenje postupaka javnih nabavki.

4. Poduzete su i izvjesne radnje u oblasti krivičnog gonjenja. Prijavljeni su novi predmeti korupcije na visokom nivou. S ciljem jačanja transparentnosti i boljeg reguliranja diskrecionih odluka, u toku je provedba Obavezujućih smjernica (A-1/22, 31. 01. 2023.) o dodatnoj standardizaciji odnosa u Tužilaštvu BiH. Radi postizanja djelotvornije međuinstitucionalne saradnje, usvajanjem Obavezujućih smjernica (30. 03. 2023.) uspostavljen je normativni okvir o postupanju tužilaca i ovlaštenih službenih osoba u otkrivanju krivičnih djela i počinitelja, te provođenju istraga.

5. U drugim područjima, međutim, djelovanje je izostalo. Između ostalog, ona uključuju kriminalizaciju prekršaja u oblasti javnih nabavki i uvođenje obaveze ponuđača da dostave

¹ Pripremili Ron Snipeliski i Carolina Claver (LEG).

² Odgovore su dostavili Ministarstvo pravde, Ministarstvo sigurnosti, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Visoko sudsko i tužilačko vijeće, Tužilaštvo, Agencija za javne nabavke, Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za bankarstvo RS, te Državna agencija za istrage i zaštitu (Finansijsko-obavještajni odjel).

³ Izmjenama je osnažena odgovornost članova VSTV-a putem definiranja sukoba interesa, disciplinskih prekršaja i postupaka i postupaka razrješenja ili prestanka mandata, te propisano podnošenje izvještaja o imovini i interesima sudaca, tužilaca i članova VSTV-a, kao i postupanje VSTV-a u procesu prikupljanja, provjere, analize i objavljivanja podataka.

informacije o stvarnom vlasništvu, te usvajanje zakona o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja (kompatibilnog sa standardima EU) i novog zakona o VSTV-u. Osim toga, nije bilo ni ozbiljnih mjera s ciljem intenziviranja krivičnih istraga, procesuiranja i donošenja osuđujućih presuda u predmetima korupcije i pranja novca, kao ni mjera s ciljem povećanja transparentnosti odluka tužilaca i sudaca, davanja prioriteta digitalizaciji i međusobnom uvezivanju zemljišnih registara i baza podataka, te finaliziranja izrade nove Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije.

6. Uz pomoć MMF-a, vlasti su usvojile sveobuhvatan Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. U oblasti nadzora, vlasti su izvjestile o napretku u intenziviranju aktivnosti nadzora zasnovanog na procjeni rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u odnosu na politički eksponirane osobe, između ostalog putem unapređenja obuke obveznika u bankarskom sektoru i izdavanja relevantnih smjernica.

7. Potrebno je uložiti daljnje napore na usklađivanju pravnog okvira s međunarodnim standardima s ciljem sprečavanja potencijalnog uvrštavanja zemlje na listu Radne grupe za finansijsko djelovanje (FATF), te jačanja finansijskog integriteta. Potrebno je riješiti preostale nedostatke u vezi s nadzorom notara i posrednika u prodaji nekretnina, kod kojih postoji veliki rizik od pranja imovinske koristi stečene korupcijom, te u vezi s procjenom zloupotrebe pravnih osoba i pravovremenom dostupnosti adekvatnih, tačnih i ažurnih informacija o stvarnom vlasništvu, između ostalog putem uspostavljanja registra stvarnih vlasnika. Koordinaciono tijelo za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti treba postati potpuno operativno, a relevantne agencije koje djeluju u okviru za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti trebale bi imati odgovarajuće mehanizme saradnje i razmjene informacija, između ostalog u provedbi ciljanih finansijskih sankcija vezanih za Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda o terorizmu i finansiranju terorizma. U zavisnosti od ishoda procjene Moneyvala koja je u toku, moglo bi doći do dodatnih pritisaka na korespondentne bankovne odnose. Vlasti trebaju nastaviti pažljivo pratiti razvoj događaja i davati prioritet ključnim reformama.

Prilog VII. Pitanja vezana za podatke

Tabela AVII.1. Bosna i Hercegovina: Procjena adekvatnosti podataka za potrebe nadzora

Data Adequacy Assessment Rating 1/							
B							
Questionnaire Results 2/							
Assessment	National Accounts	Prices	Government Finance Statistics	External Sector Statistics	Monetary and Financial Statistics	Inter-sectoral Consistency	Median Rating
	B	B	B	B	B	B	B
Detailed Questionnaire Results							
Data Quality Characteristics							
Coverage	B	B	B	A	B		
Granularity 3/	B		A	B	A		
			B		B		
Consistency			B	B		B	
Frequency and Timeliness	A	A	B	A	B		
Note: When the questionnaire does not include a question on a specific dimension of data quality for a sector, the corresponding cell is blank. 1/ The overall data adequacy assessment is based on staff's assessment of the adequacy of the country's data for conducting analysis and formulating policy advice, and takes into consideration country-specific characteristics. 2/ The overall questionnaire assessment and the assessments for individual sectors reported in the heatmap are based on a standardized questionnaire and scoring system (see <i>IMF Review of the Framework for Data Adequacy Assessment for Surveillance</i>, January 2024, Appendix I). 3/ The top cell for "Granularity" of Government Finance Statistics shows staff's assessment of the granularity of the reported government operations data, while the bottom cell shows that of public debt statistics. The top cell for "Granularity" of Monetary and Financial Statistics shows staff's assessment of the granularity of the reported Monetary and Financial Statistics data, while the bottom cell shows that of the Financial Soundness indicators.							
A	The data provided to the Fund is adequate for surveillance.						
B	The data provided to the Fund has some shortcomings but is broadly adequate for surveillance.						
C	The data provided to the Fund has some shortcomings that somewhat hamper surveillance.						
D	The data provided to the Fund has serious shortcomings that significantly hamper surveillance.						
Rationale for staff assessment. Data provided by authorities has some shortcomings but is broadly adequate for surveillance purposes. The authorities have been consistently providing IMF staff with a wide array of standard economic and financial data. While there have been improvements in the accuracy, timeliness, and publication of the data, issues remain, especially in national accounts, government finance, and balance of payments statistics. In particular, some discrepancies between below and above the line in the Federation of BiH (FBiH) fiscal statistics are being addressed with support of STA, while Republika Srpska (RS) has provided Q4:2023 fiscal data with delay (mid-May 2024). Changes since the last Article IV consultation. STA supported the authorities' recent progress in resolving the discrepancy between above and below the line in GFS. A temporary delay in publishing FSIs has been resolved in early 2024. Corrective actions and capacity development priorities. Implement ongoing STA capacity development recommendations to improve the quality and consistency of fiscal data. Encourage the authorities to resume timely data provision, as well as address the identified gaps to participate in the Special Data Dissemination Standard (SDDS) and request TA as needed. Use of data and/or estimates different from official statistics in the Article IV consultation. The data used in the Article IV is based on staff's best understanding of official statistics. Projections reflect staff assessment of reasonableness and estimates of the impact of government policies. Other data gaps. The authorities should produce statistics on core inflation, while additional efforts should be invested to improve and disseminate External Debt Statistics. The authorities should also build capacity to closely monitor labor market developments, including the impact of minimum wage adjustments on labor market outcomes.							

Tabela AVI.2. Incijative u vezi standarda podataka

Bosnia and Herzegovina participates in the Enhanced General Data Dissemination System (e-GDDS) and publishes the data on its National Summary Data Page since July 2018.

Tabela AVII.3. Bosna i Hercegovina: Tabela općih pokazatelja potrebnih za nadzor

	As of May 17, 2024				Publication under the Data Standards Initiatives through the National Summary Data Page			
	Data Provision to the Fund				Expected Frequency ^{7,8}	Bosnia and Herzegovina ⁹	Expected Timeliness ^{7,8}	Bosnia and Herzegovina ⁹
	Date of Latest Observation	Date Received	Frequency of Data ⁷	Frequency of Reporting ⁷				
Exchange Rates	17-May-24	17-May-24	D	D	D	M	...	1M
International Reserve Assets and Reserve Liabilities of the Monetary Authorities ¹	Mar-24	Apr-24	M	M	M	M	1M	5W
Reserve/Base Money	Mar-24	Apr-24	M	M	M	M	2M	5W
Broad Money	Mar-24	Apr-24	M	M	M	M	1Q	5W
Central Bank Balance Sheet	Mar-24	Apr-24	M	M	M	M	2M	5W
Consolidated Balance Sheet of the Banking System	Mar-24	Apr-24	M	M	M	M	1Q	5W
Interest Rates ²	Mar-24	Apr-24	M	M	M	M	...	5W
Consumer Price Index	Mar-24	Apr-24	M	M	M	M	2M	1M
Revenue, Expenditure, Balance and Composition of Financing ³ —General Government ^{4,5}	Dec-23	May-24	Q	Q	A	A	3Q	6M
Revenue, Expenditure, Balance and Composition of Financing ³ —Central Government ⁵	Dec-23	May-24	Q	Q	Q	Q	1Q	3M
Stocks of Central Government and Central Government-Guaranteed Debt ⁶	Dec-23	Mar-24	Q	Q	Q	Q	2Q	3M
External Current Account Balance	Dec-23	Mar-24	Q	Q	Q	Q	1Q	1Q
Exports and Imports of Goods and Services	Dec-23	Mar-24	Q	Q	M	M	12W	30D
GDP/GNP	Dec-23	Apr-24	Q	Q	Q	Q	1Q	100D
Gross External Debt	Dec-23	Mar-24	Q	Q	Q	Q	2Q	1Q
International Investment Position	Dec-23	Mar-24	Q	Q	A	Q	3Q	1Q

¹ Includes reserve assets pledged or otherwise encumbered, as well as net derivative positions.

² Both market-based and officially determined, including discount rates, money market rates, rates on treasury bills, notes and bonds.

³ Foreign, domestic bank, and domestic nonbank financing.

⁴ The general government consists of entities' general governments (entities' central governments, cantons, municipalities and EBFs), IBIH and BD general government.

⁵ The RS submitted Q4-2023 fiscal data with delay (mid-May 2024), whereas data from FBiH, BiH Institutions, and Brčko District, was received in March and early April.

⁶ Including currency and maturity composition.

⁷ Frequency and timeliness: ("D") daily; ("W") weekly or with a lag of no more than one week after the reference date; ("M") monthly or with lag of no more than one month after the reference date; ("Q") quarterly or with lag of no more than one quarter after the reference date; ("A") annual; ("SA") semiannual; ("I") irregular; ("NA") not available or not applicable; and ("NLT") not later than.

⁸ Encouraged frequency of data and timeliness of reporting under the e-GDDS and required frequency of data and timeliness of reporting under the SDDS and SDDS Plus. Any flexibility options or transition plans used under the SDDS or SDDS Plus are not reflected. For those countries that do not participate in the IMF Data Standards Initiatives, the required frequency and timeliness under the SDDS are shown for New Zealand, and the encouraged frequency and timeliness under the e-GDDS are shown for Eritrea, Nauru, South Sudan, and Turkmenistan.

⁹ Based on the information from the Summary of Observance for SDDS and SDDS Plus participants, and the Summary of Dissemination Practices for e-GDDS participants, available from the IMF Dissemination Standards Bulletin Board (<https://dsbb.imf.org/>). For those countries that do not participate in the Data Standards Initiatives, as well as those that do have a National Data Summary Page, the entries are shown as "...".

BOSNA I HERCEGOVINA

28. 05. 2024.

IZVJEŠTAJ OSOBLJA MMF-A O KONSULTACIJAMA PREMA
ČLANU IV STATUTA MMF-A ZA 2024. GODINU -
INFORMATIVNI PRILOG

Pripremio:

Europsko odjeljenje

SADRŽAJ

ODNOSI SA FONDOM	2
SARADNJA MMF-A I GRUPACIJE SVJETSKE BANKE	8

ODNOSI SA FONDOM

(Sa stanjem na dan: 31. mart/ožujak 2024. godine)

Status članstva: član od 14. decembra/prosinca 1992; član XIV

Račun opštih sredstava:	<u>U milionima SDR</u>	<u>Procenat kvote</u>
<u>Kvota</u>	265,20	100,00
<u>Sredstva Fonda u valuti</u>	499,55	188,37
<u>Pozicija rezervne tranše</u>	0,36	0,14

Odjeljenje za SDR:	<u>U milionima SDR</u>	<u>Procenat alokacije</u>
<u>Neto kumulativna alokacija</u>	415,07	100,00
<u>Sredstva</u>	1,12	0,27

Neizmirena sredstava i krediti:	<u>U milionima SDR</u>	<u>Procenat kvote</u>
Pomoć u vanrednoj situaciji ^{1/}	165,75	62,5
Prošireni aranžmani	68,70	25,90

1/ Pomoć u vanrednoj situaciji može uključivati ENDA, EPCA, i RFI

Posljednji finansijski aranžmani:

<u>Vrsta</u>	<u>Datum aranžmana</u>	<u>Datum završetka</u>	<u>Odobreni iznos (u milionima SDR)</u>	<u>Povučeni iznos (u milionima SDR)</u>
EFF	07. 09. 2016.	19. 04. 2020.	443,04	126,83
Stand-By	26. 09. 2012.	30. 06. 2015.	558,03	422,75
Stand-By	08. 07. 2009.	07. 07. 2012.	1.014,60	338,20

Direktni krediti:

<u>Vrsta</u>	<u>Datum obaveze</u>	<u>Datum povlačenja</u>	<u>Odobreni iznos (u milionima SDR)</u>	<u>Povučeni iznos (u milionima SDR)</u>
RFI	20. 04. 2020.	22. 04. 2020.	265,20	265,20

Projektovane uplate Fondu (u milionima SDR; na osnovu sadašnjeg korištenja sredstava i držanja sredstava u SDR):

	Predstojeće				
	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>	<u>2028</u>
Glavnica	110,02	87,44	21,14	10,57	5,28
Naknade/kamata	20,24	20,69	18,45	17,58	17,11
Ukupno	130,26	108,13	39,58	28,15	22,39

Sprovođenje Inicijative za prezadužene siromašne zemlje HIPC: Nije primjenjivo

Sprovođenje Multilateralne inicijative za smanjenje duga (MDRI): Nije primjenjivo

Sprovođenje pomoći u slučaju katastrofa (CCR): Nije primjenjivo

Ocjena mehanizama zaštite

Virtuelna misija za ocjenu mehanizama zaštite realizovana je u periodu od 02. do 13. 11. 2020. godine u vezi sa aranžmanom RFI koji Izvršni odbor MMF-a odobrio 20. 04. 2020. godine. Ažurirana ocjena mehanizama zaštite za 2021. godinu pokazala je da Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) i dalje ima snažne mehanizme zaštite, da je zakonski okvir u velikoj mjeri usklađen sa vodećim praksama te da obezbjeđuje institucionalnu i finansijsku autonomiju. CBBiH je od tada implementirala sve preporuke iz Izvještaja o ocjeni mehanizama zaštite (1. mart/ožujak 2021. godine), uključujući: usvajanje etičkog kodeksa za jačanje okvira za izbjegavanje i rješavanje sukoba interesa; poboljšanje internih praksi za modernizaciju funkcije upravljanja rizicima; izmjene i dopune Statuta Odbora za reviziju radi poboljšanja njegovog djelokruga, nadležnosti i modaliteta u skladu sa vodećim praksama; te ažurirala procedure interne revizije u skladu sa međunarodnim standardima. Nadalje, CBBiH je usvojila politiku selekcije i rotacije eksternih revizora, revidirala svoja podzakonska akta u smislu dalje razrade uloge i modalitete Uprave, a 2022. godine prošla eksternu ocjenu zaštite od visokotehnološkog kriminaliteta. CBBiH i dalje objavljuje svoje revidirane finansijske izvještaje, u skladu sa politikom mehanizama zaštite.

Aranžmani deviznog kursa

Aranžman deviznog kursa u Bosni i Hercegovini (BiH) je valutni odbor. Valuta Bosne i Hercegovine je konvertibilna marka (KM), koja je uvedena 11. 08. 1997. godine. Parlament BiH je 05. 09. 2002. godine usvojio amandman na Zakon o CBBiH, kojim je promijenjena vezanost KM za njemačku marku, tj. kojim se vezuje za euro u režimu valutnog odbora. KM je vezana za euro prema kursu: 1 KM = 0,5113 eura. BiH nije prihvatila obaveze po osnovu člana VIII odjeljak 2 (a), 3, i 4, te stoga koristi prelazne aranžmane po osnovu člana XIV. BiH više nema ograničenja po osnovu prelaznih odredbi člana XIV. I dalje ima ograničenja u pogledu prenosivosti salda i obračunate kamate na staru deviznu štednju, u skladu sa nadležnošću Fonda po osnovu člana VIII. Institucije su potvrdile spremnost da formalno prihvate obaveze po osnovu člana VIII.

Ocjena FSAP i ROSC

Misija FSAP realizovana je u novembru/studenom 2014. godine; Izvršni odbor razmatrao je Ocjenu stabilnosti finansijskog sistema u junu/lipnju 2015. godine (Izvještaj MMF-a broj 15/164). Institucije su odobrile objavljivanje FSSA i svih tehničkih napomena. Misija ROSC realizovana je u novembru/studenom 2007. godine, a Modul za podatke ROSC objavljen je u februaru/veljači 2008. godine (Izvještaj MMF-a broj 08/43).

Posljednje konsultacije po osnovu člana IV

Posljednje konsultacije po osnovu člana IV zaključene su 30. 08. 2023. godine (Izvještaj MMF-a broj 23/324).

Rezidentni predstavnik

MMF ima Ured rezidentnog predstavnika u Bosni i Hercegovini od 1996. godine. G. Tudyka je preuzeo funkciju rezidentnog predstavnika u avgustu/kolovozu 2023. godine.

Tehnička pomoć MMF-a

Bosna i Hercegovina je značajan korisnik tehničke pomoći MMF-a i na državnom i na entitetskom nivou. Tehnička pomoć je bila posebno aktivna u podršci jačanju poreskih uprava, upravljanja javnim investicijama, sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, aranžmana valutnog odbora i makroekonomskog modeliranja i projekcija.

Bosna i Hercegovina: Tehnička pomoć 2020-2024.		
Odjeljenje	Vremenski okvir	Svrha
Odjel za fiskalne poslove (FAD)	15 - 28. januar/siječanj 2020.	PURS – Dalji razvoj kapaciteta za upravljanje rizikom porezne discipline
	12. februar/veljača 2020.	BD - Jačanje nadzora nad javnim preduzećima u Distriktu Brčko
	13 - 24. februar/veljača 2020.	RS - Jačanje nadzora nad javnim preduzećima u Republici Srpskoj
	3. juni/lipanj - 30. novembar/studen 2020.	BiH - Strategija upravljanja javnim finansijama
	1. novembar/studen 2020. - 18. decembar/prosinac 2020.	BiH - Upravljanje prihodima
	11. januar/siječanj - 12. mart/ožujak 2021.	FBiH - Pregled ostvarenog napretka na reformama
	26. januar/siječanj - 24. februar/veljača 2021.	Reforma preduzeća u državnom vlasništvu
	15. mart/ožujak - 16. april/travanj 2021.	UINO - Jačanje efikasnosti poresne inspekcije-Priručnik za inspeksijski nadzor
	22. juni/lipanj - 14. septembar/rujan 2021.	UINO - Razvoj kapaciteta za upravljanje rizikom porezne discipline
	7. juli/srpanj - 15. septembar/rujan 2021.	PURS - Razvoj kapaciteta za upravljanje rizikom porezne discipline
	16. juli/srpanj - 20. decembar/prosinac 2021.	Strategija upravljanja javnim finansijama
	31. avgust/kolovoz - 15. oktobar/listopad 2021.	UINO, PUFBiH, PURS, BD - Razvoj kapaciteta za razmjenu podataka
	6 - 17. septembar/rujan 2021.	BD - Jačanje nadzora nad javnim preduzećima u Distriktu Brčko
	5. oktobar/listopad - 2. novembar/studen 2021.	UINO - Jačanje poreznih istraga
31. oktobar/listopad - 9. decembar/prosinac 2021.	PURS - Analitika podataka	

28. novembar/studeni - 16. decembar/prosinac 2021.	PURS - Upravljanje neizmirenim obavezama
20. decembar/prosinac 2021 - 28. februar/veljača 2022.	UINO - Dalji razvoj kapaciteta za upravljanje rizikom poštivanja carinskih propisa
28. februar/veljača - 4. mart/ožujak 2022.	Regionalna PFM radionica za jugoistočnu Evropu
28. februar/veljača - 14. april/travanj 2022.	UINO - Analiza PDV GAP-a
28. februar/veljača - 30. mart/ožujak 2022.	PURS - Istrage
16. mart/ožujak - 25. mart/ožujak 2022.	Javna preduzeća u BD - Finansijski nadzor i transparentnost budžeta
13. mart/ožujak - 7. april/travanj 2022	Strategija reforme upravljanja javnim finansijama u cijeloj zemlji (virtuelna)
1. mart/ožujak - 15. april/travanj 2022.	UINO - Pojednostavljivanje obrade i kontrole zahtjeva za odjavu PDV-a i povrat PDV-a
18. april/travanj - 28. april/travanj 2022.	Strategija reforme upravljanja javnim finansijama u cijeloj zemlji (na licu mjesta)
30. maj/svibanj - 12. juni/lipanj 2022.	PURS – Metode indirektno kontrole
13. juni/lipanj - 11. juli/srpanj 2022.	Strategija reforme upravljanja javnim finansijama širom zemlje - planiranje i izvještavanje
4. juli/srpanj - 17. juli/srpanj 2022.	UINO – Kontrole iz ureda
5 - 18. juli/srpanj 2022.	BiH -- Zakoni i institucije u oblasti upravljanja javnim finansijama
29. avgust/kolovoz - 11. septembar/rujan 2022.	UINO - Analitika podataka
30. avgust/kolovoz - 12. septembar/rujan 2022.	BiH -- Zakoni i institucije u oblasti pravljanja javnim finansijama
9.- 20. oktobar/listopad 2022.	PURS - Analize podataka (nastavak)
31. oktobar/listopad - 29. decembar/prosinac 2022.	Strategija reforme upravljanja javnim finansijama u cijeloj zemlji (nastavak)
15. - 28. novembar/studeni 2022.	UINO -- Carinska selektivnost
12. - 25. oktobar/listopad 2022.	PUFBIH -- Program reforme
21. novembar/studeni - 1. decembar/prosinac 2022.	RS --Jačanje upravljanja fiskalnim rizikom
21. novembar/studeni - 7. decembar/prosinac 2022.	FBIH - Jačanje upravljanja rizicima preduzeća u državnom vlasništvu
5. - 16. decembar/prosinac 2022.	PURS - Poboljšanje kapaciteta za transferne cijene
7. - 31. mart/ožujak 2023.	MF RS - Potencijalni fiskalni uticak novog nacrta zakona o PDV-u na Republiku Srpsku

	15. - 28. mart/ožujak 2023. 18. - 28. april/travanj 2023. 24. april/travanj - 31. maj/svibanj 2023. 24. april/travanj - 24. maj/svibanj 2023. 19. - 21. juni/lipanj 2023. 22. - 26. juni/lipanj 2023. 27. juni/svibanj - 7. juli/srpanj 2023. 13. - 26. septembar/rujan 2023 10. - 12. oktobar/listopad 2023. 13. - 26. oktobar/listopad 2023. 18. oktobar/listopad - 1. novembar/studeni 2023. 26. februar/veljača - 15. april/travanj 2024. 18. - 29. februar/veljača 2024. 11. - 26. mart/ožujak 2024. 14. - 27. mart/ožujak 2024. 20. mart/ožujak - 2. april/travanj 2024. 12. - 26. april/travanj 2024.	MF RS - Procjena poreskih izdataka UINO - Racionalizacija standardnih poslovnih procesa i standardnih operativnih procedura upravljanja dugom RS - Jačanje upravljanja fiskalnim rizikom u preduzećima u državnom vlasništvu BiH - Unapređenje indikatora učinka strategija upravljanja javnim finansijama BiH -- Funkcija upravljanja poreskim neizmirenim obavezama u sve četiri poreske uprave u BiH UINO OECD - Model ročnosti upravljanja poreskim dugom PURS - Unapređenje poreske discipline bogatih pojedinaca MF RS - Pregled određenih pitanja koncepta PDV-a Regionalna radionica o fiskalnim reformama u jugoistočnoj Evropi, Zajednica prakse za poresku kontrolu PUFBiH - Unapređenje upravljanja rizicima poreske discipline, poreske kontrole i istraga MF RS, BD PIMA UINO - Jačanje administracije prihoda i procesa upravljanja PURS -- Oporezivanje imovine, inicijalni pregled UINO - Dijagnostički pregled PURS - Jačanje administracije prihoda i procesa upravljanja MF RS - Opšta dijagnostika poreza na dohodak; oporezivanje imovine PIMA FBiH i Institucije BiH
Odjel za monetarna pitanja i tržišta kapitala (MCM)	19. - 30. april/travanj 2021. 13. - 16. decembar/prosinac 2021. 31. maj/svibanj - 17. juni/lipanj 2022.	Priprema za MSFI 17. BiH - Jačanje prudencijalne supervizije i nadzora plaćanja male vrijednosti CBBiH - Izgradnja otpornog valutnog odbora
Odjel za statistiku (STA)	12. - 17. april/travanj 2021. 24. maj/svibanj - 5. juni/lipanj 2023. 29. januar/siječanj - 2. februar/veljača 2024.	Jačanje statistike vanjskog sektora (ESS) u sklopu IPA 2017 Programa za više zemalja na Zapadnom Balkanu MF RS i MF FBiH - Statistika vladinih finansija MF FBiH - Statistika vladinih finansija (nastavak)

Odjel za pravna pitanja (LEG)	5. - 9. septembar/rujan 2022. decembar/prosinac 2022. 11. - 12. maj/svibanj 2023.	BiH Ministarstvo sigurnosti - Zakonski okvir za SPN/FT CBBiH - Nacrt odluke o uspostavljanju jedinstvenog registra bankovnih računa fizičkih lica BiH Ministarstvo sigurnosti - Zakonski okvir za SPN/FT
Institut za razvoj kapaciteta (ICD)	12. - 20. april/travanj 2021. 16. - 18. avgust/kolovoz i 6 - 9. septembar /rujan 2021. 8. - 16. novembar/studen 2021. 11. - 21. april/travanj 2022. 2. - 10. novembar/studen 2022. 20. - 29. mart/ožujak 2023. 20. - 24. novembar/studen 2023. 18. - 22. decembar/prosinac 2023.	Makroekonomski okviri - dijagnostička misija Kvartalni okvir za makro projekcije (QMFF) - Izvori podataka i infrastruktura QMFF - Konzistentnost i interfejs modela QMFF - Unapređenje analitičkih i prognostičkih kapaciteta CBBiH QMFF - Dorada i operacionalizacija modela QMFF - Dorada modela - fiskalni blok QMFF - Unapređenje analitičkih i prognostičkih kapaciteta CBBiH - alternativna prognoza QMFF - Integracija u sistem analize politika i projekcija

SARADNJA MMF-A I GRUPACIJE SVJETSKE BANKE

Timovi Grupacije Svjetske banke i Fonda u Bosni i Hercegovini (BiH) imaju blisku saradnju, koordiniraju aktivnosti i planove dvaju institucija te usklađuju preporuke u domenu politika.

Ključne oblasti angažmana Svjetske banke

Okvir za partnerstvo Svjetske banke (Country Partnership Framework - CPF) sa BiH za period od 2023. do 2027. godine odobren je u julu/srpnju 2022. godine. Program koji se zasniva na ažuriranoj sistematičnoj dijagnostici zemlje (Systematic Country Diagnostic - SCD) (juni/lipanj 2020. godine) i uticajima COVID-19, identifikuje tri ishoda višeg nivoa (Higher Level Outcomes - HLO) na osnovu kojih će se usmjeravati angažman WBG čak i izvan ciklusa ovog okvira CPF. HLO1 ima za cilj povećanje inkluzivnog zapošljavanja u privatnom sektoru, dok HLO2 akcenat stavlja na rješavanje ključnih manjkavosti u pružanju usluga kroz podizanje kvaliteta i efikasnost zdravstvenih usluga i usluga u oblasti vodoprivrede. Konačno, da bi se smanjili rizici od uticaja klimatskih promjena i zaštitio prirodni kapital, CPF će promovisati zeleni rast u okviru HLO3 kroz ulaganja u smanjenje zagađenja vazduha i bolje korištenje prirodnih resursa BiH. Sva tri cilja HLO i prateći ciljevi okvira CPF međusobno se dopunjavaju.

Trenutni portfolio projekata koje Banka podržava u BiH sadrži 10 projekata ukupne vrijednosti 653,13 miliona američkih dolara. Oblasti podrške uključuju: registraciju nepokretnosti, modernizaciju sektora vodoprivrede, unapređenje zdravstvenog sektora, podršku oporavku preduzeća, program podrške zapošljavanju, poljoprivredu i konkurentnost, kvalitet vazduha i restrukturiranje željeznica u Republici Srpskoj (RS).

Tekući projekti	Vrijednost projekta (u milionima dolara)	Cilj
Projekat oporavka i podrške firmama u BiH	65,30	Finansiranje privrednih subjekata koji su pogođeni pandemijom i privrednih subjekata koja finansijski sektor opslužuje u nedovoljnoj mjeri
Registracija nekretnina	56,36	Unapređenje pružanja javnih usluga
Program integrisanog razvoja koridora rijeka Save i Drine ¹	73,13	Unapređenje zaštite od poplava i prekogranične saradnje u sektoru vodoprivrede
Projekat restrukturiranja Željeznica RS	60,60	Unapređenje finansijske održivosti i poboljšanje konkurentnosti željezničkog preduzeća
Otpornost i konkurentnost poljoprivrede	68,50	Podizanje konkurentnosti poljoprivrednog sektora kroz pomoć proizvođačima
Modernizacija vodosnabdijevanja i kanalizacije	60,90	Unapređenje održivosti i kvaliteta vodosnabdijevanja i kanalizacije
Reforma sektora zdravstvene zaštite, Operacija razvojne politike 1.	100,00	Reforma sektora zdravstvene zaštite

Unapređenje kvaliteta vazduha	50,00	Podrška za poboljšanje kvaliteta vazduha u većim gradovima
Podrška za zapošljavanje 2.	43.20	Podrška licima koja su ostala bez posla, povezivanje poslodavaca i tražilaca posla, podrška poslodavcima i obuka
Unapređenje zdravstvenih sistema	75,00	Povećanje kapaciteta zdravstvenog sektora i kvaliteta usluga kroz ulaganja
¹ Ovo je regionalni program. Program pokriva pet država slivova Save i Drine: Sloveniju, Hrvatsku, BiH, Srbiju i Crnu Goru, koje zajednički teže konsolidaciji ekonomskog rasta i povećanju prosperiteta.		

Tokom posljednjih šest godina, Banka pruža tehničku podršku agencijama za bankarstvo u BiH na prilagođavanju njihovog prudencijalnog okvira evropskim propisima o kapitalu i nadogradnji bankarskog nadzora i okvira za sanaciju banaka. Od 2023. do 2027. godine, u okviru Povjereničkog fonda za jačanje fiskalnog upravljanja koji finansira EU, Svjetska banka će raditi na dvije komponente: (i) jačanje okvira fiskalne odgovornosti i (ii) poboljšanje upravljanja infrastrukturom kroz jačanje upravljanja javnim investicijama i upravljanje javnom imovinom sa sektorskim i institucionalnim fokusom.

Pored aktuelnog programa, u pripremi su i sljedeće operacije.

Projekti u pripremi	Provizorna vrijednost (u milionima američkih dolara)	Cilj
Reforma sektora zdravstvene zaštite, Operacija razvojne politike 2.	75,00	Podržati drugi paket reformi za poboljšanje finansijske održivosti sektora zdravstvene zaštite
BiH - Projekat unapređenja geoprostorne infrastrukture i procjene vrijednosti	25,00	Unapređenje pružanja javnih usluga
Pravedna tranzicija odabranih regiona bogatih ugljem BiH	60,00	Podrška u prelasku sa uglja na pristupačan, pouzdan i čist energetske sistem
Projekat održivog upravljanja čvrstim otpadom (PRIJEDLOG)	(čeka na potvrdu)	Unapređenje upravljanja čvrstim otpadom
Održiva, integrisana i bezbjedna putna infrastruktura	80,00	Unapređenje uslova bezbjednosti na putevima i povećanje mobilnosti i povezanosti

Ključne oblasti angažmana IFC-a

Od početka rada u BiH, kumulativne finansijske investicije IFC dostigle su 378 miliona američkih dolara. Trenutno, portfolio IFC-a iznosi 8,5 miliona američkih dolara, uz 8,1 milion dolara neotplaćenih kredita. Iako su direktne investicije IFC-a od 2015. ostale na niskom nivou i iznosile 18 miliona američkih dolara, dodatnih 91 milion američkih dolara uloženo je kroz regionalne programe u ProCredit banku, Fond za zeleni rast, Regionalne fondove Evropskog fonda za jugoistočnu Evropu V (EFSE V) i regionalnu platformu za Program problematičnih sredstava (Distressed Assets Program - DARP). Uz to, u decembru/prosinu 2022. godine, IFC je realizovala investiciju od 175 miliona

američkih dolara sa Grupacijom Schwarz, kojom je podržala širenje lanca diskontnih trgovina za prodaju prehrambenih proizvoda (Lidl i Kaufland) u 7 zemalja centralne i jugoistočne Evrope, uključujući investiciju od 39 miliona američkih dolara u Bosni i Hercegovini. Pored kreditnih aktivnosti, IFC ima aktivan portfolio savjetodavnih projekata u oblastima investicione klime, restrukturiranja duga i problematičnih kredita, standardizacije ESG-a, promocije direktnih stranih ulaganja, olakšavanja trgovine, obnovljive energije i energetske efikasnosti i pristupa finansijama. U sklopu novog okvira CPF, IFC predviđa angažovanje na sveobuhvatnom razvoju finansijskog sektora, povećanju inkluzivnog zapošljavanja u privatnom sektoru, podizanju kvaliteta javnih usluga i ostvarenju boljih poslovnih rezultata javnih preduzeća, kao i promovisanje zelenih finansijskih rješenja, povećanju ulaganja u obnovljive energente i energetske efikasnosti te podršku opštinama na promovisanju klimatski prihvatljivih urbanističkih rješenja, uključujući savjetodavni projekat za cjevovod za saniranje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Butile u Sarajevu.

Strategija za BiH IFC-a 3.0 za BiH, odobrena 2022. godine, u potpunosti je usklađena sa okvirom CPF i ima za cilj da podrži povezanost zemlje, a u svrhu oslobađanja izvoznog potencijala, povećanja konkurentnosti privatnog sektora i odgovora na klimatske promjene.